

HAYAT YENİLENMEKTİR

2015 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU



TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.

İÇİNDEKİLER

RAPOR HAKKINDA	1
CEO MESAJI	2
YÖNETİŞİM VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	4
KURUMSAL YÖNETİM YAPISI	4
RİSK YÖNETİMİ	5
İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE	6
İÇ KONTROL VE İÇ DENETİM	9
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ	9
PAYDAŞ KATILIMI	11
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	12
ÜRÜN PORTFÖYÜ	16
GELİŞEN PAZARLARDA ÜRÜN STRATEJİSİ	16
PAZAR GÖRÜNÜMÜ	17
TÜKETİCİ DENEYİMİ	18
AR-GE YÖNETİMİ	20
SÜRDÜRÜLEBİLİR MOBİLİTE ÇÖZÜMLERİ	21
ÜRETİM	26
DÜNYA KLASINDA ÜRETİM VE YÖNETİM STANDARTLARI	26
ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE EMİSYONLAR	27
ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ	29
ÇALIŞMA ORTAMI	34
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	34
YETENEK YÖNETİMİ	36
DEĞER ZİNCİRİNDE GELİŞİM	40
TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ	40
YETKİLİ BAYİ VE SERVİS AĞI	45
KURUMSAL VATANDAŞLIK	48
YEREL EKONOMİYE KATKI	48
EĞİTİM	48
KÜLTÜR-SANAT	49
SPOR	50
ÇEVRE	51
KURUMSAL ÜYELİKLERİMİZ	52
PERFORMANS VERİLERİ	53
GRI İNDEKSİ	60
BAĞIMSIZ GÜVENCE BEYANI	68
SERA GAZI DOĞRULAMA BEYANI	71
İLETİŞİM	73

RAPOR HAKKINDA

TOFAŞ OLARAK, 2013 YILINDA BAŞLATTIĞIMIZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASIYLA, TÜM PAYDAŞLARIMIZA EN GÜNCEL VE BÜTÜNCÜL BİLGİYİ SUNMAYI AMAÇLIYORUZ.



Tofaş olarak, 2013 yılında başlattığımız sürdürülebilirlik raporlamasıyla, başta yatırımcı ve hissedarlarımız, çalışanlarımız, bayilerimiz, tedarikçilerimiz, iş ortaklarımız, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere tüm paydaşlarımıza en güncel ve bütüncül bilgiyi sunmayı amaçlıyoruz. Bu yıl üçüncüsün yayınladığımız raporumuzla sürdürülebilirlik yolculuğumuzda gerçekleştirdiğimiz çalışmaları, yönetsel yaklaşımlarımızı, faaliyetlerimizin sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerini, performans sonuçlarımızı ve hedeflerimizi paydaşlarımızla şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda bir kez daha paylaşıyoruz.

2014 yılında yayınlanan bir önceki raporda olduğu gibi Tofaş 2015 Sürdürülebilirlik Raporu da, Global Reporting Initiative (GRI) tarafından yayınlanan en güncel uygulama seçeneği olan GRI G4 raporlama standardına uygun olarak hazırlanmış ve raporda yer alan tüm bilgiler "temel" (core) seçeneğine uyumlu olarak açıklanmıştır.

Bu raporda yer alan bilgiler, Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. olarak gerçekleştirdiğimiz çalışmaları kapsamaktadır. İştiraklerimiz olan Fer Mas Oto Ti-

caret A.Ş. ve Koç Fiat Kredi Finansman A.Ş. şirketlerine ait bilgiler, finansal veriler haricinde, aksi belirtilmediği takdirde raporlama kapsamında dahil edilmemiştir. Okuyucuya bütüncül bir bakış açısı sağlaması adına bazı öncelikli konularda şirket bilgilerinin yanında ilgili paydaşlara yönelik performans sonuçlarına da yer verilmiştir. Rapor kapsamında yer alan verilerin hazırlanmasında GRI G4 Raporlama Rehberi tarafından belirtilen göstergelerin yanı sıra kapsamlı bir analiz yapılabilmesi için sektör genelinde kabul görmüş performans değerlendirme yöntemlerinden de yararlanılmıştır.

Geçmiş raporlama dönemlerine ait veriler de paylaşılmakla birlikte, Tofaş 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'nda yer alan bilgiler 1 Ocak-31 Aralık 2015 arasında gerçekleştirilen performansını kapsamaktadır. Gelecek raporlama çalışmalarımızı da aynı rehber metodolojiyi takip ederek yıllık planda gerçekleştirmeyi hedefliyoruz.

2015 ve geçmiş dönemlere ait sürdürülebilirlik raporlarının PDF versiyonuna ve rapor içeriğine yönelik detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden erişebilirsiniz.



CEO MESAJI



**FAALİYETLERİMİZİ
SOSYAL, ÇEVRESEL
VE EKONOMİK
BOYUTLARIYLA
ELE ALIYOR,
SÜRDÜRÜLEBİLİR
GELECEK
STRATEJİLERİNE
DAYALI İŞ MODELLERİ
OLUŞTURUYORUZ.**

İstikrarlı büyümemizi ve otomotiv sektöründeki öncü konumumuzu korumayı sürdürdüğümüz başarılarla dolu bir yılı geride bıraktık. Ortaklarımız Koç Holding ve Fiat Chrysler Automobiles'dan aldığımız güçle, sürdürülebilir bir geleceğin inşası için çalışıyor, paydaşlarımız için değer üretmeye devam ediyoruz. Şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir kurum olma ilkesiyle ve faaliyetlerimizi sosyal, çevresel ve ekonomik boyutlarıyla ele alarak performansımızı sürekli geliştirmek için çalışıyoruz.

Kurumsal yönetim, risk yönetimi ve sürdürülebilirlik yönetimini bütünsel bir yaklaşım çerçevesinde, uluslararası kriterleri karşılayan düzenlemeleri takip ederek yürütüyoruz. Faaliyetlerimizi gerçekleştirirken üstün iş etiği kurallarına bağlılık gösteriyor, yolsuzluk ve rüşvete karşı "sıfır tolerans" ilkesini benimsiyoruz. Etik anlayışımızı Tofaş Etik Kuralları dokümanı ile düzenliyor, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konusundaki yaklaşımımızı Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikamız doğrultusunda belirliyoruz.

Kurumsal sürdürülebilirlik performansımızı her geçen yıl daha da güçlendiriyoruz. 2015 yılında Sürdürülebilir İş Zirvesi'nde "Karbon ve Enerji Yönetimi" kategorisinde ödül almanın yanı sıra, SPK Kurumsal Yönetim İlkelerine yönelik gerçekleştirdiğimiz çalışmalar çerçevesinde ve yapılan derecelendirme sonucunda, kurumsal yönetim notumuz da 9,06'ya yükseltildi. 2014 itibarıyla dahil olduğumuz BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde 2015 yılında yapılan değerlendirme sonucunda ise, endekste yer almaya devam edeceğimize dair Borsa İstanbul'un kriterlerine uyumuz teyit edildi.

Büyük bir sanayi kuruluşu olarak doğal dengenin korunması ekseninde, üretim süreçlerimizde ortaya çıkan atıklardan, kullandığımız hammaddelere ve tükettiğimiz elektrik enerjisine kadar pek çok konuda çevre üzerinde doğrudan etkimiz olduğu bilinciyle, bu etkileri mümkün olan en doğru şekilde yönetmeye ve en aza indirmeye gayret gösteriyoruz. Bugünün en önemli küresel sorunlarından biri olan iklim değişikliğinin iş alanımız üzerinde yarattığı riskleri göz önünde bulunduruyor, faaliyetlerimizin iklim değişikliği üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla çalışmalar yürütüyoruz. Düşük emisyon değerli araçlar ve alternatif yakıt teknolojileri gibi sürdürülebilir mobilite üretmeye yönelik Ar-Ge çalışmalarımızla, yeni teknolojilerin üretiminde rol alıyoruz.

FCA'nın Dünya Klasında Üretim (WCM) metodolojisi rehberliğinde üretimde rekabet gücümüzü artırmaya bu yıl da devam ettik. Uygulamalarımızı, WCM'nin iş güvenliği, kalite, maliyet, teslimat ve çevre konularına odaklanarak her birinde "sıfıra" ulaşma ilkesi doğrultusunda yürüttük. WCM metodolojisini tedarikçilerimiz başta olmak üzere, bayi ve müşterilerimize uzanan değer zincirimizde yaygınlaştırmak üzere çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Raporlama döneminde 31 tedarikçimizle dünya standartlarında rekabetçiliği artırıcı çalışmalar yürüttük.

Raporlama döneminde, WCM metodolojisinin odaklandığı temel alanlardan biri olan çevresel performansımızı iyileştirmeye devam ettik. 2014 yılında 4,77 GJ/araç olarak gerçekleşen araç başına enerji tüketimimizi 2015 yılında 4,69 GJ/araç düzeyine düşürdük. Araç başına emisyon değerimizi ise 0,476 ton CO₂e/araç düzeyinden 0,470 ton

CO₂e/araç düzeyine getirerek 2020 yılı için 0,350 ton CO₂e/araç olarak belirlediğimiz hedefimize bir adım daha yaklaştık. Araç başına su tüketimimizde de 2012 yılından bu yana süregelen düşüş trendimizi koruyarak 3,21 m³/araç seviyesine ulaştık. Bunun yanında dönem içerisinde gerçekleştirdiğimiz enerji verimliliği projeleri sayesinde 71.010 GJ enerji ve 6.225 ton CO₂e emisyon tasarrufu sağladık. Malzeme ve atık yönetimi konusunda sıfır malzeme kaybı ve sıfır geri kazanılmamış atık hedefimiz doğrultusunda iyileştirme uygulamaları yürütmeye devam ettik.

Çalışanlarımıza güvenli, insana değer verilen, adil ve öğrenme kültürünün hakim olduğu bir çalışma ortamı sunma taahhüdümüz doğrultusunda daha iyi bir performans sergilemek için çalıştık. Çalışanlarımızın bireysel yetkinliklerini ve mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla Tofaş Akademi çatısı altında yürüttüğümüz eğitim çalışmalarına devam ettik. Bu kapsamda 8.817 çalışana 94.918 kişi*saat eğitim verdik.

Tedarikçilerimizin ve bayilerimizin iş başarısının artırılmasını sürdürülebilir bir iş başarısının temel koşullarından biri olarak değerlendiriyoruz. Raporlama döneminde, tedarikçilerimizi, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği alanları başta olmak üzere kalite, verimlilik, çalışan gelişimi gibi konuları içeren geniş bir kapsamda takip etmeye devam ettik. Tofaş Akademi çatısı altında gerçekleştirdiğimiz eğitim programlarıyla bilgi ve deneyimlerimizi tedarikçilerimizle paylaştık. Bunun yanında, iş başarımızı doğrudan etkileyen bayi ve servis ağımızın geliştirilmesi adına çeşitli uygulamalar ve etkinlikler yürüttük.

“Sıfır kaza” hedefimizle ve “Adım Adım İş Güvenliği” yaklaşımımızla bu İş Sağlığı ve Güvenliği performansımızı güçlendirmeyi sürdürdük. İş Güvenliğinde Kültür Değişimi projelerimizle kayıp günlük kaza frekansını %60 oranında azaltarak 0,02 düzeyine düşürdük. Raporlama döneminde, çalışanlarımıza ve müteahhit firma çalışanlarına yönelik iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerimizi yoğun şekilde sürdürdük. İş Sağlığı ve Güvenliği alanındaki çalışmalarımız 2014-2015 döneminde bir kez daha Avrupa İş Güvenliği Ajansı (EU-OSHA) tarafından düzenlenen ödüllü uygulamalar yarışmasında Avrupa'nın en iyi uygulamaları arasında yer aldı.

Kurumsal vatandaşlık anlayışımız doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz sosyal sorumluluk projeleriyle faaliyet gösterdiğimiz toplumun gelişimini desteklemeyi sürdürdük. Derinlik prensibiyle yaklaştığımız sosyal sorumluluk projelerimizi, spor, eğitim ve kültür sanat alanlarında yoğunlaştırıyoruz.

Kuruluşumuzdan bu yana yenilenerek sergilediğimiz bu başarılı tabloda, yetenek ve özverileriyle en önemli rolü üstlenen çalışanlarımıza, bizlere duydukları güven ve verdikleri destek için hissedarlarımıza, tedarikçilerimize, iş ortaklarımıza ve tüm diğer paydaşlarımıza teşekkürlerimizi sunarız.



Cengiz Eroldu

CEO

2015 YILINDA ARAÇ BAŞINA EMİSYON DEĞERİMİZİ 0,476 TON CO₂e/ARAÇ DÜZEYİNDEN 0,470 TON CO₂e/ARAÇ DÜZEYİNE GETİRDİK.

YÖNETİŞİM VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

2014 YILINDA BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİ'NE DÂHİL EDİLEN ŞİRKETİMİZİN ENDEKSTEKİ YERİ 2015 YILINDA BİR KEZ DAHA TEYİT EDİLMİŞTİR.



Benimsediğimiz yönetim anlayışının temelini ana hissedarlarımız Koç Holding ve Fiat Chrysler Automobiles'ın (FCA) değer ve ilkeleri paralelinde oluşturuyoruz. İş etiği normlarına olan bağlılığımız, sorumluluk ve gelişim odaklı çalışma anlayışımız sayesinde bir yandan sürekli yenilenirken bir yandan da sektöre öncülük ediyoruz.

KURUMSAL YÖNETİM YAPISI

Tofaş Kurumsal Yönetim uygulamalarını, Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir anlayışla yönetiyoruz. Uluslararası kriterleri karşılayan çağdaş ilke ve düzenlemeleri takip ediyor, uygulamalarımızı devamlı olarak geliştiriyoruz. Kurumsal yönetim performansımızı ölçerek artırmak adına, raporlamalar vasıtasıyla paydaşlarımızla paylaşıyoruz.

Kurumsal yönetim faaliyetlerimizi, Kurumsal Yönetim İlkelerinin her düzeyde hayata geçirilmesi anlayışıyla yönetiyoruz. Bu doğrultuda kurumsal yönetim faaliyetlerimizle 2007 yılından bu yana

derecelendirme sürecine tabi oluyoruz. Derecelendirme yaptıran ilk Koç Grubu şirketi olduk. Bunun sonucunda 2015 yılında; 2007 yılında hesaplanmaya başlanan BIST Kurumsal Yönetim Endeksine giren ilk 5 şirket arasında yer aldık. Kurumsal yönetim ilkelerine verdiğimiz önem, bunu sürekli ve dinamik bir süreç olarak yürütmekteki istekliliğimiz ve bu doğrultuda gerçekleştirdiğimiz çalışmalar 2015 yılında yapılan değerlendirmede göz önünde bulunduruldu. Değerlendirme sonucu kurumsal yönetim derecelendirme notumuz 9,06 olarak belirlenmiştir.

Şirketimiz ayrıca, 2014 yılından bu yana BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne dâhil edilmiştir. 2015 yılında da EIRIS ve BIST değerlendirmesi doğrultusunda, Şirketimizin Sürdürülebilirlik Endeksi'ndeki yeri bir kez daha teyit edilmiştir.

Tofaş Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim Tebliği kapsamında, Genel Kurul tarafından seçilen ve SPK düzenlemelerine uygun olarak, ikisi bağımsız olmak üzere 12 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO görevlerinin farklı kişilerce yürütüldüğü Yönetim Kurulu'muzda, icradan sorumlu tek Yönetim Kurulu üyesi Şirket CEO'sudur. Yönetim Kurulu, stratejik eğilimlerin tespiti ve yönetilmesi, risk yönetimi, erken uyarı ve kontrol sistemlerinin işlerliğinin sağlanması, kurumsal hedeflerin belirlenmesi, kurumsal yönetim ilkelerine uyumun sağlanması ve bu alanda beklenen performans ve sonuçların elde edilmesine yönelik çalışmaların yürütülmesinden sorumludur. Yönetim Kurulu, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Esas Sözleşme hükümleri çerçevesinde sevk ve idare edilir. Hedeflenen



performansın gerçekleştirilmesi ve bu yönde çalışmaların yürütülmesi, CEO ve şirket üst yönetiminin sorumluluğunda olup, doğrudan Yönetim Kurulu'na raporlanır.

Çalışmalarını Yönetim Kurulu'na bağlı olarak yürüten Kurumsal Yönetim Komitesi, Denetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetimi Komitesi, Yönetim Kurulu'nun faaliyet etkinliğinin sağlanmasında önemli bir yere sahiptir. Aday gösterme Komitesi ve Ücretlendirme Komitesi görevleri de Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilir.

Tofaş kurumsal yönetim yapısı hakkında detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden ya da <http://ir.tofas.com.tr/> adresi üzerinden interaktif olarak da yayınladığımız 2015 Tofaş Faaliyet Raporu'ndan ulaşabilirsiniz.

RISK YÖNETİMİ

Tofaş'ta risk yönetimi konusunun sorumluluğu Yönetim Kurulu'na ait olup, bu konudaki görev ve faaliyetler ilgili yasal mevzuata uygun olarak Denetim Komitesi yanı sıra Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetimi Komitesi tarafından yerine getirilir. Komite, kurumsal risk politikalarının belirlenmesinden, risklerin ölçüm ve yönetimine dair olasılıkların belirlenmesinden, uygun risk limitlerinin oluşturulmasından, izlenmesinden ve raporlanmasından sorumludur. Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetimi Komitesi'nin Yönetim Kurulu'na yaptığı raporlamalar doğrultusunda kurumsal risk stratejileri belirlenir. Risk yönetimi, yıllık hedef yayılımı ve performans değerlendirme sisteminin bir parçasıdır.

Tofaş'ta risklerin takip ve yönetimini dünya genelinde de kabul görmüş adımların uygulanmasına ve yaygınlaştırılmasına dayanan bir metodoloji kapsamında 5 ana adımda gerçekleştiririz.

1. Riskin tanımlanması: İlk etapta, gelecekte oluşması muhtemel olayların şirketimiz hedeflerine ne şekilde etki edebileceğini ön görmeye çalışır, risklerin ne zaman, nerede, nasıl ve neden ortaya çıkacağına yönelik görüş oluştururuz.
2. Riskin ölçülmesi: Tespit ettiğimiz riskleri büyüklük ve kritiklik derecesine göre sıralarız. Aralarındaki ilişkiyi görmeye ve büyüklüğünü netleştirmeye çalışırız.
3. Riskin değerlendirilmesi: Belirlenen risklerin yol açabileceği olumlu ve olumsuz sonuçlar arasındaki denge ve etkiyi analiz eder, risk seviyesinin azaltılması için öncelik sıralaması yaparak hangi risklere odaklanmamız gerektiğine karar veririz.
4. Risklerin hafifletilmesi veya transferi: Kritiklik derecesini yüksek gördüğümüz risklerin potansiyel olumsuz etkilerinin azaltılması için gerekli eylem ve tedbirleri içeren hareket planlarını oluşturarak hayata geçiririz.
5. Sürekli izleme: Risk yönetim sisteminin etkinliğini ve işlerliğini kontrol ederiz. Gerekli önlemlerin zamanında alınarak etkili olup olmadığını değerlendirir ve süreçte gerekli iyileştirmeleri yaparız.

KURUMSAL YÖNETİM FAALİYETLERİMİZİ, KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNİN HER DÜZEYDE HAYATA GEÇİRİLMESİ ANLAYIŞIYLA YÖNETİYORUZ.

9,06

2015 YILI KURUMSAL YÖNETİM DERECELENDİRME NOTU



YÖNETİŞİM VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

**ÇALIŞANLARIMIZ
TOFAŞ İŞ ETİĞİ VE
ÇALIŞMA İLKELERİNE
UYUM GÖSTERECEĞİNİ
YAZILI OLARAK
TAAHHÜT EDER.**



Risk yönetimi organizasyonumuz yasal gerekliliklerin yanı sıra ek düzenlemelerle şekillendirilmiş olup, "şirket varlık ve değerlerinin korunması", "ticari, finansal ve operasyonel güvenin sağlanması", ve "kurumsal risk yönetiminde sürdürülebilirlik" ilkeleriyle hareket eder. Tofaş risk yönetim portföyünün 6 ana alanından birini oluşturan sürdürülebilirlik riskleri, şirketin sürdürülebilirlik performansı üzerinde etkisi bulunan tüm konuları kapsar. Olası sürdürülebilirlik riskleri bu kapsamda değerlendirilerek önleyici yaklaşımlar belirlenir ve elde edilen sonuçlar raporlanır.

Tofaş kurumsal risk yönetimi politikası, ilke, organizasyon ve çalışmaları hakkında detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

Tüm faaliyetlerimizde üstün iş etiği kurallarına bağlılık, yolsuzluk ve rüşvete karşı "sıfır tolerans" gösterilmesi temel ilkelerimizdendir. Etik anlayışımızın temeli ve uymamız gereken kuralları Tofaş Etik Kuralları dokümanı ile düzenleriz. Yolsuzlukla mücadele konusundaki yaklaşımımızı ise Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikamızda açıkça tanımlanırız.

Söz konusu kural ve politikalarımız iç ve dış ilişkilerimizde iş etiğine uygun davranılması, her türlü şirket varlığının ve bilgisinin korunması, çıkar çatışmasının önlenmesi, iş ortaklıklarının kurulmasında dikkat edilmesi gereken hususlar, iş sağlığı ve güvenliği, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konularını kapsar. Bunun yanında ihlallerin bildirim için

oluşturulan mekanizmalar ve ihlal halinde uygulanacak disiplin kuralları ve yaptırımlar bu politika ve prosedürlerde ele alınmıştır. Ortağımız Koç Holding'in imzacısı olduğu Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin (UNGC) insan hakları, çalışma standartları, çevre ve yolsuzlukla mücadele konularında belirlediği ilkeleri iş etiği ve yolsuzlukla mücadele yaklaşımımızın ayrılmaz bir parçasıdır.

Her seviyedeki çalışanımız Tofaş iş etiği ve çalışma ilkelerine uyum göstereceğini yazılı olarak taahhüt eder. Yeni işe başlayacak olan kişilerin işe alım setlerinde ilgili etik kurallar ve rüşvet ve yolsuzlukla mücadele politikası da bulunmaktadır. Tüm çalışanlar, etik kurallara uymak, diğer çalışanları bu konuda yönlendirmek ve uyarmak, bir ihlal şüphesi ile karşılaştığında bu ihlalleri prosedürlere uygun olarak Etik Kurul'a bildirmekle yükümlüdür.

Çalışanlarımızın yanı sıra Yönetim Kurulu üyelerimizin, hissedarlarımızın, tedarikçi ve bayilerimizin daha geniş kapsamda tüm iş ortaklarımızın ve tüm paydaşlarımızın söz konusu kural ve politikalarımıza tam uyum göstermesini bekleriz. Kural ve politikaların özümsemesi için belli aralıklarla eğitim ve hatırlatma faaliyetleri gerçekleştiririz. Tofaş Etik Davranış Kuralları ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikasında yer alan konuları da içeren eğitim kapsamında, katılımcılara vaka örnekleri ile iş yaşamında karşılaşılabilecek durumlarda sergilenmesi beklenen davranışları aktarıyoruz. Eğitim programlarımıza çalışanlarımızın yanı sıra bayi ve tedarikçilerimizi de dahil ederiz.

Etik kurallara gerekli önemin verilmesi ve çalışanların uyumunun sağlanması tüm üst ve orta düzey yöneticilerin asli sorumlulukları arasındadır. Tofaş çalışanları, etik kurallara uygun davranmaları nedeniyle şirketin uğrayacağı herhangi bir zarardan sorumlu tutulamaz.

İş etiğine uyum ve yolsuzlukla mücadeleyi faaliyetlerimizin ayrılmaz bir parçası olarak görürüz ve sürekli iyileştirme için çaba harcarız. Bu kapsamda, raporlama döneminde Yolsuzluk ve Rüşvetle Mücadele Politikamız yazılı hale getirilmiş ve yeni eğitim programları hazırlanmıştır.

İş etiği ve yolsuzlukla mücadele ile ilgili kural ve politikalarımızın iş ortaklarımızla iletişimini web sitemiz, sürekli yayınlarımız, çalıştaylarımız gibi platformlar üzerinden sürekli olarak gerçekleştiririz. Ayrıca tedarikçi ve bayi gibi iş ortaklarının seçiminde hassas davranır ve ilgili kural ve politikalarımıza uyum gösterebilecek iş ortaklarını seçer, ortaklığın kurulmasından önce değerlendirmeler yürütürüz. İş ortakları ile yapılan sözleşmelerde etik kuralları ve politikamıza uyum gösterilmesi hususuna şart olarak yer verir ve iş ortaklarının bu konulardaki performansını takip ederiz. Raporlama döneminde gerek Tofaş bünyesinde gerekse iş ortaklarında önemli bir vaka ile karşılaşmamıştır.

Yürürlükteki düzenlemelere ve şirketin kendi kurallarına uyumun sağlanması amacıyla kamu otoritelerinden, uluslararası veri sağlayıcı kuruluşlardan ve sosyal medya kaynaklarından alınan bilgiler doğrultusunda oluşturulan kara

listeye alınmış kişileri ve şirketleri takip ederiz. Bu sayede rüşvet verdikleri bilinen veya şüphelenilen aracı, tedarikçi, yüklenici ve müşterilerin tespitini sağlarız. Rüşvet ve yolsuzluk nedeniyle kara listeye alınmış olduğunun bilgisine ulaştığımız tedarikçilerle devam eden sözleşmelerin fesih sürecini başlatırız.

Yolsuzlukla ve rüşvetle mücadele mekanizmalarımızın etkinliği ve geliştirilmesi için paydaşlarımızla sürekli bir diyalog kurarız. İş etiği, yolsuzluk ve rüşvetle mücadele konularında yüksek raporlama standartlarını benimseriz.

Tofaş, Etik ve İtibar Derneği (TEİD) üyesidir. TEİD, etik, rüşvet ve yolsuzluk konularındaki yenilikçi çalışmaları ve girişimleriyle TOFAŞ'ın destekçisi ve rehber olmayı sürdürmektedir. Bunun yanında raporlama döneminde, Uluslararası Şeffaflık Derneği tarafından Borsa İstanbul'da işlem gören şirketler arasında yapılan Yolsuzlukla Mücadele Programı ve Organizasyonel Şeffaflık alanlarının değerlendirildiği "Kurumsal Raporlamada Şeffaflık" araştırmasında, sadece yurtiçinde iştiraki olan firmaların bulunduğu B grubu şirketler arasında ikinci sırada yer aldık.

Şirketimizin yolsuzlukla mücadele mekanizmalarının ve raporlamalarının yeterliliği yılda en az bir kere Yönetim Kurulu komiteleri tarafından bağımsız olarak değerlendirilir. Geliştirdiğimiz mekanizma ve sistemler 2015 yılında Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilmiş olup, uygun bulunmuştur. Tüm değerlendirmeleri içeren komite toplantı tutanaklarına şirketimizin kurumsal web sitesi üzerinden ulaşabilirsiniz.

YOLSUZLUKLA VE RÜŞVETLE MÜCADELE MEKANİZMALARIMIZIN ETKİNLİĞİ VE GELİŞTİRİLMESİ İÇİN PAYDAŞLARIMIZLA SÜREKLİ BİR DİYALOG KURARIZ.

SIFIR TOLERANS

TÜM FAALİYETLERİMİZDE ÜSTÜN İŞ ETİĞİ KURALLARINA BAĞLILIK, YOLSUZLUK VE RÜŞVETE KARŞI "SIFIR TOLERANS" GÖSTERİLMESİ TEMEL İLKELERİMİZDİR.



YÖNETİŞİM VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

ÇALIŞAN FARKINDALIĞI YARATMAK ADINA, ETİK KURALLAR VE ÇALIŞMA İLKELERİ İLE RÜŞVET VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE İLETİŞİM KANALLARI, BELİRLİ ARALIKLARLA ÇALIŞANLARA HATIRLATILMAKTADIR.

Şirket faaliyetlerinin üstün iş etiği kurallarına bağlı olarak yürütülmesinden Yönetim Kurulu sorumludur. Bu sorumluluk Yönetim Kurulumuzun tespit ettiği Tofaş Etik Kurulu vasıtasıyla yürütülür. Etik Kurul, CEO, Hukuk Baş Müşaviri, İnsan Kaynakları Direktörü ve ilgili diğer direktörlerden oluşmakta olup, 6 ayda bir ya da üyelerden herhangi birinin çağrısı üzerine toplanır. Tofaş Etik Kurulu, etik ilkelerin şirket içinde yayılmasından ve anlaşılmasından, iç ve dış paydaşlarla iletişimden, gerekli durumlarda revizyonundan, etkin yönetiminin, çalışan ve üçüncü kişilerin ihlal bildirimlerinin incelenmesi ve karara bağlanmasından, gerekli durumlarda soruşturma komisyonlarının kurulmasından ve kararların disiplin prosedürüne uygun olarak uygulanmasından ve ilgili mercilerin bilgilendirilmesinden sorumludur.

Tofaş Etik Kurulu ve İç Denetim Departmanı koordinasyonunda risk bazlı değerlendirme, izleme, denetleme, raporlama ve eğitim faaliyetlerini içeren bir uyum programı takip ederiz. Risk bazlı değerlendirmelerde gerçekleştirilen faaliyetin niteliği, gerçekleştirildiği yer, maruz kalınan iç ve dış riskler ve hâlihazırdaki iç kontroller gibi birçok unsur göz önünde tutulur. Risk analizi sonucuna göre gerekli görülen noktalarda riski yönetmek için gerekli tedbirler alır ve iç kontrollerin güçlendirilmesi için eylem planları geliştiririz. İç Denetim Departmanı uyum konusunda gerekli izleme faaliyetlerinin yürütülmesinden ve gerektiğinde incelemelerin yapılmasından sorumludur. Önemli şikâyet, problem ve inceleme sonuçları İç Denetim Departmanı ve Etik Kurul aracılığı ile yılda en az dört kere toplanan ilgili Yönetim

Kurulu Komitelerinde değerlendirilir ve gözden geçirilmesi sağlanır. Çalışanlar veya üçüncü kişiler tarafından etik davranış kuralları ve yolsuzlukla mücadele politikasına aykırı davranışların oluşması durumunda izlenecek soruşturma ve disiplin prosedürleri tanımlanmıştır.

Etik Davranış Kuralları ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikasına aykırı durumların tespiti için kolay erişilebilir ve açık bildirim kanalları oluşturulmuştur. Çalışan farkındalığı yaratmak adına, Etik Kurallar ve Çalışma İlkeleri ile Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele iletişim kanalları, belirli aralıklarla çalışanlara hatırlatılmaktadır. Bildirim yapanın açık kimliği ve iletişim bilgilerinin bulunması esas olup, bu bilgilerin ve ilgili soruşturmanın gizliliği Etik Kurul tarafından sağlanır. Bir ihlal şüphesiyle karşılaşıldığında söz konusu ihlalin bildirim tüm çalışanlarımızın ve paydaşlarımızın sorumluluğundadır. Raporlama döneminde ihbar iletişim kanalımıza beş adet bildirim ulaşmıştır. İlgili bildirimler İç Denetim fonksiyonumuz aracılığı ile incelenerek neticelendirilmiştir. Öte yandan iş ortaklarımızla kurduğumuz iletişim kanallarına raporlama dönemi içerisinde herhangi bir bildirim ulaşmamıştır.

Etik Kurallarımızda açıkça belirtildiği üzere, Tofaş olarak hiçbir siyasi veya ideolojik düşünce, eğilim ya da örgütlenmenin tarafı olmaz; siyasi parti, politikacı ve adayların faaliyet veya kampanyalarına doğrudan ya da dolaylı destek vermeyiz. Şirketimizin menfaati için lobi faaliyeti yürütmez, bu faaliyetleri yürüten kişilere destek vermeyiz. Kamu kuruluşlarıyla kurduğumuz şeffaf ilişkiler çerçevesinde karşılıklı bilgi alış

verisinde bulunur ve sektörümüz hakkındaki bilgi taleplerine yanıt veririz. Bunun yanında, sektörel sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları aracılığıyla sektör geneline yönelik sorunları dile getiririz. Kamu kuruluşlarının müşteri konumunda olduğu ya da ihale alımının söz konusu olduğu durumlarda yasalara ve prosedürlere tam uyumlu şekilde serbest rekabet kuralları çerçevesinde hareket ederiz.

Tofaş Etik Kuralları, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası, risk yönetim yapısı, denetim mekanizmalarına yönelik ilke ve prosedürler hakkında detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz. İş etiği, yolsuzluk ve rüşvetle mücadele konularında her türlü görüş ve iyileştirme önerileri için raporda iletişim bilgileri verilmiş olan sürdürülebilirlik sorumlumuz ile iletişime geçebilirsiniz.

İÇ KONTROL VE İÇ DENETİM

Tofaş olarak tüm süreçlerimizde etkin bir iç kontrol mekanizması oluşturmak, sorumlu ve sürdürülebilir yönetim anlayışımızın vazgeçilmez bir unsurudur. Tasarladığımız iç kontrol sistemlerimiz ile faaliyetlerimizin etkinliği ve verimliliği, her türlü raporlamamızın güvenirliliği, mevzuatlara uyum ve varlıklarımızın korunması için gerekli önlemleri alırız. İç kontrol sistemlerimiz, koyduğumuz hedeflere ulaşmamızı ve misyonumuzu gerçekleştirmemizi teminat altına alan temel araçlardan birisidir.

İç kontrol sistemimiz, uluslararası standartlar ve en iyi uygulamalar baz alınarak tasarlanmış; tanımladığımız politika, prosedür, talimatlar ile iş sü-

reçlerimizin içinde entegre edilmiştir. Etkin bir iç kontrol sistemi için en önemli rolün çalışanlarda olduğuna inanırız. Çalışanlarımızın, iç kontrol süreçlerine yönelik sorumluluğa, gerekli bilgiye, yeteneğe ve yetkiye sahip olmalarına önem veririz.

İç kontrol sistemlerinin etkinliği Tofaş İç Denetim Departmanı ve dışardan alınan denetim hizmetleri vasıtasıyla değerlendirilmektedir. Dışarıdan alınan denetim hizmetleri içinde Koç Holding ve FCA'ya bağlı denetim ekipleri tarafından yapılan denetimler, Genel Kurul tarafından belirlenmiş bağımsız denetim şirketleri ve konu bazlı alınan diğer hizmetlerden oluşmaktadır. Yapılan denetimler neticesinde, iç kontrol sistemimizde iyileştirme alanları tespit edilmesi halinde, gerekli geliştirme faaliyetleri ilgili departmanlar tarafından hızlı bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

İç Denetim Departmanının amaç, yetki ve sorumlulukları İç Denetim Yönetmeliği ile belirlenmiştir. İç Denetim Departmanının doğrudan CEO'ya bağlı olması sayesinde şirket içindeki diğer birimler ile hiyerarşik olarak bağlı bulunmamaktadır. Böylece denetçilerin bağımsızlığı ve objektifliği teminat altına alınmaktadır. İç denetçilerin analitik düşünebilme yetisi, güçlü iletişim becerileri ve denetim tekniklerine hâkim olma gibi yetkinliklere ve mesleğin gerektirdiği ahlaki değerlere sahip olmalarına özen gösterilir. İç denetçiler mevcut bilgi, beceri ve diğer vasıflarını sürekli mesleki gelişimle arttırılmakta ve güçlendirilmektedir.

Yönetim Kurulumuza bağlı Denetim Komitesi, iç denetim sistemlerinin et-

kinliğinden, işleyişinin değerlendirilmesinden ve geliştirmeye yönelik alınacak tedbirlerin Yönetim Kurulu'na raporlanmasından sorumludur.

Denetim faaliyetleri kapsamında departmanlar arası denetim de söz konusudur. Bu uygulamada, departman temsilcilerinin belli konularda uzmanlaşması sağlanmakta ve söz konusu temsilciler diğer departmanlarda uzmanlıkları doğrultusunda değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Gerçekleştirdiğimiz denetim faaliyetleri bayi ve tedarikçi gibi paydaş gruplarını da kapsamaktadır. Bayi ve tedarikçilerimizi çevre, çalışma ve üretim koşulları, etik ve kalite gibi sürdürülebilirlik konularında denetime tabi tutarız.

YÖNETİŞİM VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KONUSUNU, YAKLAŞIMIMIZIN GENEL İLKELERİNİ İÇEREN "TOFAŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKAMIZ" ÇERÇEVESİNDE YÖNETİYORUZ.



SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Tofaş olarak, sürdürülebilir ve değer üreten bir yönetim modeli oluşturmak temel önceliklerimizdendir. Kurumsal risk yönetimimizin de 6 ana başlığından biri olan "Sürdürülebilirlik Yönetimi" konusu Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetimi Komitesi sorumluluğundadır. Çalışmalara yönelik raporlama Kurumsal Yönetim Komitesi'ne yapılır ve böylelikle sürdürülebilirlik faaliyetlerimiz hakkında Yönetim Kurulu düzeyinde bilgi akışı sağlanır. Böylelikle, sürdürülebilirlik konusu, Yönetim Kurulu'nun sorumluluğunda olup Yönetim Kurulu üyelerince takip edilir. Buna bağlı olarak, üst yönetimin, başta CEO olmak üzere, sürece dahil olduğu ve ilgili direktörlükler ve birimler uhdesinde yürütülen faaliyetler Sürdürülebilirlik Ekibi tarafından koordine edilerek, söz konusu Yönetim Kurulu Komitelerine de raporlama yapılır.

Sürdürülebilirlik konusunu sürdürülebilirlik yaklaşımımızın genel ilkelerini içeren "Tofaş Sürdürülebilirlik Politikamız" çerçevesinde yönetilmektedir. Sürdürü-

lebilirlik stratejilerimiz Tofaş Sürdürülebilirlik Komitesi tarafından belirlenmekte ve takip edilmektedir. Sürdürülebilirlik yönetimine yönelik stratejik kararların uygulamaya alınmasından ve performans sonuçlarının sürdürülebilirlik raporuyla paylaşılmasından ise Sürdürülebilirlik Çalışma Grubumuz sorumludur.

Tofaş Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi çalışmamız, GRI G4 raporlama çerçevesinin bütünlük, sürdürülebilirlik bağlamı, önceliklilik ve paydaş kapsayıcılığı ilkeleri temel alınarak hazırlanmıştır. Tofaş sürdürülebilirlik performansı üzerinde etkili olabilecek konular 5 aşamadan oluşan bir sürecin ardından belirlenmiştir:

1. Tofaş Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun katılımıyla gerçekleştirilen çalıştaylarda sektörel, operasyonel ve coğrafi niteliklere uygun potansiyel önceliklerin belirlenmesi,
2. Potansiyel önceliklerin iş değeri üzerindeki etkilerinin, değer zincirindeki yerinin, paydaş beklentileri bakımından öneminin orta ve üst düzey yönetim kademeleri tarafından değerlendirilmesi,

	2015 yılı öncelikli konular	Tedarik Süreçleri	Üretim Süreçleri	Dağıtım Süreçleri	Pazarlama ve Satış Süreçleri	Satış Sonrası Süreçleri
Yönetişim Öncelikleri	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele	●	●	●	●	●
	Sürdürülebilirlik ve Risk Yönetimi	●	●	●	●	●
	Paydaş Katılımı	●	●	●	●	●
	Değer Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi	●	●	●	●	●
Çevresel Öncelikler	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar	●	●	●		
	Üretimin Çevresel Etkileri		●			
	Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri		●			
Ekonomik Öncelikler	Ürün ve Hizmet Kalitesi		●		●	●
	Müşteri Memnuniyeti		●		●	●
	Ar-Ge Yönetimi ve İşbirlikleri		●			
	Tedarikçi ve Bayi İş Başarısı	●			●	●
Sosyal Öncelikler	Gelişen Pazarlarda Ürün Stratejisi		●		●	
	İş Sağlığı ve Güvenliği	●	●			
	Yetenek Yönetimi ve Mesleki Eğitim	●	●			
	İş Yerinde İnsan Hakları	●	●	●	●	●
	Toplumsal Gelişim	●	●	●	●	●

3. Koç Holding ve FCA'nın elde edilen sonuçlar hakkında bilgilendirilmesi ve önerilerinin alınması,

4. Çalışmanın sonuçlarının uzman görüşlerinden de faydalanılarak Tofaş Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'yla tekrar değerlendirilmesi,

5. Önceliklendirme çalışmasının Tofaş Sürdürülebilirlik Komitesi'nin onayına sunularak sonuçlandırılması.

PAYDAŞ KATILIMI

Sorumlu yönetim anlayışımızın en önemli gerekliliklerinden biri de etki alanımızda yer alan paydaş grupları ile şeffaflık ve yanıt verebilirliğe dayalı bir iletişim kurulmasıdır. Bu nedenle, faaliyetlerimize ilişkin olarak paydaşlarımızın görüşlerine başvuruyor ve onları bilgilendiriyoruz. Paydaşlarımızla ortak amaçlarımız doğrultusunda birlikte hareket etmeye yönelik çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Çalışmalarımızı planlarken hedef paydaş grubunun niteliklerini göz

önünde bulundurarak en doğru kanalları oluşturmaya özen gösteriyoruz.

İşbirliği gerçekleştireceğimiz paydaşlarımızı belirlerken öncelikle Tofaş ile benzer etik çalışma ilkelerini ve çalışma kültürünü benimseyen, ortak hedeflere yönelen ve çözüm odaklı kurum ve kuruluşları tercih ediyoruz. Bunun yanında, kitlesel gelişimde önemli bir güç olarak gördüğümüz sivil toplum kuruluşlarıyla ve meslek kuruluşlarıyla işbirlikleri gerçekleştiriyor, bu kuruluşların üyesi oluyor ve yönetimlerinde görev alıyoruz.

Paydaş Grubu	İletişim Uygulama Türü ve Sıklığı
Çalışanlar	Anket ve Araştırmalar (çeşitli aralıklarla); Eğitim Faaliyetleri, Tofaş Etik İlkeleri, Kurumsal Portal, Duyuru ve İlanlar (sürekli); Öneri ve Ödüllendirme Sistemi (anlık); İSG Komiteleri, Çalışma Grupları ve Komiteler (değişen aralıklarda); Süreli İç Yayınlar (yılda 12 kez); Performans Yönetimi ve Kariyer Gelişimi Toplantıları, Sosyal Etkinlikler (yılda en az iki kez); Yönetim Toplantıları, İletişim Toplantıları, Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu, Çevre Günü (yılda bir kez); Çalışma Hayatı Değerlendirme Anketi (yılda bir kez);
Ana Hissedarlar	Genel Kurul Toplantıları, Faaliyet Raporu, Kurumsal Yönetim Uyum Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez); Yönetim Kurulu Toplantıları, Finansal Performans Raporları (yılda dört kez); Özel Durum Açıklamaları (ihtiyaç durumunda)
Azınlık Hissedarları	Yatırımcı Sunumları, Birebir Görüşmeler (talep üzerine); Genel Kurul Toplantıları, Faaliyet Raporu, Kurumsal Yönetim Uyum Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez); Finansal Performans Raporları (yılda dört kez); Özel Durum Açıklamaları (ihtiyaç durumunda)
Bayiler	Birebir Görüşmeler (talep üzerine); Yurtdışı Bayi Toplantısı, Yurtiçi Bayi Toplantısı, Bayi Memnuniyet Araştırması, Müşteri Memnuniyet Araştırmaları, Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez); Süreli İç Yayınlar (yılda 12 kez), Bayi Eğitimleri (sürekli)
Tedarikçiler	Birebir Görüşmeler (talep üzerine); İSG Komiteleri (ayda bir kez); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez); Tedarikçi İş Etiği İlkeleri, Eğitim ve Gelişim Programları (sürekli); Süreli İç Yayınlar (yılda 12 kez)
Ürün Son Kullanıcıları	Ürün Etiketleri ve Kullanma Kılavuzları, Pazarlama İletişimi Çalışmaları (sürekli); Fuar Katılımı, Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)
Yerel Halk	Şikayet Sistemi, Toplumsal Proje, Bağış ve Sponsorluklar (talep üzerine); Bilgilendirme Toplantıları (ihtiyaç durumunda); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez);
Sektörel Aktörler	Toplantı ve Görüşmeler, Proje ve İnisiyatifler (talep üzerine); Fuar Katılımı (yılda birkaç kez); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)
Yerel Yönetimler	Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez),
Kamu Kuruluşları	Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Bilgilendirme Raporları (çeşitli aralıklarla); Kamu Denetimleri (çeşitli aralıklarla/anlık); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez);
Sivil Toplum Kuruluşları	Üyelikler (sürekli); Çalışma Grupları, Komite ve Yönetim Kurulu Üyelikleri (dönemsel); Ortak Proje ve İnisiyatifler, Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)
Üniversiteler ve Akademisyenler	Burs ve Staj Olanakları, Akademik Kongre ve Seminer Katılımı, Ar-Ge Proje Ortaklıkları, Tofaş Ar-Ge Yayınları (sürekli); Sponsorluk ve Destekler, Akademik Araştırma ve Yayınlara Destek; Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez);
Çalışan Aileleri	Bilgilendirme Çalışmaları (sürekli); Süreli İç Yayınlar (yılda 12 kez); Sosyal Etkinlikler (yılda en az iki kez); Çevre Günü (yılda bir kez)
Fikir Önderleri	Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)
Medya	Röportaj ve Söyleşiler, Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Basın Bültenleri, Özel Durum Açıklamaları (ihtiyaç durumunda); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

PAYDAŞLARIMIZIN BİZDEN BEKLENTİSİ, DAHA DÜŞÜK EMİSYON DEĞERLERİNE SAHİP YA DA ALTERNATİF YAKITLI ARAÇLAR GELİŞTİRMEMİZ, SEYAHATLERİN VE TAŞIMACILIK OPERASYONLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNTEMLERLE GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇÖZÜMLER ÜRETMEMİZ YÖNÜNDEDİR.

Günümüz dünyasının yüzleştiği en önemli sorunların başında gelen iklim değişikliğinin getirdiği çevresel, sosyal ve ekonomik risklerin farkındayız. Dünyaya genelinde, devletler ve uluslararası organizasyonlar tarafından iklim değişikliğine yol açan temel unsur olan sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik tedbirler alınmakta ve iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması amacıyla kontrol mekanizmaları ve yasal düzenlemeler oluşturulmaktadır.

İklim değişikliği konusunda, otomotiv sektörüne önemli sorumluluklar düşmektedir. Sektörün önde gelen üreticilerinden biri olarak paydaşlarımızın bizden beklentisi, daha düşük emisyon değerlerine sahip ya da alternatif yakıtlı araçlar geliştirmemiz, seyahatlerin ve taşımacılık operasyonlarının sürdürülebilir yöntemlerle gerçekleştirilmesine yönelik çözümler üretmemiz yönündedir. Operasyonlarımızı yürütürken paydaşlarımızın bu konudaki beklentilerini göz önünde bulunduruyoruz.

İklim değişikliği konusu, Sürdürülebilirlik Komitesi ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun sorumluluğunda olup, CEO'ya raporlama yapılmaktadır. İklim değişikliğinden sorumlu yöneticilerimizin performans değerlendirmesinde sera gazı emisyon hedeflerini dikkate alıyoruz. İklim değişikliği konusunu kurumsal yönetimimiz kapsamında belirlediğimiz risk ve fırsatlar çerçevesinde yürütüyoruz. Konuyu, emisyon limitleri gibi yasal, hava şartlarındaki belirgin değişiklikler gibi operasyonel ve emisyon ticareti gibi finansal olmak üzere tüm boyutlarıyla birlikte ele alıyoruz.

İklim değişikliği konusuna yönelik olarak kamu kuruluşları ile düzenli iletişim ve işbirliği içinde çalışıyoruz. Bu kapsamda, Bölgesel Çevre Merkezi (REC) ve TÜSİAD (Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği) tarafından iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve düşük karbonlu bir ekonomiye geçilmesi yönündeki çabaları desteklemek amacıyla kurulan bağımsız ve kar amacı gütmeyen bir kuruluş olan İklim Platformu'na 2011 yılından bu yana üyeliğimiz devam etmektedir. Bunun yanında, Otomotiv Sanayi Derneği üyesi olarak OSD aracılığıyla otomotiv sektörüne yönelik düzenlemelerin ve standartların geliştirilmesine katkıda bulunuyoruz.



93

2015 YILI ŞEFFAFLIK PUANIMIZ

İklim değişikliğiyle mücadele için global politikaların devreye alınması ve global çapta eyleme geçilmesi yönünde çağrıda bulunan uluslararası bir şirketler beyanı olan "2°C Challenge Communique"nin imzacıları arasında yer alıyoruz.

2014 yılında Karbon Saydamlık Programı'nın (CDP) A bandında yer alan ilk otomotiv şirketi olarak, 2015 yılında da şeffaflık puanımızı 86'dan 93'e yükselttik. Ürünlerimizde ve süreçlerimizde iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik yenilikçi çözümler geliştirmeye çalışıyoruz. Çalışmalarımızla, alternatif yakıt kullanımını artırmayı, araçların enerji talebini azaltmayı, emisyonları azaltacak sistemler tasarlamayı hedefliyoruz.

Bu kapsamda, FCA'nın yürüttüğü konvansiyonel motorlu araçlarda verimliliğin artırılmasına, doğalgaz ve biyoyakıt gibi alternatif yakıt sistemlerinin yaygınlaştırılmasına, elektrikli ve hibrid araçların geliştirilmesi çalışmalarına önde gelen Ar-Ge ve üretim merkezlerinden biri olarak destek veriyoruz. Üretimden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını azaltmak amacıyla üretim tesislerimizde enerji verimliliği çalışmaları yürütüyoruz. Lojistik operasyonlarımızda da aynı şekilde verimliliği artırarak dağıtım kaynaklı emisyonlarımızın düşürülmesi için çalışıyoruz. Sera gazı emisyonlarını 2011 yılını baz alarak 2016 yılına kadar %15, 2020 yılına kadar %30 düşürmeyi hedefliyoruz.

Çevre ve iklim sorumluluğu bilincini değer zincirimiz genelinde yaygınlaştırmak için çalışıyoruz. Bu doğrultuda, tedarikçi ve bayi gelişim programları hazırlıyoruz. Son kullanıcılarda farkındalığı artırma hedefimiz doğrultusunda, müşterilerimize konuya yönelik bilgilendirme hizmetleri sunuyoruz.

SERA GAZI EMİSYONLARINI 2011 YILINI BAZ ALARAK 2016 YILINA KADAR %15, 2020 YILINA KADAR %30 DÜŞÜRMEYİ HEDEFLİYORUZ.

Eco-Drive

Araçların çevre üzerindeki etkisi son kullanıcıların sürüş modelinden etkilenmektedir. Müşterilerle iletişime geçerek onlara sürüş kaynaklı emisyonları azaltmaya teşvik etmek amacıyla Eco-Drive uygulamasını geliştirdik. Bu kullanıcı dostu uygulama ile sürücülere, sürüş tarzlarını yakıt tüketimini optimize edecek biçimde değiştirebilmeleri yönünde kişiye özel ipuçları veriyoruz.

Tofaş'a ABD'den Yılın Yeşil Ticari Aracı Ödülü

Raporlama döneminde, Fiat Doblò modelimizin Ram markası altında ABD'ye ihraç ettiğimiz ProMaster City, Green Car Journal tarafından 2016 yılının "Yeşil Ticari Aracı" seçildi. Ram ProMaster City, çevre üzerindeki düşük etki ve işletim verimliliği özellikleriyle ön plana çıkıyor. Ödülün sahibini belirlenirken ABD pazarındaki tüm potansiyel ticari araçlar gözden geçirilerek, çevresel özelliklerin yanında müşterilerin aradığı fonksiyonellik, çok yönlülük, güvenlik, değer ve stil gibi geleneksel kriterler de göz önünde bulunduruldu.



%100

GERİ KAZANIM

ÜRETİM SÜREÇLERİNDE OLUŞAN ATIKLARIN TAMAMININ ÇİMENTO SEKTÖRÜNDE HAMMADDE VE ENERJİ KAYNAĞI OLARAK KULLANILMASINI SAĞLIYORUZ.

2020 YILINDA ARAÇ BAŞINA ENERJİ TÜKETİMİNİ 3,50 GJ; EMİSYON MİKTARINI 0,350 TON CO₂e DÜZEYİNE GETİRMEYİ HEDEFLİYORUZ.

ÜRÜN PORTFÖYÜ

TOFAŞ MÜHENDİSLİĞİ VE İŞÇİLİĞİ İLE GELİŞTİRİLİP ÜRETİLEN FIAT EGEA'NIN 40'TAN FAZLA ÜLKEYE İHRACATINI BAŞLATTIK. EGEA, PİYASAYA GİRDİĞİ ANDAN İTİBAREN BÜYÜK BEĞENİ VE İLGİ TOPLADI.



Türkiye'nin aynı anda hem binek otomobil hem de hafif ticari araç üreten tek otomotiv şirketi olarak, Fiat Linea ve Egea otomobil modellerinin yanı sıra, Minicargo projesi kapsamında Fiat, Citroen ve Peugeot markalarına, Yeni Doblò projesi kapsamında ise Fiat, Opel, Vauxhall ve RAM markalarına araç geliştirerek, üretim yapıyoruz. Bunun yanında, Fiat, Alfa Romeo, Lancia, Jeep, Maserati, Ferrari markalarının yurt içi temsilciliğini yürütüyoruz.

Güncel ürün portföyümüz hakkında bilgiye 2015 Tofaş Faaliyet Raporu'ndan ulaşabilirsiniz.

GELİŞEN PAZARLARDA ÜRÜN STRATEJİSİ

Müşteri beklenti ve ihtiyaçlarına en uygun yanıt veren, yakıt tüketimi ve emisyon değerleri düşürülmüş araçlar üretmek, FCA'nın küresel ürün portföyü stratejilerinin temel bileşenleridir. FCA'nın küresel ağının stratejik ortaklarından biri olarak, hedef pazarların gereksinimlerine sahip araçların, belirlenen marka ve model çeşitliliğine uygun olarak, yüksek kalite koşullarında üretimini sağlamak üzere çalışıyoruz. Öte yandan, Türkiye pazarlarının ihtiyaçlarını ve müşteri beklentilerini aktararak

FCA'nın küresel strateji belirleme süreçlerine yerel girdilerle destek veriyoruz.

Stratejilerimizi belirlerken farklı pazarların kendine has koşullarını ve gerekliliklerini göz önünde bulunduruyor, beklenti ve ihtiyaçları zamanında ve eksiksiz karşılayacak çözümler geliştiriyoruz. Böylelikle bir yandan hedef pazarlarımızın sunduğu fırsatları değerlendirirken, bir yandan da pazardaki varlığımızı kuvvetlendirmiş oluyoruz.

Tofaş olarak iç pazarın yanında, gelişmekte olan pazarlarda da varlığımızı artırmak en önemli stratejilerimizden biridir. Tasarım, ürün ve üretim teknolojisi geliştirme süreçlerimizde ilgili ülkelerin şartlarını göz önünde bulundurarak en uygun çözümü ortaya koyarız. Örneğin, hedef pazarlardaki yasal düzenlemeler, yakıt kalite ve normları, yol koşulları, güvenlik standartları, iklim ve coğrafi koşullar, ürün tasarım ve üretim süreçlerimizde değerlendirdiğimiz boyutlardır. Bu doğrultuda raporlama döneminde de birçok başarılı proje ve uygulamayı hayata geçirdik. 2015 yılındaki yeni binek ve hafif ticari araç yatırımlarımıza, iç pazar ve ihracat pazarındaki farklı müşteri ihtiyaçlarını karşılamaya devam ettik.



en iyi

FIAT EGEA AUTOBEST TARAFINDAN
AVRUPA'DA "YILIN EN İYİ OTOMOBİLİ"
SEÇİLDİ.

Tofaş mühendisliği ve işçiliği ile geliştirilip üretilen Fiat Egea'nın 40'tan fazla ülkeye ihracatını başlattık. Egea, piyasaya girdiği andan itibaren büyük beğeni ve ilgi toplamasın yanı sıra Autobest tarafından Avrupa'da "Yılın En İyi Otomobili" seçildi.

Hafif ticari segmentte ise Fiat Doblò 4. nesli Avrupa ve Türkiye'deki tüketicilerin beğenisine sunduk. Ayrıca, Doblò modeli RAM markası altında ABD, Kanada, Karayipler, Peru, Kosta Rika gibi Amerika kıtası ülkelerinde, müşteri beklentilerini şekillendiren bir ürün olarak uluslararası pazarlarda varlığını ve rekabetçiliğini artırmaya devam ediyor.

Fiat Fiorino modelinin yenilenmesine dair yıl içerisinde yatırım kararını almış olup, bu karar doğrultusunda ürünün katma değerini ve rekabet gücünü artırıcı geliştirme çalışmalarını 2016 yılında tamamlamayı hedefliyoruz.

PAZAR GÖRÜNÜMÜ

Türkiye otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı 2015 yılında 968.017 adetlik satış hacmi ile bir önceki yıla göre %26,1 artarak tarihinin en yüksek seviyesine ulaştı. Yıl içerisinde, yurt içi otomobil pazarı %23,5 büyüdü ve toplam 725.596 adet araç satışı gerçekleşti. Hafif ticari araç satışları ise %34,4 artarak toplamda 242.421 adede ulaştı.

Hafif ticari araç pazarında Fiat markasıyla 62.127 adet satış gerçekleştirerek %25,6'lık pazar payı elde ettik. 2015 yılında 35.041'lik satış adedine ulaşan Fiat Linea en yüksek performansı elde eden modelimiz oldu. Jeep markamız özellikle Renegade modelimizin yüksek performansı ile satış adetlerini bir önceki yıla göre %78,9 gibi önemli bir oranda artırdı. Tofaş'ın toplam pazar

payı 2015 yılında %11,8, toplam satış adedi ise 113.929'e ulaştı.

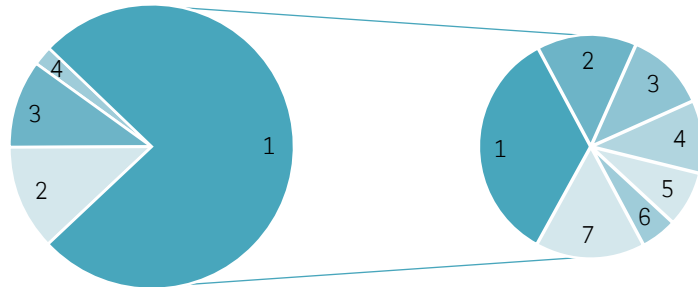
2015 yılında Avrupa otomobil pazarında %9,2, hafif ticaret pazarında %11,6 büyüme yaşandı. Bu yükselişe paralel olarak, Avrupa'ya olan toplam ihracatımızda %14,8 artış sağlayarak Avrupa otomotiv pazarının ortalama büyümesinden daha yüksek bir performans sergiledik. Avrupa dışındaki diğer ihrac pazarlarında, özellikle Kuzey Amerika'da Ram ProMaster City satışları başarıyla devam ederken söz konusu aracın satış adedi henüz ilk senesinde 20.344'e ulaşarak Tofaş ihracatına önemli katkıda bulunmuş oldu. Sonuç olarak 2015 yılı ihracatımız bir önceki yıla kıyasla toplamda %22,2 artarak 173.873 adede yükselirken elde ettiğimiz ihracat geliri 1,9 milyar Euro'ya ulaştı.

Toplam Pazar (adet)	2014	2015	Değişim
Otomobil	587.331	725.596	(+) %23,5
Hafif Ticari Araç (LCV)	180.350	242.421	(+) %34,4
Toplam	767.681	968.017	(+) %26,1

Perakende Satış (adet)	2014	2015	Değişim
Otomobil	42.769	51.802	(+) %21,1
Hafif Ticari Araç (LCV)	49.586	62.127	(+) %25,3
Toplam	92.355	113.929	(+) %23,4

İhracat (adet)	2014	2015	Değişim
Otomobil	25.067	32.055	(+) %27,9
Hafif Ticari Araç (LCV)	117.214	141.818	(+) %20
Toplam	142.281	173.873	(+) %22,2

İHRACAT ÜLKE DAĞILIMI (%)



1- Avrupa %76
2- ABD ve Kanada %12
3- Orta Doğu ve Kuzey Afrika %10
4- Diğer %2

1- İtalya %26
2- İngiltere %11
3- İspanya %9
4- Fransa %8

5- Almanya %6
6- Belçika %4
7- Diğer Avrupa %12

ÜRÜN PORTFÖYÜ

17

SATIŞ SONRASI SÜREÇTE
17 FARKLI HİZMET

Görkem Kızılay

Servis Danışmanı-Kırmak Otomotiv

Tofaş'ın düzenlediği satış sonrası servis danışmanlarına yönelik eğitimler, bilgi ve becerilerimin gelişmesine katkı sağlayarak, otomotiv sektöründe hedeflediğim kariyerime bir adım daha yaklaşmamı sağladı. Bu tür eğitimlerle motivasyonun artacağına ve kişilerin daha verimli olacaklarına inanıyorum.

Tofaş'ın 2015 yılı ihracat faaliyetleri açısından bir diğer çok önemli gelişme ise Fiat Egea modelinin üretim ve ihracatına başlanmasıdır. İhraç pazarlarında Fiat Tipo model ismiyle satışa sunduğumuz Fiat Egea modeli ile raporlama döneminde 26 farklı ülkenin jüri üyeleri tarafından Autobest'te Avrupa'nın en iyi otomobili ödülünü kazandık. 2023 yılının sonuna kadar devam edecek Egea projesi çerçevesinde, yaklaşık üçte biri ihracat pazarlarına olmak üzere 580 bin adet sedan üretimi gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Egea projesinin Hatchback ve Station-Wagon modellerinin ise sırasıyla 2016 yılında üretimine başlamasını ve 2016-2023 yılları arasında ağırlıklı olarak ihracata yönelik 700 bin adet araç üretilmesini hedefliyoruz.

TÜKETİCİ DENEYİMİ

Müşteri beklenti ve ihtiyaçlarına yanıt veren ürün ve hizmetlerle en üstün tüketici deneyimini sunmak FCA ile paylaştığımız temel ürün stratejisinin en önemli bileşenlerinden biridir. Bu nedenle, ürün ve hizmetlerimizi müşteri beklenti ve gereksinimlerini göz önünde bulundurarak tasarlıyoruz. Tüketici deneyimini sürekli iyileştirerek araçlarımızın değerini tüketim süresince de korumasını sağlıyor, bu sayede müşterilerimiz için katma değer üretiyoruz.

Kalite stratejilerimize yön verirken FCA'nın ürün ve hizmetlerin üstün kalite normlarında gerçekleştirilmesini garanti altına almayı hedefleyen Küresel Kalite Sistemi'ni temel alıyoruz. Kalite anlayışımız doğrultusunda, ürün ve hizmetlerimizin ilgili yasal ve sektörel mevzuata uygun niteliklere sahip olmasını, fiziki normlar açısından güvenilir, performanslarının rakiplerine kıyasla yüksek olmasını amaçlıyoruz. Ürünlerimizin mühendislik kalitesi, tasarım ve ergonomisinin yanında, satış öncesi ve satış sonrası süreçlerde bayi ve yetkili servis hizmetleriyle de müşterilerimizin beklentilerini karşılmasına önem veriyoruz. Satış sonrası süreçte sağladığımız 17 farklı hizmetimizle, müşterilerimize geniş bir hizmet çeşitliliği sunuyoruz.

Uygun ürün yelpazesi için bütünlüklü bakış açısı

Müşterilerin beklenti ve gereksinimlerini anlamak, mevcut portföye yönelik memnuniyet düzeyini öğrenmek amacıyla ürün, tasarım ve konfigürasyon süreçlerinden itibaren FCA tarafından küresel ölçekteki müşteri pazar araştırmaları yürütülmektedir. Tüketici Tavsiye Skoru ve Net Tavsiye Skoru ölçümlerinin değerlendirildiği süreçleri, yerel pazar müşteri geri bildirimlerinden elde ettiğimiz sonuçlarla destekliyoruz. Bu sayede, en uygun ürün yelpazesinin oluşturulması için bütünlüklü bir bakış açısı sağlıyoruz.

Müşteri memnuniyetini satış ve satış sonrası süreçlerde de devam ettirmek, müşterilerimize daha yüksek hizmet kalitesi sunmak amacıyla tedarikçilerimiz, bayi ve yetkili servislerimizle birlikte çalışarak gelişim planları oluşturuyoruz. Satış sonrası iş geliştirme uzmanlarımız tarafından koordine edilen bu çalışmalara ek olarak, ISO 9001 Sistem Standardı çerçevesinde oluşturulan iş akışlarıyla satış ve satış sonrası hizmetler sunuyoruz. Müşterilerimizin bu hizmetlere yönelik memnuniyet düzeyini müşteri ilişkileri yönetim sistemlerimizle takip ediyoruz. Müşteri memnuniyetsizliğinin yaşandığı durumlarda müşterilerimizle iletişime geçerek yaşanan aksaklıkları telafi etmek için çalışıyoruz. Ardından, müşteri memnuniyetinin oluşup oluşmadığını öğrenmek amacıyla tarafsız araştırmalara başvuruyoruz. Satış sonrası hizmet performansımızı performans göstergeleriyle takip ediyor, aylık olarak şirket üst yönetimi ile paylaşarak hareket planları oluşturuyoruz.

Zamanında ve eksiksiz bilgilendirme

Tüketicilerimizin ürün ve hizmetlerimiz hakkında zamanında ve eksiksiz bilgilendirilmesi, tüketici deneyimi yaklaşımımızın en önemli bileşenlerindedir. Bu doğrultuda, araçlarımızı satın alan tüketicilerimize araçlarımızla ilgili bilgi edinebilecekleri kaynaklar sunuyoruz. Yasal düzenlemelerce belirtilen bilgi-

lerin yanı sıra ürünlerimizin güvenli ve sorumlu kullanımıyla ilgili bilgiler de içeren bu kaynaklara tüketicilerimiz satın alma sürecinde veya kurumsal internet sitemiz üzerinden erişebilirler. Bunun yanında, bayi ve tedarikçilerimizi sürekli bilgilendirerek tüketicilerimize en doğru bilgiyi aktarmalarını sağlıyoruz.

"Tabletle Araç Kabul" uygulamamız kapsamında, Tofaş servislerine bakım ve arıza için gelen müşterilerimize araç kabul sürecini araçlarının başında ve interaktif olarak tablet bilgisayarlardan takip etme şansı sunuyoruz. Bu uygulama ile birçok kontrolü araç başında gerçekleştirirken müşterilerimize tüm detaylar hakkında bilgi veriyor ve araçlarını güvenli bir şekilde teslim etmelerini sağlıyoruz.

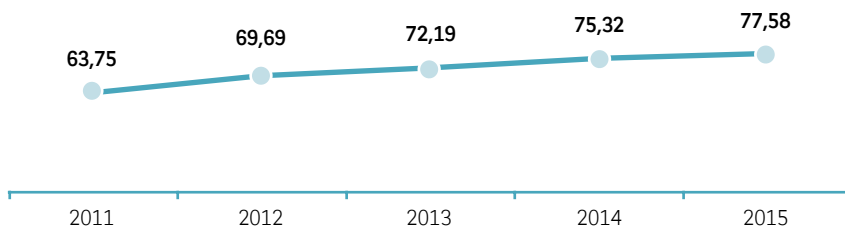
Sürekli gelişen müşteri memnuniyeti

Satış sonrası hizmet kalitemiz ve sağladığımız üstün tüketici deneyimiyle Avrupa Müşteri Memnuniyeti Araştırması'nın en üst sıralarında yer alma hedefimiz doğrultusunda çalışıyoruz. Satış sonrası iş geliştirme çalışmalarımız doğrultusunda oluşturduğumuz hizmetlerimizle müşteri memnuniyetini sürekli iyileştirmeye çalışıyoruz. Bu çalışmalarla, 2015 yılında Müşteri Memnuniyeti Skorumuzu %77,58 düzeyine taşıdık.

**TÜKETİCİLERİMİZİN
ÜRÜN VE
HİZMETLERİMİZ
HAKKINDA ZAMANINDA
VE EKSİKSİZ
BİLGİLENDİRİLMESİ,
TÜKETİCİ DENEYİMİ
YAKLAŞIMIMIZIN
EN ÖNEMLİ
BİLEŞENLERİNDEDİR.**



MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ TRENDİ



ÜRÜN PORTFÖYÜ

en iyi

OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE EN İYİ AR-GE MERKEZİ ÖDÜLÜ

Prof. Dr. Ferruh Öztürk

Uludağ Üniversitesi Otomotiv Mühendisliği Bölüm Başkanı

Tofaş'ı yerli otomobil devi ve Bursa'nın gözbebeği olarak tarif edebilirim. Türk otomotiv endüstrisini daha ileriye götürecektir. Araştırma ve teknoloji geliştirme kültürünün yaygınlaştırılmasına katkı sağlıyor. Ar-Ge Merkezi ile Türkiye'de otomotiv alanında tasarım, imalat ve teknoloji üretilmesi çalışmalarına destek veriyor.

Otomotiv Sektöründe En İyi Ar-Ge Merkezi Ödülü

Tofaş Ar-Ge Merkezi; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2015 yılında düzenlenen 4. Özel Sektör Ar-Ge Merkezleri Zirvesi'nde otomotiv sektöründe En İyi Ar-Ge Merkezi ödülünün yanı sıra, Türkiye'deki tüm Ar-Ge Merkezleri arasında en iyi 3. Ar-Ge Merkezi ödülünü kazanmıştır. Tofaş ayrıca "Ar-Ge Harcama Yoğunluğu" ve "Proje Kapasitesi" kriterlerinde de birinci seçilmiştir.

AR-GE YÖNETİMİ

Dünya kalitesinde ve müşteriye uygun hizmetler sunma vizyonumuz doğrultusunda Türkiye otomotiv sektöründeki öncü konumumuzu korumaya devam ediyoruz. 1994 yılında kurulan Tofaş Ar-Ge Merkezi'nde gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla her alanda rekabetçi binek ve ticari araçlar geliştirerek ülke ekonomisine katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Tofaş Ar-Ge Merkezi, FCA'nın İtalya dışında Avrupa'da yer alan tek Ar-Ge Merkezi olması nedeniyle stratejik bir öneme sahip olup, entelektüel ve fiziki koşullarıyla Avrupa ile rekabet edebilir bir alt yapıya sahiptir. Merkez, 2008 yılında T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından tescillenmiştir.

18.090 m²'lik bir alanda faaliyet gösteren Tofaş Ar-Ge Merkezi'nde 700'e yakın çalışan görev alıyor. 2015 yılında, Ar-Ge harcamalarına 584 milyon TL'nin üzerinde kaynak aktardık. Avrupa Birliği tarafından hazırlanan ve kuruluşların Ar-Ge'ye ayrılan yatırım tutarlarına göre belirlenen sıralamada dünyada 1.290'ıncı sırayı elde ederken Türkiye'den ilk 1.500 içine giren üç firma arasında yer aldık.

Katma değer sağlayan yeni projeler ve yenilikçi fikirlerle patent başvuru sayısını her yıl artırmayı hedefliyoruz. Tofaş Ar-Ge Merkezi tarafından yürütülen yenilikçi çalışmalar sonucunda, 2015 yılında bir önceki yıla oranla buluş bildirimi sayısında %110, patent başvurusu sayısında %32 artış sağladık. 106 adet yeni patent başvurusu gerçekleştirirken 6 yeni patent aldık.

Ar-Ge Vizyonu 2020 yaklaşımıyla, dünyanın her bölgesinde müşteri ihtiyaçlarını eksiksiz karşılayan heyecan verici araçlar ve teknolojiler üretmeyi hedefliyoruz. Stratejik hedeflerimizi de bu vizyon doğrultusunda belirliyoruz. Ar-Ge Vizyonu 2020 kapsamında belirlediğimiz başlıca hedefler, FCA Ar-Ge'nin Avrupa ve Ortadoğu bölgesinde geliştirmeyi planladığı ürünlerin tasarım sürecinde yer almak, müşteri değeri yaratmak için üretim ve ileri ürün teknolojileri geliştirmek, Türkiye'de ortak tasarımcılar ile mühendislik firmalarının gelişimini sağlamaktır.

Türkiye'nin ürün geliştirme merkezi olarak uluslararası tanınırlığının artması ve gelişebilmesinde Ar-Ge işbirliklerinin önemli bir yeri olduğuna inanıyoruz. Ortak tasarım geliştirme, yerel



mühendislik firmalarının örgütlenmesi ve üniversitelerle işbirlikleri konularına özel önem veriyoruz. Tofaş Ar-Ge Merkezi bünyesinde, 2006 yılından bu yana 16 farklı üniversiteyle 100 projede ortak çalıştık. TÜBİTAK ve Avrupa Birliği destekli olarak yürütülen pek çok araştırma projesinde, FCA Araştırma Merkezi ve yabancı tasarım merkezlerinin yanı sıra, çeşitli üniversitelerin öğretim üleriyle de işbirlikleri gerçekleştiriyoruz.

2015 yılı itibarıyla 12 AB Araştırma Projesi (FB ve EUREKA) dahilinde çalışıyoruz. Bugüne kadar, bu projeler kapsamında 100'ün üzerinde uluslararası proje ortağı ile çalışma fırsatı bulduk. Robopartner (Geleceğin Montaj Fabrikalarında Akıllı, Esnek ve Güvenli Operasyonlar İçin İnsan Robot İşbirliği Teknolojileri) projesiyle, Üretim Teknolojileri alanında proje liderliğini üstlenen ilk ve tek Türk firması olduk.

Ar-Ge çalışmalarının yaratıcılık ve buluş yapma tekniklerini geliştirmek amacıyla, yaratıcı problem çözme yöntemi olan TRİZ metodu çalışmalarına 2015 yılında da devam ettik. Bu çalışmalarla, 232 öneriden patentlenebilir ve uygulanabilir 71 adet önerinin 55 adedi için patent başvurusu gerçekleştirdik. 16 öneri üzerinde ise çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

%32

2015 YILINDA BİR ÖNCEKİ YILA
ORANLA BULUŞ BİLDİRİMİ SAYISINDA
%110, PATENT BAŞVURUSU SAYISINDA
%32 ARTIŞ SAĞLADIK.

SÜRDÜRÜLEBİLİR MOBİLİTE ÇÖZÜMLERİ

Günümüzün en önemli küresel sorunlarından biri olan iklim değişikliği, müşterilerin satın alma kararlarındaki değişiklikler ve gelişen teknolojilerle birlikte müşterilerin yeni ürün ve hizmet beklentileri otomotiv dünyasına sürdürülebilir mobilite çözümleri geliştirme sorumluluğunu yüklemektedir. Otomotiv sektöründe faaliyet gösteren bir şirket olarak bize düşen görev ise kişilerin seyahat özgürlüğünün ve farklı mobilite ihtiyaçlarının sürdürülebilir yöntemlerle sağlanmasına yönelik yeni teknolojileri geliştirmek ve çözümler üretmektir.

Sürdürülebilir mobilite çözümleri üretmek, FCA'nın küresel stratejisinin en önemli bileşenlerinden biridir. Grup çapında, araç çeşitliliğinin, alternatif yakıt sistemlerin artırılması, konvansiyonel motorlu araçların çevresel etkilerinin azaltılması, yeni mobilite ihtiyaçlarını karşılayan hizmetlerin başlatılması, tüketicilerde enerji tüketimine duyarlı davranışın oluşturulması gibi araştırma ve çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Biz de FCA ağı içerisinde bu çalışmalara katılım sağlamakla birlikte, özellikle ürünlerimizin çevresel etkilerini düşürmeye yönelik araştırma ve projeler yapmaktayız. Bu kapsamda araç, sürüş, yolcu konfor ve emniyetinin artırılması ve müşteri beklentilerini karşılayan hizmet odaklı iş modelleri üzerinde çalışmalar yürütmekteyiz.

AutoNET Projesi

2013 yılında ODTÜ işbirliğinde hayata geçirdiğimiz AutoNET Projesi ile otomotiv haberleşme ağları için algoritmik çözelgelendirme yapabilen tasarım yazılımı geliştirme çalışmalarımızı 2015 yılında tamamladık. Algoritmik çözelgelendirme ile araç ağı güvenilirliğinin artırılmasını, araç ağı tasarım ve test süresini azaltmayı hedefliyoruz.

CarCoDe Projesi

Raporlama döneminde tamamladığımız CarCoDe Araçlar İçin Akıllı İçerik İletim Platformu uygulamamız dahilinde kablosuz iletişim teknolojileri ile araca uzaktan erişim sağlama çalışmaları yürüttük. Projeye, araca doğrudan ve gerçek zamanlı erişim ile uzaktan tanı koyma hizmeti verilmesini, servis sağlayıcıların sunduğu bilgi ve eğlence hizmetlerinde yararlanılmasını, V2I uygulamaları için platform sağlanmasını amaçlıyoruz.

Aktif Hava Yönlendiricileri Tasarım ve Geliştirme Projesi

Araçlarda termik yalıtımı iyileştirilmesiyle beraber yakıt tüketimi ve emisyon değerlerinin azaltılması amacıyla yönetilen projenin 2016 yılında tamamlanması öngörülmektedir. Proje, CO₂ emisyonu seviyelerinde ve araç yakıt tüketiminde %2'lik azalma gerçekleşmesini hedeflemektedir.

ÜRÜN PORTFÖYÜ

584

MİLYON TL
2015 YILI AR-GE HARCAMASI

Soğuk Egzoz Sisteminin Geliştirilmesi Projesi

Yeni model binek araçlar için soğuk egzoz sisteminin geliştirilmesi projesiyle, CO₂ emisyon salınımını düşürmeye yönelik egzoz hattı ve susturucu tasarımının optimize edilme yöntemlerini pekiştirerek gelecek için hazırlıklı olmayı amaçlıyoruz. Tasarladığımız egzoz sisteminin basınç kaybı ve gürültü açısından avantajlı, makul ağırlıkta olmasına yönelik çalışıyoruz. Proje ile 95 kW motorda görülen soğuk egzoz basınç kaybını daha düşük seviyelere çekmeyi, turbocharger çıkış sıcaklığını 650 Celcius'tan daha düşük seviyelere indirmeyi, egzoz askı ve braketlerinin ilk doğal frekansını 250 Hz değerinden yüksek değerlere çıkarmayı hedefliyoruz.

Euro 6 Araç Geliştirme Projesi

Avrupa normlarına uygun çevreci araç geliştirme çalışmaları kapsamında, Doblò 1.3 ve 1.6 dizel motorlu araçları yeni emisyon standardına uyumlu hale getirdik. Bunun için, dizel motor tasarımında düşük emisyon basınçlı EGR sistemi için geliştirme faaliyetleri yürütürken motor üzerine yeni sensörler ilave ettik ve tüm sistemin kontrolü için motor yazılımını yeniledik.

Araç emniyeti, sürüş ve yolcu konforu

Sürdürülebilir mobilite çalışmalarımızın odaklandığı alanlardan biri de müşterilerimize güvenli ve konforlu bir sürüş ve yolculuk deneyimi yaşatmaktır. FCA'nın "tüm yolcular için emniyet" vizyonunu benimsiyor, Tofaş Ar-Ge Merkezi'nde emniyet ve konforu artırmaya yönelik çalışmalar yürütüyoruz. Araç emniyeti kriterleri pazardan pazara farklılık gösterirken, biz de satışa sunduğumuz araçların pazarlardaki yasal düzenlemelerle uyumunu gözetiyoruz.

Müşterilerimizin emniyetli bir sürüş deneyimi yaşamaları için araçlarımıza aktif emniyet sistemleri yerleştiriyor, olası bir kaza durumunu zarar görmeden atlatalmaları için araçlarımızı pasif emniyet sistemleriyle donatıyoruz. Yalnızca sürücü ve yolcuların değil trafikte seyreden diğer araç, yolcu ve yayaların da güvenliğini göz önünde bulunduruyoruz. FCA ile birlikte çalışarak, mevcut sistemlerimizi geliştiriyor ve yeni sistemler tasarlıyoruz.

Araç bilgilendirme ağları ve sürücü destek sistemleri geliştirme

Sürdürülebilir mobilite çalışmalarımız kapsamında odaklandığımız alanlardan bir diğeri araçlar üzerindeki elektronik ünitelerin birbirleri arasında haberleşmesidir. Bu ünitelerin haberleşme operasyonunu gerekli işlem hızında ve güvenilir ölçeklerde gerçekleştirmesini sağlayacak yazılımlar geliştirmek üzere çalışıyoruz. Karmaşık haberleşme operasyonunun hızlı ve güvenilir biçimde yürütülmesine imkan tanıyacak sistemler tasarlıyoruz.

Düşük yakıt tüketimli ve emisyon değerli araçlar

Yakıt tüketiminin yol açtığı emisyon salımı motorlu taşıtların yol açtığı çevresel etkilerin başında gelmektedir. İklim değişikliği konusunun da giderek önem kazanmasıyla birlikte FCA bünyesinde gerçekleştirilen düşük yakıt tüketimli ve emisyon değerli çalışmaların sürdürülebilir mobilite çalışmaları içindeki payı artmaktadır. Ana ihrac pazarımız



AB ülkelerinde yürürlüğe giren yasal düzenlemeler doğrultusunda FCA bünyesinde üretilen araçların yakıt tüketim ve emisyon değerlerinde kayda değer düşüşler gerçekleşmiştir. Tofaş olarak, FCA'nın bu çalışmalarına katkı sağlıyor ve konuyu sürekli bir gelişim alanı olarak değerlendiriyoruz.

Sürdürülebilir mobilite çalışmalarımız kapsamında, araçların yakıt tüketimi, emisyon değerleri ve alternatif yakıt sistemleri dışındaki çevresel etkilerini azaltmaya yönelik araştırma ve çalışmalar da yürütüyoruz. Üretimde kullanılan hammadde miktarının araç emniyetini riske etmeyecek şekilde azaltılması, böylelikle daha verimli kaynak kullanımı, daha az atık, daha hafif araç ve daha az yakıt tüketimi sağlamayı amaçlıyoruz. Bunun yanında, araçlarda kullanılan parçaların geri dönüşüm niteliklerini artırma çalışmalarımızla çevresel etki ve malzeme verimliliği bakımından kazanımlar sağlıyoruz.

Elektrikli ve alternatif yakıtlı araçlar

Elektrikli ve alternatif yakıtlı motorlara sahip araçların geliştirilmesi, sürdürülebilir mobilite çalışmalarımızın nitelikli bir bölümünü oluşturuyor. Gelecekte yaygın kullanım alanı bulabilecek bu araçların geliştirilmesi adına FCA bünyesinde gerçekleştirilen Ar-Ge çalışmalarının stratejik araştırma alanlarında yer alıyoruz. Bu kapsamda hayata geçirdiğimiz projeler ile çeşitli modellere yönelik elektrikli araç motorları, ara yüzler ve çeşitli sistemlerin, CNG ve ANG yakıt sistemleri ile donatılmış araçlarda kullanılacak parça ve aksamaların geliştirilmesine odaklanıyoruz.

IMPROVE Projesi

Tam elektrikli frenleme ile enerji geri kazanımında iyileştirme stratejimiz doğrultusunda 2013 yılında başlattığımız ve 2016 yılında tamamlanmasını hedeflediğimiz IMPROVE elektrikli araç elektroniği performans, yol verimlilik entegrasyonu ve yönetimi proje çalışmalarımıza raporlama döneminde devam ettik. Bu kapsamda, araç sistemleri ve alt yapılarına, araç kontrol yazılımı ve entegrasyonu, araç mekanik entegrasyonu, araç simülasyonları konularında çalışmalar yürüttük. Bu proje ile enerji tüketimini düşürerek menzili artırmayı, tam elektrikli frenleme sistemleri konusunda yetkinlik kazanmayı, bulut yapısı ile rota optimizasyonu ve enerji verimliliği sağlamayı hedefliyoruz.

WiCharge Projesi

Elektrikli araçlar için kablosuz şarj sistemi geliştirme projemiz WiCharge'in kavram geliştirme çalışmasını tamamlayarak demo uygulamasını gerçekleştirdik. Sistem modelleme ve simülasyon çalışmalarının gerçekleştirilmesinin ardından elde edilen sonuçlara göre deney düzeneği oluşturulacak ve proje gerçek bir elektrikli araç üzerinde denenmesini hedefliyoruz. Projenin kontrol yazılımı geliştirme kısmı Yeditepe Üniversitesi Elektronik Mühendisliği bölümü ile işbirliği dahilinde gerçekleştirilecektir.





173.873

2015 YILINDA %22,2 ARTIŞLA
ULAŞTIĞIMIZ İHRACAT ADEDİMİZ

GERÇEKLEŞTİRDİĞİMİZ
113.929 ADET SATIŞ
İLE %11,8 PAZAR PAYI
ELDE ETTİK.

ÜRETİM

altın

FCA DÜNYASINDA ALTIN SEVİYE'YE ERİŞEN İLK ÜÇ FABRİKADAN BİRİ OLDUK.

WCM, TEMEL OLARAK İŞ GÜVENLİĞİ, KALİTE, MALİYET, TESLİMAT VE ÇEVRE KONULARINA ODAKLANARAK, HER BİRİNDE "SIFIRA" ULAŞMAYI HEDEFLEMEDİR.



FCA'nın Avrupa bölgesinde yer alan stratejik Ar-Ge merkezlerinden biri ve Türk otomotiv sektörünün öncü kuruluşu olarak en gelişmiş teknolojileri hayata geçirmek üzere çalışıyoruz. Dünya klasında, verimli, kaliteli ve sürdürülebilir üretim süreçleri takip ediyoruz. Uluslararası kalite sistem ve standartları ile üretim süreçlerimizin işlerliğini ve etkinliğini garanti altına alıyor, yaptığımız sürekli iyileştirmelerle performansımızı artırıyoruz. Ürün ve hizmetlerimizin yaşam döngüsü boyunca yarattığı etkileri üretim sürecinden başlayarak hesaplıyor ve değerlendiriyoruz.

DÜNYA KLASINDA ÜRETİM VE YÖNETİM STANDARTLARI

Üretimde rekabet gücümüzü sistematik biçimde artırmak ve iyileştirmek amacıyla WCM (World Class Manufacturing - Dünya Klasında Üretim) metodolojisini kullanıyoruz. WCM, temel olarak iş güvenliği, kalite, maliyet, teslimat ve çevre konularına odaklanarak her birinde "sıfıra" ulaşmayı hedeflemektedir. WCM Programı bugün dünya genelinde 196 grup fabrikasında ve 370 tedarikçi fabrikasında uygulanmaktadır.

2006 yılında WCM çalışmalarına başlanarak "En Hızlı İlerleyen Fabrika" ödülünün ardından 2009 yılında Gümüş Seviye'ye ulaşan ilk FCA fabrikası olduk. 2013 yılında gerçekleştirilen denetim sonucunda FCA dünyasında Altın Seviye'ye erişen ilk üç fabrikadan biri olarak başarılarımızı taçlandırdık. 2015 yılında ise 74 puana ulaşarak gelişimimizi devam ettirdik. WCM yolculuğumuz boyunca üretim standartlarımızı yükseltmeye odaklanarak iş kazalarını, dış kalite göstergelerini ve üretkenliğimizi önemli ölçüde iyileştirdik. Tüm bu iyileştirmeleri, sistematik yaklaşımımızla ve çalışanların katılımıyla gerçekleştirdik. Raporlama döneminde, her operatörümüz ortalama 21 adet öneride bulunarak iyileştirmelerimize katkı sağladı.

WCM metodolojimizi dış paydaşlarımızla yönelik alanlarında da yaygınlaştırmak üzere çalışmalar yürütüyoruz. Dünya Klasında Tedarikçi (WCS) programı kapsamında 2009 yılından bu yana WCM metodolojisinin tedarikçilerimizde de uygulanmasına önderlik ediyoruz. 2015 sonu itibariyle 31 tedarikçimizle dünya standartlarında rekabetçiliği artırıcı çalışmalar yürüttük.

Üretim alanında meydana gelebilecek risklere müdahale kapasitemizi ve yönetim kalitemizi üst düzeyde tutmak adına çok sayıda verimlilik ve yönetim kalite sistem ve standartlarına başvuruyoruz. Bu kapsamda, ISO 9001 Toplam Kalite Sistem Standardı, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Sistem Standardı, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistem Standardı, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistem Standardı, ISO 14064 Sera Gazları Hesaplama ve Denetim Sistem Standardı, ISO 20000 Hizmet Yönetim Sistem Standardını takip ediyoruz. WPI (Work Place Integration-İş Yeri Entegrasyonu) metodolojisi ile tüm süreçlerimizi izleyerek olası risklerin önüne geçiyoruz. Kullandığımız IMDS Programı sayesinde tedarik zincirimizde kimyasalların kontrolünü ve yasaklı



hammadelerin kullanılmasını sağlıyoruz. Takip ettiğimiz yönetim sistem ve standartları alanındaki performansımızı dış denetim, sertifikasyon ve doğrulama çalışmalarıyla sürekli iyileştiriyoruz. Ayrıca, çalışanlarımızın bu alandaki farkındalığını artırıcı faaliyetler gerçekleştiriyoruz.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE EMİSYONLAR

Üretimde enerji verimliliğinin sağlanması ve buna bağlı emisyon yönetimi çevre yönetimimizin en önemli kısmını oluşturmaktadır. İklim değişikliği kaynaklı çevresel, sosyal ve ekonomik risklerin önüne geçmek, enerji birim maliyetlerinde yaşanabilecek artışların rekabet edebilirliğimizi olumsuz etkilenmesini engellemek adına konunun yönetimine özel önem veriyoruz. Bu doğrultuda, konuyu üst düzey yönetimden iş birimlerimizin geneline uzanan bir organizasyonla yönetiyoruz.

Tofaş'ta enerji verimliliği ve emisyon yönetimi konularının yönetiminden Enerji Rehberleri Kurulu, Tofaş Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu ve Tofaş Sürdürülebilirlik Komitesi sorumlu olup, raporlama CEO'ya yapılmaktadır. Enerji verimliliği ve emisyon performansımızı, belirlediğimiz kısa, orta ve uzun vadeli hedefler doğrultusunda sürekli iyileştiriyor ve düzenli takibini gerçekleştiriyoruz. Ana göstergeler ile aylık ve yıllık olarak takip ettiğimiz performansı F Matris Enerji İyileştirme Programı kapsamında elde ettiğimiz bulgularla birlikte üst yönetime aylık olarak raporluyoruz.

Enerji yönetim uygulamalarımızı Tofaş Çevre ve Enerji Politikamız kapsamında yönetiyoruz. Enerji yönetiminde ISO 50001 Enerji Yönetim Standardı ve WCM Enerji Pillar ilkelerini, sera gazı emisyonlarının yönetiminde ise ISO 14064 Sera Gazı Hesaplama ve Denetim Standardını takip ediyoruz. Emisyon yönetimi kapsamında, Scope 1, Scope 2 ve Scope 3 düzeyinde hesaplama ve

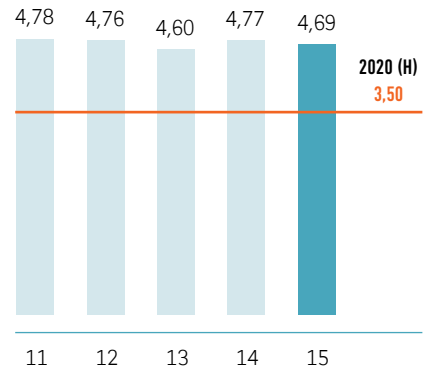
doğrulama çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Sera gazı emisyon değerlerimiz 2015 yılında da ISO 14064 Standardına göre bağımsız kuruluşlarca doğrulandı. Emisyon değerlerimiz aynı zamanda kamu otoritelerince belirlenen limit değerlerin altında tutuyoruz.

Sürdürülebilir üretim anlayışımız ile uluslararası değerlendirme kuruluşu EIRIS'in Borsa İstanbul bünyesinde yaptığı kapsamlı değerlendirmede raporlama döneminde BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer almaya hak kazanan 29 Türk firması arasında yer aldık.

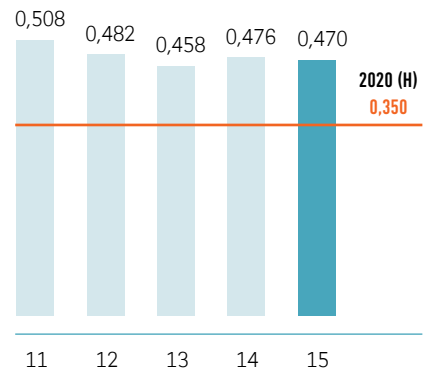
Üretim miktarımızda önceki yıl göre %25'lik artış gerçekleşirken, araç başına enerji tüketim değerimizi %2 oranında azalttık. Enerji tüketim azaltımı projelerimizin de katkısıyla 2015 yılı için 4,82 GJ olarak belirlediğimiz hedefimizin de ötesine taşıyarak enerji tüketimimizi 4,69 GJ düzeyinde gerçekleştirdik. Araç başına enerji tüketimindeki azalmaya paralel olarak bir araç üretiminden kaynaklanan sera gazı emisyon miktarını 0,476 ton CO₂ düzeyinden 0,470 ton CO₂'ye düşürdük. Enerji verimliliği stratejik planımız doğrultusunda 2020 yılına gelindiğinde araç başına enerji tüketimini 2015 yılına göre %25 azaltarak, 3,50 GJ, emisyon miktarını ise %26 azaltarak 0,350 ton CO₂e düzeyine getirmeyi hedefliyoruz.

Otomotiv üretiminin ana süreçlerinden biri olan boyama uygulamaları sırasında Uçucu Organik Bileşik (UOB) emisyonu gerçekleşmektedir. 2014 yılında 35,47 gr/m² olan boyanan yüzey başına UOB emisyonu ağırlığını 2015 yılında 33,76 gr/m² düzeyine indirdik. UOB emisyonlarının azaltılmasına yönelik çalışmalarımızı gelecek yıllarda da sürdürerek 2020 yılına gelindiğinde 29,00 gr/m² düzeyine ulaşmayı hedefliyoruz.

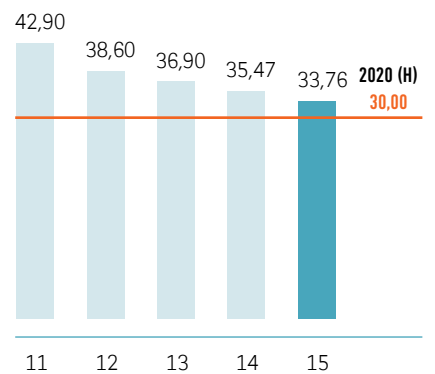
ENERJİ TÜKETİMİ (GJ/araç)



SCOPE 1+2 SERA GAZI EMİSYONU (Ton CO₂e/araç)



UOB EMİSYONU TRENDİ (gr/m²)



ÜRETİM

Nitrotherm – UOB Azaltımı Projesi

2015 yılında hayata geçirdiğimiz Nitrotherm projesi kapsamında uygulanan sistemde geleneksel boya uygulama metodolojilerinden farklı olarak, boya taşıyıcısı hava yerine, havadan ayrıştırılan saf azot gazı kullanılmaktadır. Azot moleküler olarak, hava içerisinde bulunan diğer gazlardan daha hızlı ve yapısal olarak daha küçük olduğu için, boyayı küçük moleküller olarak hızlı bir şekilde araç üzerine taşımaktadır. Bu sayede hem transfer verimliliği artmakta, hem de boyanın yüzeye yayılımı artarak kalite seviyesi yükselmektedir.

Esnek Üretim Projesi

Boya proseslerindeki ortak hat yapısı nedeni ile model bazlı farklı vardiya düzeni çalışması yapılamamakta, üretim sürecinde hatlarda karışık olarak üretim devam etmek zorundaydı. Esnek Üretim Projesi'ni devreye almamızla birlikte, 2015 yılının son çeyreğinde, model bazlı 8 farklı fazla mesai çalışması yapılmaya başlandı. Bu sayede, yalnızca ihtiyaç duyulan modelde fazla mesai çalışması ile daha az enerji kullanımı sağlandı. Bunun yanı sıra işçilik, stok, taşıma ve daha birçok maliyet kaleminde tasarruf elde edildi.

Enerji Verimliliği Projeleri

Enerji tüketimini ve buna bağlı olarak açığa çıkan sera gazı emisyonlarının azaltılması amacıyla ısı kaçaklara yönelik uygulamalar, atık ısı geri kazanımı, soğutma, gün ışığından azami yararlanılan aydınlatılma otomasyonları, basınçlı hava kaçaklarının azaltılmasında lokalizasyon ve otomasyon sistemleri, enerji tüketimi korelasyon ve optimizasyonu, izolasyon malzemelerinin kullanımı gibi çeşitli alanlarda çok sayıda enerji verimliliği projesi yürütüyoruz. Bu kapsamda, 2015 yılında 90 yeni enerji verimliliği projesi hayata geçirdik. 2014 yılının son çeyreğinde devreye aldığımız projelerle birlikte 2015 yılına etki eden proje sayısı 168'e ulaştı. Enerji verimliliği projeleri ile dönem içerisinde 71.010 GJ enerji ve 6.225 CO₂e emisyon tasarrufu elde ettik.

ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ

Üretim süreçlerimizin yalın ve etkin olmasının yanında olabildiğince az çevresel etkiyle gerçekleştirilmesini amaçlarız. Bununla birlikte, çevre üzerinde yarattığımız olumsuz etkileri

sürekli azaltmayı taahhüt ederiz. Bu anlayış doğrultusunda geliştirdiğimiz Tofaş Çevre ve Enerji Politikamız çevre yönetiminde de sürdürülebilirliğin sağlanmasını hedeflemektedir. Çevre ve Enerji Politikamızı düzenli olarak gözden geçirmeyi taahhüt ederiz. Bu politika çerçevesinde, çevre vizyonumuz, proaktif ve yalın yönetim araçları kullanılarak "Dünya Klasında Çevre Yönetim Sistemi" kurmaktır. Temel ilkimiz ise sıfır atık/sıfır kayıp hedefimize ulaşmak için kirliliği artırmak yerine hiç kirliletmektir.

Sürdürülebilirlik hedefleri ve stratejilerimiz doğrultusunda sektördeki mevcut en iyi teknikleri ve uygulamaları araştırır, kullanır ve sektöre öncülük ederiz. Amaç ve hedeflerimizi periyodik olarak gözden geçirir ve hedeflerimize ulaşmak için yeterli bilgi, uzman ve ekonomik kaynakların teminini sağlarız.

Çevre ve Enerji politikamızı çevre ve enerji modülü dahilinde verdiğimiz sınıf ve işbaşı eğitimleri ile çalışanlarımıza düzenli olarak aktarıyor, hedeflerimizi ve stratejilerimizi güncel olarak paylaşıyoruz.

6.225 CO₂e

2015 YILINDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİ İLE SAĞLANAN EMİSYON TASARRUFU



Çevre konularını ISO 14001 Çevre Yönetim Standardını ve WCM Çevre Pilları'nı takip ederek, üst yönetim kademesinden üretim birimlerine uzanan yaygın bir sorumluluk anlayışıyla yönetiyoruz. Çevre konularına yönelik olarak Sürdürülebilirlik Komitesi, Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu gibi uzman birimlerin yanında üst yönetim ve Yönetim Kurulu düzeyinde belirlenen hedeflerimiz; sahada Çevre, Sağlık ve İş Güvenliği Müdürlüğü, Çevre ve Enerji Rehberleri tarafından hayata geçirilmektedir.

Tofaş'ta çevre performansı kurumsal ve bireysel performans değerlendirmenin önemli bir bileşenidir. Çevre performansımızı sürekli takip ediyor, elde ettiğimiz sonuçları üst yönetimimiz ve çeşitli kanallar vasıtasıyla paydaşlarımızla paylaşıyoruz.

Çevre yönetimi konusu kurumsal risk yönetimimizin de önemli bir unsurudur. Bu alandaki sistem güvencesinin sağlanmasından ve çevre yönetim sistemi denetimlerimizin düzenli periyodlarla üst yönetime raporlanmasından Çevre Yönetim Birimi sorumludur. Çevresel performans düzeyimiz periyodik olarak gerçekleştirilen iç ve dış denetimler, WCM ve ISO 14001 denetimleri, Koç Holding Çevre Denetimi ile takip ediliyor.

Yasal mevzuata uyumun sağlanması adına yasal mevzuat değişiklikleri çev-

re yönetiminden sorumlu ekiplerimizce takip ediliyor. Raporlama döneminde, çevre mevzuatına herhangi bir uyumsuzluk vakası yaşamadık ve bu konuda herhangi resmi bir yaptırıma maruz kalmadık. Mevzuata uyum sağlamanın yanında, paydaşlarımızın faaliyetlerimizden doğan çevresel olumsuz bir etkiyle karşılaşmamaları da bizim için önemlidir. Bu doğrultuda, faaliyetlerimizin çevresel etkilerine yönelik olarak paydaşlarımızın geri bildirimlerini de dikkate alıyoruz. Raporlama döneminde bu konuda da tarafımıza iletilen bir şikayet bulunmuyor.

Çevre yönetimimizin sürekli iyileştirilmesi ve geliştirilmesi adına çevresel performansı güçlendirici çalışmalara önemli miktarda kaynak ayırıyor, çalışanlarımıza ve iş ortağı çalışanlarının farkındalık ve bilgi düzeylerini artırılması için çevre eğitimleri veriyoruz. 2015 yılında çevre yatırım ve yönetim çalışmalarına yaklaşık 2,24 milyon TL kaynak aktardık. Tofaş çalışanlarına yönelik 1.648 kişi x saat, iş ortağı çalışanlarına yönelik 4.759 kişi x saat çevre eğitimi düzenledik.

Çevre yönetimi performansımızı raporlama döneminde aldığımız ödüllerle pekiştirdik. FCA grup içerisinde düzenlenen EHS Leaderships Awards kapsamında Boya Üretim Müdürlüğü Atık Isı Geri Kazanım Uygulamaları Projesi EMEA Bölgesi üçüncülük ödülünü elde ettik.

Güneş Enerjisinin Üretim Proseslerinde Doğrudan Kullanımı Projesi

Raporlama döneminde hayata geçirdiğimiz proje, güneş enerjisinden faydalanılarak ısıtılan havanın doğrudan üretim süreçlerinde kullanılması prensibine dayanmaktadır. Yenilenebilir enerji teknolojilerinin uygulanabilirliğinin çok önemli bir örneği olan proje ilk olarak Boya Üretim Müdürlüğü ön kurutma süreçlerinde uygulamaya başladık. Güneşten elde edilen sıcak havanın kullanımı konusunda dünya otomotiv sektörü için bir iyi uygulama örneği olan bu yenilenebilir enerji projesinde, güneş enerjisinden yılda 2.181 GJ doğalgaz karşılığı sıcak hava üretilirken 122 ton CO₂e sera gazı azaltımı sağlanmaktadır. Proje, yenilenebilir enerji projesi olmasına karşın finansal bakımdan avantajlı olması, bakım gerektirmemesi son derece yüksek yaygınlaştırma potansiyeline sahip olması özellikleriyle sürdürülebilir karbon ve enerji yönetimi açısından da önem taşımaktadır.



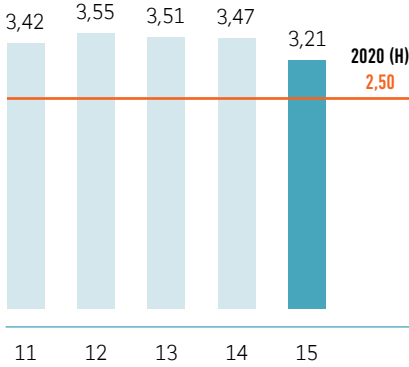
ödül

SÜRDÜRÜLEBİLİR İŞ ÖDÜLLERİ
KARBON VE ENERJİ YÖNETİMİ
KATEGORİSİ - YEŞİL İŞ ÖDÜLÜ

ÜRETİM



TAZE SU TÜKETİMİ (m³/araç)



2011 yılından bu yana aktif olarak kullanmakta olduğumuz WCM metodolojisini de bir parçası olan "7 Adımda Proaktif Enerji ve Karbon Yönetim Sistemi Projesi" kapsamında enerji verimliliği ve karbon emisyonu azaltım faaliyetlerinde öncelikli alanların tespitini, enerji kayıplarının sınıflandırılması ve önceliklendirme esaslarını göz önünde bulundurmaya başladık. Bu sistematik yaklaşımı mevcut tesislerden yeni yatırımlara kadar tüm süreçlere entegre ederek standart ve etkili iyileştirme sistematiği oluşturduk. Bu proje ile Sürdürülebilirlik Akademisi tarafından 2015 yılında ikincisi gerçekleştirilen Sürdürülebilir İş Ödülleri'nde Karbon ve Enerji Yönetimi Kategorisi'nde Yeşil İş Ödülü'ne layık görüldük.

Su Yönetimi

Su kaynağının gelecek dönemlerde tüm diğer kaynaklardan daha fazla önem kazanacağına inanıyor, suya erişimin zorlaşmamasın adına bugünden önlem alınması gerektiğini düşünüyoruz. Bu doğrultuda, su tüketimi ve atık su süreçlerimizi sorumlu bir su yönetimi anlayışıyla yönetiyor, su kaynağının verimli kullanımını sağlamak üzere çalışıyoruz.

Su kaynağı tüketimimizin nitelikli bir kısmını üretim süreçlerimizde kullandığımız kuyu suyu oluşturmaktadır. Şebeke ve dış kaynaklardan alınan su ile evsel kullanım ve içme suyu toplam su tüketimimiz içinde küçük bir orana sahiptir. Kullandığımız su kaynaklarının devamlılığı ve sürdürülebilirliği bizim için büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, su kaynaklarını periyodik aralıklarla analiz ediyoruz. Dönem içerisinde yapılan analizler sonucunda, tüketimimiz dolayısıyla kaynakların devamlılığı üzerinde bir baskıya rastlanmamıştır. Öte yandan, kullandığımız su kaynaklarının türü nedeniyle üretim tesisi yakınlarındaki başta yerel halk olmak üzere

paydaşlarımızın su ihtiyaçları risk altına girmemektedir.

Üretilen araç başına taze tüketimimizde yıllardan beri süregelen düşüş trendimizi raporlama döneminde de devam ettirdik. 2014 yılında 3,47 m³/araç olarak gerçekleşen araç başına taze su tüketimi miktarını 3,21 m³/araç düzeyine indirdik. Böylelikle, 2015 yılı için 3,40 m³/araç olarak hedeflediğimiz performansı, hedefimizin de ötesine taşımış olduk. 2020 yılına geldiğinde araç başına taze su tüketim değerini 2,50 m³/araç düzeyine düşürmeyi hedefliyoruz.

Taze su kaynaklarını sorumlu kullanımına büyük önem atfediyoruz. Bu doğrultuda, çekilen taze suyun defalarca tekrar kullanımını sağlıyor, süreç sonunda oluşan atık suyu geri dönüştürerek su ihtiyacımızın önemli bir kısmını bu geri kazanılan kaynaklardan sağlıyoruz. Raporlama döneminde bu kapsamda 60.841.359 m³ suyun geri kazanımını sağladık.

Faaliyetlerimizin doğal alanlar ve burarlarda yaşayan canlılar üzerinde olumsuz etki yaratmaması adına biyolojik etkilerimizi izliyor ve çevresel etki değerlendirme çalışmaları yürütüyoruz. Gerçekleştirdiğimiz periyodik kontrollerle potansiyel riskleri tespit ediyor ve bu risklere karşı önlemler alıyoruz. Türkiye'nin taraf olduğu Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'ni mevzuat kabul ediyoruz.

Geri dönüşüm çalışmalarımızın yanında biyoçeşitlilik üzerinde olumsuz etki yaratma olasılığı bulunması nedeniyle atık su yönetimi de sorumlu su yönetimi anlayışımızın önemli bir parçasıdır. Operasyonlarımız sonucu oluşan atık suyu modern arıtma ünitelerimizde mümkün olan en yüksek düzeyde geri dönüştürmeye çalışıyor, geri kalan atık suyun atık su deşarj izinlerinde belirtilen limit değerlerin altında yüklerle

belirtilen uygun alıcı ortama deşarjını gerçekleştiriyoruz. Raporlama döneminde, üretilen araç başına 2,73 m³ olmak üzere toplam 760.629 m³ atık suyun deşarjını sağladık. Deşarj izinlerinde belirtilen alıcı ortamlar yüksek biyoçeşitlilik değerine sahip olmamasının yanında atık su deşarj performansımız neticesinde kamu otoriterlerine yapılan ölçüm ve denetimlerde mevcut biyoçeşitlilik değeri ve canlı hayatı üzerinde olumsuz bir etkiye rastlanmamıştır.

Raporlama döneminde ilk kez yanıt verdiğimiz CDP Water Programı'na su yönetimi performansımız AB ortalaması olan "Management" olarak değerlendirildi. Değerlendirme kapsamında, olası su kaynaklı risklerin etkilerini düşürmek amacıyla yaptığımız çalışmaların oldukça iyi ve etkileyici olduğu vurgulandı.

Verimli ve Çevreci Malzeme ve Atık Yönetimi

Üretim süreçlerinde malzemenin verimsiz kullanımı üretim sonrasında atık miktarının artmasına yol açmaktadır. Oluşan atığın atık sahalarına gönderilmesini ise malzeme kaybı olarak değerlendiriyor ve bu verimsizliğin aynı zamanda finansal performansımızı da olumsuz yönde etkileyeceğinin farkındayız. Tofaş Çevre ve Enerji Politikasının

gereği olarak, atıkları kaynağında azaltmayı ve mümkün olduğunca fazla geri kazanmayı hedefliyoruz. Bu doğrultuda,

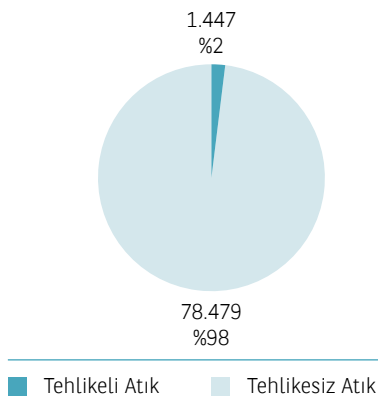
- Malzeme kullanımının azaltılmasına,
- Geri dönüştürülmüş/geri dönüştürülebilir malzemelerin geniş ölçekte kullanılmasına,
- Oluşan atık miktarının asgari düzeye indirilmesi ve tamamının geri kazanılmasına odaklanıyoruz.

Üretim süreçlerinde oluşan endüstriyel atıkların %100'ünün malzeme geri kazanımı için ve çimento sektöründe hammadde ve enerji kaynağı olarak kullanılmasını sağlıyor, böylelikle "sıfır atık bertarafı" hedefine ulaşıyoruz.

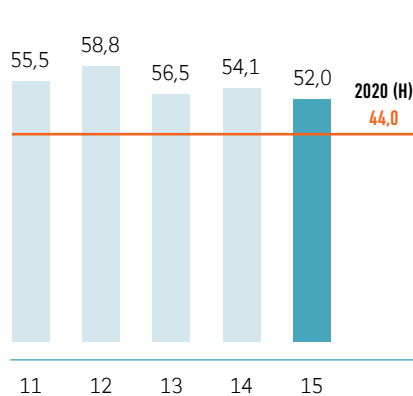
Üretim süreçlerinde çevreci malzeme kullanımı ve malzeme miktarının azaltılması birçok iş sürecine de olumlu etki edecektir. İlgili birimlerimizin yanı sıra tedarikçilerimizin de yöndeki çalışmalarda aktif rol oynamasını sağlıyoruz.

Üretim miktarımızdaki artışa paralel olarak toplam atık miktarımızda da bir önceki yıla kıyasla artış yaşandı. 1.447 ton tehlikeli, 78.479 ton tehlikesiz olmak üzere, raporlama döneminde atık miktarımız 79.926 ton olarak gerçekleşti.

TÜRLERİNE GÖRE ATIK MİKTARI (ton-%)



ATIK MİKTARI (kg/araç)



Sac Kalınlığının Azaltılması Projesi

Kullanılan sac malzemelerin ortalama kalınlıklarını azaltarak sac tüketim miktarını ve buna bağlı muhtemel çevresel etkileri düşürmeyi hedeflediğimiz projeye 2015 yılında da devam ettik. Bu projeye, Fiat standartlarına bağlı kalmak koşuluyla yassı çelik malzemelerde nominal kalınlıkta %1 daha ince malzeme tedarik edilmesini, bu sayede araç başına ortalama %0,4-%0,8 arası daha az yakıt tüketimi sağlanmasını hedefliyoruz. Dönem içinde, nominal kalınlıktan ortalama %0,43 oranında daha düşük malzeme tedariki sağladık ve bu sayede 448 ton çelik tasarrufu elde ettik. Projenin asıl hedefi olan %1'lik inceltme oranına 2016 yılında ulaşmayı amaçlıyoruz.

Atık Çamurun Azaltılması Projesi

2014 yılında arıtma tesisimizde hayata geçirdiğimiz projenin ikinci fazını raporlama döneminde tamamladık. Arıtma performansının iyileştirilmesi ile atık çamur miktarının azaltılmasını ve toplam bertaraf maliyetinin düşürülmesini hedeflediğimiz çalışma kapsamında 2015 yılında arıtma çamurunda %20 azalma sağladık. Projenin bir yan faydası olarak, asidik kimyasal kullanımı yerine nötr kimyasal kullanımı sayesinde elleçleme sürecindeki iş güvenliği risklerini de azaltmış olduk.





8.018

2015 YILI ÇALIŞAN SAYIMIZ

GÜVENLİ, DİNAMİK,
İNSANA YARAŞIR, ADİL,
GELİŞİM OLANAKLARI
SUNAN BİR ÇALIŞMA
ORTAMI

ÇALIŞMA ORTAMI

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONUSUNDA EN TEMEL HEDEFİMİZ “SIFIR KAZA” DIR.

Tofaş olarak, yenilikçi, geniş boyutlu düşününen, gelişime açık, değişikliklere uyum sağlayabilen, ortak hedefler doğrultusunda hareket eden, yaratıcı çalışanların bir araya geldiği, ortak hedefler doğrultusunda hareket edilen kolektif öğrenme anlayışına sahip bir çalışma kültürü oluşturmayı hedefliyoruz. Çalışanlarımıza güvenli, dinamik, insana yaraşır, adil, gelişim olanakları sunan bir çalışma ortamı sunuyoruz.

İnsan kaynaklarına ilişkin politika, sistem ve uygulamalarımız hakkında detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İş yerinde sağlık ve güvenliğin sağlanması, yetkin bir iş yeri için vazgeçilmez gerekliliklerden biridir. İş sağlığı ve güvenliği konusunda en temel hedefimiz “sıfır kaza” olup, benimsediğimiz yaklaşım ise “Adım Adım İş Güvenliği”dir. Yasal gereklilikleri karşılamanın ötesine geçerek İş Sağlığı ve Güvenliği süreçlerimize Dünya Klasında İş Güvenliği ve Tofaş İSG Politikası doğrultusunda yön veriyor, OHSAS 18001, WCM İş Güvenliği Standardı, Fiat Safety Standartları ve Tofaş Müte-

ahhit Prosedürü metodolojileri ile süreç ve uygulamalarımızı destekliyoruz.

Kurumsal risk yönetim prosedürlerimizin de bir parçası olan iş sağlığı ve güvenliği konusunu, yönetim düzeyinden başlayarak üretim birimlerine uzanan yaygın bir organizasyonla yönetiyoruz. İSG hedeflerimizi üst yönetim tarafından, düzenli olarak gerçekleştirilen risk değerlendirme çalışmaları doğrultusunda belirlenmekte, buna göre hareket planları oluşturularak konuya yönelik riskler azaltılmaktadır.

WCM modelinde iş sağlığı ve güvenliği, en önemli unsur olarak ilk sırada yer almaktadır. FCA tarafından bu kapsamda örnek olarak gösterilen fabrikamız, fark yaratan uygulamaların incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen ziyaretlere ev sahipliği yapıyor.

Tofaş İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemimiz ile sıfır iş kazası ve sıfır meslek hastalığı hedefliyoruz. Son üç yıldır devreye aldığımız İş Güvenliğinde Kültür Değişimi projeleriyle, kayıp günlü kaza frekansını %60 oranında azaltarak 0,02 düzeyine düşürürken kayıp günsüz kaza frekansımızı 0,05 düzeyinde gerçekleştirdik.

ÇEVİK BİR TAKIMIZ TUTKUyla ÇALIŞIRIZ

Hızlı hareket edip sonuca çabuk ulaşan büyük bir takımız. İşimize dört elle sarılır, tutkuyla çalışırız

REKABETÇİYİZ FARK YARATIRIZ

Kendimizi sürekli geliştirir, her zaman “en iyi” yi hedefleriz. Yenilikçiyiz ve yalın düşünürüz

İNSANA VE ÇEVREYE DUYARLIYIZ

Tofaş'ta fark yaratan insandır ve müşterilerimiz her şeyden önce gelir. Bu nedenle “önce insan” anlayışıyla çalışır. Topluma ve çevreye karşı sorumluluklarımızı yerine getiririz.

İDDIALIYIZ SÖZ VERİR BAŞARIRIZ

Hedeflerimize sahip çıkar engel dinlemeden başarıya ulaşırız. Şeffaf çalışır, hatamızı gelişim fırsatı olarak kullanırız.

GELECEĞİ OLUŞTURMAK

SONUCA ULAŞMAK

EKİP YÖNETMEK

İŞBİRLİĞİ GELİŞTİRMEK

SÜREKLİ ÖĞRENMEK

İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri

İş sağlığı ve güvenliği bilincini yükseltmek amacıyla Tofaş çalışanlarına ve müteahhit çalışanlarına eğitimler veriyoruz. 2015 yılında, 4.364 Tofaş çalışanına 31.602 kişi*saat; 4.392 müteahhit firma çalışanına 3.294 kişi*saat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verdik.

İş sağlığı ve güvenliğinin etkin bir biçimde yönetilmesinde, bu alanda başarının sağlanmasında çalışanlarının farkındalık düzeylerinin artırılması büyük öneme sahiptir. Bu nedenle, yürüttüğümüz çeşitli uygulamalarla çalışanlarımızın bu alanda sorumluluk almalarını ve karar süreçlerine katılımlarını sağlıyoruz.

- İş Güvenliği Simülasyon Eğitim Alanı (DOJO) uygulamamız ile çalışma alanındaki risklerin, kurulan ekipmanlar ve simüle edilmiş istasyonlar yardımıyla çalışanlara aktarılmasını amaçlıyoruz. 2015 yılında 9.180 kişi*saat DOJO eğitimi gerçekleştirdik.

- Müteahhit Firma Yönetim Prosedürü kapsamında, oluşturulan 29 adet talimat doğrultusunda, müteahhit çalışmalarının proaktif olarak ele alınmasını, çalışma başlamadan önce tüm kuralların belirlenerek daha sağlıklı hale getirilmesini ve denetimini amaçlıyoruz.
- Rutin olmayan işlerde güvensiz davranışların sıfırlanabilmesi ve iş güvenliği kültürünün güçlendirilmesi amacıyla İş Güvenliği Drama Eğitimi olarak adlandırdığımız interaktif bir eğitim programı yürütüyoruz.
- Dikkat ve Algı Testi (Viyana Test) yardımıyla özellikle iş makinesi operatörlerinin, bakım personelinin, kalite kontrol personelinin ve test şoförlerinin dikkat algı, konsantrasyon ve motor becerilerinin ölçümünü hedefliyoruz.
- İş Güvenli Kaptanı uygulamamızla 8-15 kişiden oluşan yalın takımlarda bir hafta boyunca iş güvenliği so-

rumluluğunun mavi yakalı çalışanlar tarafından üstlenilmesini sağlıyoruz. Bu sayede, bir yandan işlerini yaparken bir yandan da muhtemel çalışma alanı uygunsuzluklarını ve güvensiz davranışları gözlemlemiş oluyorlar.

- Takım Flamaları uygulamamız dahilinde üretim takımlarının çalışma alanlarına iş güvenliğiyle ilgili flamlar asılıyor. Herhangi bir iş kazası gerçekleşmemiz olan takımın flaması mavi, gerçekleşmiş olan takımın ise turuncu renkte oluyor.

İş Sağlığı ve Güvenliği alanındaki çalışmalarımız Avrupa İş Güvenliği Ajansı'nın (EU-OSHA) iki yılda bir düzenlediği ödüllü uygulamalar yarışmasında 2012-2013 ve 2014-2015 olmak üzere, iki dönem üst üste Avrupa'nın en iyi uygulamaları arasında yer aldı. Ulusal çapta ise İş Güvenliği konusunda MESS tarafından düzenlenen yarışmada şirketler kategorisinde "Altın Eldiven", bireysel kategoride "Altın Öneri" olmak üzere iki ödülün sahibi olduk.



İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDAKİ ÇALIŞMALARIMIZ AVRUPA İŞ GÜVENLİĞİ AJANSI'NIN DÜZENLEDİĞİ YARIŞMADA İKİ DÖNEM ÜST ÜSTE AVRUPA'NIN EN İYİ UYGULAMALARI ARASINDA YER ALDI. ULUSAL ÇAPTA İSE MESS TARAFINDAN DÜZENLENEN YARIŞMADA ŞİRKETLER KATEGORİSİNDE "ALTIN ELDİVEN", BİREYSEL KATEGORİDE "ALTIN ÖNERİ" OLMAK ÜZERE İKİ ÖDÜLÜN SAHİBİ OLDUK.

ÇALIŞMA ORTAMI

%100**BM KÜRESEL İLKELER SÖZLEŞMESİNE
%100 UYUMU HEDEFLERİZ.****Tuğba Demirkaya****Boya Üretim TÜT Lideri-TOFAŞ**

Ağır sanayi kapsamındaki otomotiv sektörü, gerek üretim gerekse de yönetim birimlerinde erkeklerin ağırlıkta olduğu bir alan. Tofaş'ta sistem, kadın çalışanların uygun koşullarda çalışabilmesine yönelik düzenlenmiş durumda. Tofaş'ın kurum kültüründe kadın çalışanların içselleştirilmiş olması bizlere büyük kolaylık sağlıyor.

Cemre Yalçındağ**Öğrenci-Ortadoğu Teknik Üniversitesi**

Tofaş'ın düzenlediği kariyer etkinliği Hack-Auto sayesinde daha önce hiç deneyimlemediğimiz şirket yönetimi konusunda bilgi sahibi olduk. Takım arkadaşlarımızla beraber gerçek bir şirket yönetir gibi kararlar aldık ve her bir küçük detayın sonucu ne kadar değiştirebildiğini gördük. Simülasyonun öğrettiklerinin yanında, Hack-Auto organizasyonu sayesinde Tofaş ailesini tanıdık. İlk defa böyle bir fabrikayı gezme imkanımız oldu ve çok iyi vakit geçirdim.

YETENEK YÖNETİMİ

Dünya klasında bir şirket olarak, çok yönlü, yaratıcı, alanında yetkin profesyoneller için tercih edilen bir iş yeri olmayı hedefliyoruz. Yeteneklerin geliştirileceği ve paylaşılacağı, adil, huzurlu ve insana değer verilen bir iş ortamı sunmak üzere çalışıyoruz. Çalışanlarımıza, katılımcılığın teşvik edildiği, karşılıklı ilişkilerin saygı ve güven çerçevesinde ilerlediği bir organizasyonun içerisinde yer almalarını vaat ediyoruz. Bu doğrultuda, insana yaraşır, sürekli gelişim ve yüksek performans odaklı, sosyal yaşama değer katan bir iş yeri olma vizyonu ile hareket ediyoruz.

İşyeri Kültürü

Çalışanlarımıza, yetenek, yaratıcılık ve potansiyellerini ortaya koyabilecekleri, eşitlikçi, adil bir biçimde değerlendirildikleri insan haklarının gözetildiği bir çalışma ortamı sunarız. İşe alım sürecinde adaylarımızın bilgi, beceri, davranışlarını, kurum kültürüne uyum sağlamalarını belirli sistemlerle değerlendiririz. İşe alımda ya da diğer insan kaynakları süreçlerimizde yaş, cinsiyet, inanç, etnik köken ya da benzeri sebeplere dayalı bir ayrımcılık yapmayız. Aynı değerlerde bir iş için tüm çalışanlarımıza eşit imkânlar tanırız.

İnsan haklarını konusunu Yönetim Kurulu'na bağlı Tofaş Etik Kurulu vasıtasıyla yönetiriz. İnsan hakları konusunda ana hissedarımız Koç Holding'in tarafı olduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesini bağlayıcı kabul eder, bu ilkelere %100 uyumu hedefleriz. Faaliyetlerimiz kapsamında ayrımcılık olarak nitelendirilebilecek her türlü uygulamanın önüne geçeriz. Çocuk işçi çalıştırma, zorla ve zorunlu çalıştırma, çalışan hakları istismarına hiçbir koşulda izin vermeyiz. İnsan hakları konusunda sahip olduğumuz bu anlayış şirket operasyonlarının yanında değer zincirimiz için de bağlayıcıdır. Tedarikçi ve iş ortaklarımızdan bu ilkelere uygun hareket etmelerini bekleriz. Raporlama döneminde bu ilkelerin belirgin bir risk

altında olduğuna dair tedarikçi ve iş ortağı operasyonlarımıza yönelik olarak iletilen resmi bir şikâyet almadık.

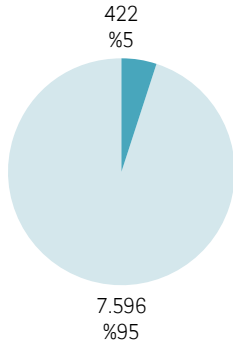
Çalışanlarımızın sendikalaşma ve örgütlenme haklarına saygı duyarız. Sendikal haklarını özgürce kullanabilmeleri için sendikalarla yakın ve yapıcı ilişkiler geliştiririz. 2015 yılı itibarıyla şirket genelinde çalışanlarımızın %72'si toplu iş sözleşmesi kapsamında çalışmaktadır. 2015 Mayıs ve Haziran aylarında sektörde ve fabrikamızda gerçekleşen işçi eylemlerini takiben, barışçıl bir çözüme ulaşılması ve yeniden işbaşı yapılabilmesi amacıyla sağduyu ve diyalog temelinde adımlar atılmış, çalışanlarımız ile yaptığımız görüşmeler neticesinde muhtabakat sağlanmıştır.

Sendikalaşma konusuna olan yaklaşımımız sayesinde, raporlama döneminde mayıs ayı içerisinde gerçekleşen eylem haricinde, endüstriyel ilişkilerden kaynaklanan herhangi bir üretim ya da işgücü kaybı yaşamadık. Aynı şekilde, tedarikçi ve iş ortaklarımızdan da sendikal hakların eksiksiz uygulanmasını bekleriz. Raporlama döneminde sendikal hakların belirgin bir risk altında olduğu bilgisine ulaştığımız bir tedarikçi ya da iş ortağı operasyonuna yönelik tarafımızca iletilen bir şikâyet bulunmuyor.

Çalışanlarımızın ve ailelerinin yaşam standartlarının yükseltilmesi adına onlara birçok olanak sunuyoruz. Bu kapsamda, dileyen çalışanlarımız ve aileleri Koç Topluluğu şirketlerine sunulan KoçAilem Programı ve Topluluğa özgü özel sağlık sigortası imkânından yararlanabilmektedir. Çalışanlarımız resmi sosyal güvencelerinin yanı sıra Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı'nın sağladığı emeklilik fonundan da faydalanabilmektedir. Programa dâhil olan çalışanlarımız Vakıf tarafından belirlenen tavan ücreti aşmamak kaydıyla brüt ücretlerinin %6'sı oranında ödeme yaparken, aynı tutarda meblağ Tofaş tarafından işveren katılım payı olarak fona aktarılmakta, bu sayede çalışanların birikim sağlamlarına destek olunmaktadır.

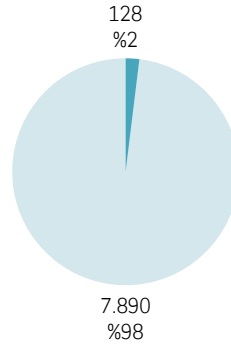
İşgücü İstatistikleri

Cinsiyete Göre Çalışan Dağılımı



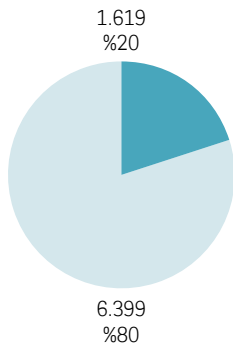
■ Kadın Çalışanlar ■ Erkek Çalışanlar

Sözleşme Türüne Göre Çalışan Dağılımı



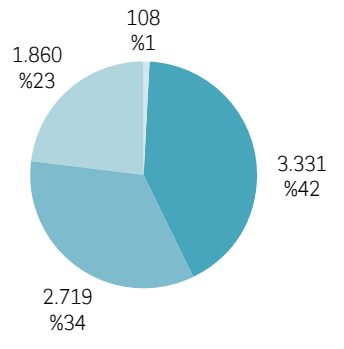
■ Belirli Süreli ■ Belirsiz Süreli

Kategoriye Göre Çalışan Dağılımı



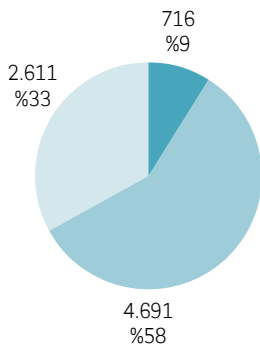
■ Beyaz Yakalı Çalışanlar ■ Mavi Yakalı Çalışanlar

Yaş Grubuna Göre Çalışan Dağılımı



■ 18-30 ■ 31-40 ■ 41-50 ■ 51-60

Eğitim Seviyesine Göre Çalışan Dağılımı



■ İlköğretim ■ Lise ■ Üniversite ve Üstü

Genel İşgücü Dağılımı



■ Dolaylı İstihdam ■ Doğrudan İstihdam

%72

ÇALIŞANLARIMIZIN %72'Sİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA

ÇALIŞANLARIMIZA, YETENEK, YARATICILIK VE POTANSİYELLERİNİ ORTAYA KOYABİLECEKLERİ, EŞİTLİKÇİ, ADIL BİR BİÇİMDE DEĞERLENDİRİLDİKLERİ VE İNSAN HAKLARININ GÖZETİLDİĞİ BİR ÇALIŞMA ORTAMI SUNARIZ.



ÇALIŞMA ORTAMI

94.918

ÇALIŞAN EĞİTİMLERİ - 2015 YILI
TOPLAM SAAT (KİŞİXSAAAT)

Tofaş Akademi Kütüphanesi

Sürekli öğrenme kültürünü desteklemek amacıyla yürüttüğümüz uygulama kapsamında, bilgiye kolay ulaşılmasını sağlıyor, kişisel gelişime katkı sağlayacak yayınlar temin ediyoruz. Uygulamamız raporlama döneminde FCA fabrikalarının uygulamalarının paylaştığı Best Practice Portalı'nda örnek uygulama olarak gösterildi.

POTA Potansiyel Akademisi

Tofaş'ın gelecekteki liderleri olacak çalışanlarımızın sahip oldukları yetkinlikleri daha da geliştirerek geleceğin liderlerini ve Tofaş'ı geleceğe hazırlamak için POTA Potansiyel Akademisi Programı'nı tasarladık. Kişisel Liderlik, Stratejik Liderlik ve Ekip Yönetimi başlıklarına odaklanan programın amacı, katılımcıların çalışmalarına farklı açılardan bakmalarını, mükemmelle ulaşmak için tüm iş yapış biçimlerini sorgulamalarını, global ve yerel değerleri, trendleri ve gelişim ve değişim fırsatlarını takip etmelerini sağlamaktır. 2008 yılından bu yana yürüttüğümüz POTA uygulaması raporlama döneminde HCM Mükemmellik Ödülleri'nde "Karma Öğrenmenin En İyi Kullanımı" dalında Gümüş Ödüle layık görüldü.

Sürekli Gelişim Odaklı İşyeri

Çalışanlarımızın mevcut potansiyellerini doğru kullanmalarını sağlamak, bilgi ve becerilerini geliştirmek için eğitim imkânlarından faydalanmalarını sağlarız. Tofaş Akademi çatısı altında topladığımız eğitim uygulamalarımız kapsamında, 2015 yılında beyaz yakalı çalışanlara 5.812 kişilik sınıf eğitimi verdik ve 4.194 adet bireysel gelişimi destekleyecek uzaktan eğitim, kitap ve görsel materyal desteği sağladık. Mavi yakalı çalışanlara ise 16.299 kişilik sınıf eğitimi organizasyonu, 431 adet bireysel gelişimi artırma amaçlı uzaktan eğitim, kitap ve görsel materyal desteği sağladık. 2015 yılında gerçekleştirdiğimiz eğitimlerle çalışan başına düşen eğitim, beyaz yakalılar için 41 saat, mavi yakalılar içinse 28,8 saat olmuştur. Yine Tofaş Akademi çalışmaları kapsamında, iş ortaklarımızda 68 tedarikçi firmanın 768 çalışanına toplam 885 saat teknik sınıf eğitimi, 5.172 bayi sahibi ve çalışanına ise teknik ve davranışsal sınıf eğitimi verdik.

Raporlama döneminde, tüm yönetim kadrosunu hedefleyen Sürdürülebilir İş Süreçleri eğitimleri gerçekleştirdik. Yıl içerisinde üç kez organize edilen eğitimlere tüm lider ve uzman kadromuzun katılımı sağlandı.

Çalışan Eğitimleri Katılımcı Sayısı (kişi)	8.187
Mavi Yakalı	6.090
Beyaz Yakalı	2.097
Kadın	1.306
Erkek	6.881

Çalışan Eğitimleri Toplam Saat (kişixsaat)	94.918
Mavi Yakalı	25.258
Beyaz Yakalı	69.660
Kadın	14.600
Erkek	80.318



Yüksek Performans Odaklı İş Yeri

Hedeflerimize ve başarıya giden yolda performansımızı doğru değerlendirmek, yeteneklerimizi ve gelişime açık yönlerimizi doğru belirlemek bizim için önemlidir. Performans değerlendirme ve kariyer gelişim sistemleri ile performansımızı devamlı olarak takip eder, sonuçlardan gerekli dersleri çıkarırız. Bireysel hedeflerin ve davranışsal performans unsurlarının değerlendirildiği sistem tüm mavi yaka ve beyaz yaka çalışanlarımızı kapsamaktadır. Hedefler yıllık olarak belirlenerek gelişim planları yıl içerisinde en az bir kez olmak üzere gözden geçirilir. Değerlendirme kapsamında, bu hedef gerçekleştirmenin yanında Tofaş'a özgü davranışsal yetkinlikleri ve çalışanlardan beklediğimiz tutumları izleriz. Çalışanlarımızın performans hedefleri arasında sürdürülebilirlik yönetimine ilişkin konular da yer almaktadır. Değerlendirme neticesinde elde ettiğimiz sonuçları çalışanlarımızla paylaşarak geri bildirim almalarını sağlarız. 2015 yılında çalışanlarımızın tamamına performans geri bildirim yapıldı.

Performans yönetim sistemi aynı zamanda ücretlendirme politikasının da bir bileşenidir. Çalışanlarımızın ücret düzeyleri belirlenirken işin niteliği, alınan sorumluluklar, genel ücret düzeyi gibi unsurları göz önünde bulunduruşuz. Ayrıca, "eşit işe eşit ücret" ilkesini benimser, çalışanlarımızın cinsiyet ya da başka herhangi bir kişisel niteliğinden dolayı farklı muameleye maruz kalmasına izin vermeyiz. Denk işleri yapan çalışanlarımız arasındaki ücret farkı sadece kıdem ve performansa dayalı prim farklılıkları nedeniyle oluşabilir.

Sosyal Yaşama Değer Katan İşyeri

Çalışanlarımızın iş ve özel hayat dengesine önem veriyor, sosyal yaşamlarını zenginleştirebilecekleri aktivite ve fırsatlar sunuyoruz. Sosyal yaşamlarını renklendirecek sosyal olanakların iş başarılarına da olumlu yansıtacağına inanıyoruz. Tofaş'ta, çalışanlarımızın gönüllü olarak oluşturduğu 11 kulüp ve 9 spor dalındaki takımlar faaliyetlerini aktif olarak sürdürmektedir. Sosyal kulüplerimiz yılda ortalama 200 kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler düzenlemekte, bu etkinliklere her yıl 50 binin üzerinde çalışan ve yakını katılmaktadır. Spor takımlarımız her yıl Koç Spor Şenliği, CorriFiat ve kurumlar arası spor organizasyonlarına katılım sağlamaktadır. Bunların yanında şirket içinde düzenlediğimiz turnuvalara çok sayıda çalışanımız katılırken, Tofaş Günü'nde çalışanlarımızı ve ailelerini bir araya getiriyoruz.

200

**SOSYAL KULÜPLERİMİZİN
DÜZENLEDİĞİ ETKİNLİK SAYISI
(YILLIK ORTALAMA)**

Özlem Gavcar

Sosyal Faaliyetler ve Organizasyonlar Sorumlusu-TOFAŞ

Son yıllarda şirketlerin tercih edilmesinde sosyal olanaklar önemli kriterlerden biri haline geldi. Biz de bu konuda ülkemizin önde gelen şirketlerinden biriyiz. Çalışanlarımızın iş dışında kalan zamanlarını hem bireysel hem aileleriyle daha keyifli ve öğretici hale getirmeleri için fırsatlar yaratmaya çalışıyoruz.



DEĞER ZİNCİRİNDE GELİŞİM

%73

SATIN ALDIĞIMIZ PARÇALARDA YERLİ
TEDARİKÇİ ORANI

**TEDARİKÇİLERİMİZİN
GELİŞİMİNE
DESTEK OLMAYI,
ORGANİZASYONEL
MÜKEMMELİYETİ
SAĞLAMAYI VE İŞ
SÜREÇLERİNİ SÜREKLİ
İYİLEŞTİRMEYİ İLKE
EDİNİYORUZ.**



Sürdürülebilir iş başarısını mükemmelliği yakalayan, Tofaş ile özdeş iş etiği ve çalışma normlarını benimseyen sürekli gelişim odaklı bir değer zinciri ile yakalayabileceğimize inanıyoruz. Bu doğrultuda, değer zincirlerimizin en önemli iki bileşeni olan tedarikçilerimiz ve bayilerimizin iş başarılarının ve üretkenliklerinin artırılmasına destek veriyoruz. Tofaş Akademi bünyesinde oluşturduğumuz programlar ile tedarikçi ve bayilerimize eğitim olanakları sunuyoruz.

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

Finansal bakımdan güçlü, operasyonel bakımdan çevreci, üretim kalitesi ve sürekliliği bakımından güvenilir bir tedarik zinciri ile sürdürülebilir iş başarısını yakalamak üzere çalışıyoruz. Tedarikçilerimizin gelişimine destek olmayı, organizasyonel mükemmeliyeti sağlamayı ve iş süreçlerini sürekli iyileştirmeyi ilke ediniyoruz. Bu nedenle, tedarikçilerimizle karşılıklı iş başarısına dayalı yakın ilişkiler kuruyor; gelişim sağlamları adına çok çeşitli çalışmalar yürütüyoruz.

Tedarikçilerimizin oluşturduğu ağın başarısının gelişimine yatırım yapıyoruz. Tedarik zinciri yönetimi dâhilinde, tedarikçi seçimi, iş ve operasyon geliş-

tirme, öğrenme, kontrol ve geri bildirim süreçlerimizi uluslararası iyi örneklerle uyumlu uygulama ve sistemlerle modelliyoruz. Süreçlerimizi, doğrudan CEO'ya bağlı olan Tedarik Zinciri Direktörlüğümüz, WCC, Yan Sanayi Geliştirme gibi uzmanlık birimlerimizle ve stratejik hedeflerin takibine dayalı bir sistematikle yönetiyoruz. Elde ettiğimiz performans sonuçlarını periyodik olarak şirket üst yönetimine, Riskin Erken Sağlanması ve Risk Komitesi'ne ve Yönetim Kurulu'na raporluyoruz. Üst yönetim organlarıncı belirlenen hedefler ve stratejik yönelimler gelecek faaliyetlerimizin belirleyicisi oluyor.

Tedarikçilerimizin bizimle özdeş etik ilkeleri paylaşmalarının gerekliliğine inanıyoruz. Bu doğrultuda, tedarikçilerle yaptığımız anlaşmalara Tofaş Etik Kurallarını da dahil ediyoruz. Herhangi bir uyumsuzluk durumunda tedarikçilerimizin uyum sağlamları yönünde destek veriyoruz.

Tedarikçi Profili

Tedarikçi seçiminde adaylardan belediğimiz temel kriterler; otomotiv sektörünün beklentilerini karşılamaya dönük teknik ve organizasyonel yetkinliklere sahip olmaları, finansal açıdan güçlü olmaları, kalite ve maliyet iyileştirme konularında Tofaş'ın rekabetçiliğine katkıda bulunabilecek kapasitede olmaları, sektördeki gelişmeleri ve iyi uygulamaları takip ederek iş süreçlerine entegre ediyor olmaları, süreç ve çalışma normlarına yönelik denetimlerimizden başarıyla geçmiş olmalarıdır. Tüm bunların yanında, tedarikçilerimizden açık ve güvene dayalı bir iş ilişkisi biçimi benimsiyor olmalarını, bizimle ortak hedefler doğrultusunda hareket etmelerini bekleriz.



Türk otomotiv sektörü için yerleştirmeye büyük önem vererek yerli yan sanayinin gelişimine önemli katkılar sağlıyoruz. Motor ve şanzıman hariç, satın aldığımız parçaların %73'ünü yerel tedarikçilerden temin ediyoruz. Yurt dışı tedarik faaliyetlerimizin ise büyük bir kısmını FCA satın alma organizasyonu ile birlikte yürütüyoruz. 2015 yılında, 152 yerli, 20 yurtdışı firmadan direkt malzeme ve parça tedariki gerçekleştirdik. Endirekt malzeme ve hizmet tedarikinde ise 1.856 yerel, 556 yurt dışı firmadan satın alma faaliyeti gerçekleştirdik.

Sürdürülebilir bir tedarik zinciri yönetimi için tedarikçilerimizin operasyonel ve finansal sürdürülebilirliği sağlama, üretim risklerini asgari düzeye indirmeleri gereklidir. Tek bir OEM (Original Equipment Manufacturer) için yapılan üretimin tedarikçimizin iş hacminin büyük kısmını oluşturduğu durumlarda üretim hacmindeki değişiklikten kolayca etkilenir hale gelmesine yol açabilir. Biz tedarikçilerimizin operasyonel ve finansal kapasite bakımından güçlü olarak karlılıklarını sürdürülebilmelerini isteriz. Bu nedenle, tedarikçilerimizin tek bir OEM ile çalışmasından ziyade iş çeşitliliğine sahip olmalarını, başka üreticilerin de tedarik zincirinde yer almalarını tercih ederiz. Bu doğrultuda, bir yandan tedarik zincirimizin kalitesini yükseltirken bir yandan da tedarikçilerimizin farklı pazarlara hizmet verebilmelerini sağlamak adına yetkinliklerini artıracak çalışmalar yürütürüz.

Tedarikçi Geliştirme Uygulamaları

Tedarikçilerimizin ürün tasarımı, kalite, maliyet, fiziksel ve finansal riskler gibi birçok alanda gelişimine ve rekabet güçlerinin artırılmasına katkı sağlayacak faaliyetler yürütüyoruz. Tedarikçi geliştirme uygulamalarımız kapsamında, WCM metodolojisinin yaygınlaştırılması, tedarik zincirinde risk yönetiminin geliştirilmesi, tedarikçilerimizin çalışanlarına yönelik oryantasyon çalışmaları yürütmeye raporlama döneminde de devam ettik.

UP Tedarikçi Yetkinlik gelişimi çalışmamız kapsamında, tedarikçilerimiz içerisinde Tofaş ile direkt iletişimde olan kritik pozisyonlar için teknik yetkinliklerin artırılması amacıyla gelişim faaliyetleri belirliyor ve ilgili pozisyonda çalışan kişilerin teknik gelişim haritasını oluşturuyoruz.

Tofaş'ın sahip olduğu teknik bilgi birikimini ve tedarikçilere dönük Tofaş Akademi eğitimlerini tedarikçilerimiz ile paylaşıyoruz. 2015 yılında tedarikçilere açık 41 eğitim modülünden, 43 tedarikçinin 574 çalışanın yararlanmasını sağladık.

Tedarikçilerimizin yönetim becerilerini geliştirmek, insan kaynakları ve iş süreçlerinin verimliliğini artırmak amacıyla 2014 yılında hayata geçirdiğimiz problem çözme, planlama, diagnoz yetkinliklerinin gelişimi ve tedarikçi organizasyonel yetkinliklerinin artırılması projelerini 2015 yılında da sürdürdük.

TOFAŞ'IN SAHİP OLDUĞU TEKNİK BİLGİ BİRİKİMİNİ VE TEDARİKÇİLERE DÖNÜK TOFAŞ AKADEMİ EĞİTİMLERİNİ TEDARİKÇİLERİMİZ İLE PAYLAŞIYORUZ. 2015 YILINDA TEDARİKÇİLERE AÇIK 41 EĞİTİM MODÜLÜNDEN, 43 TEDARİKÇİNİN 574 ÇALIŞANININ YARARLANMASINI SAĞLADIK.

Tofaş Tedarikçi Denetim Haritası

Tedarikçilerimizin performanslarını, Tedarikçi Denetim Haritası aracılığıyla değerlendiririz. Tedarikçilerimizi kalite, maliyet, rekabetçilik, öz gelişim performansı, farkındalığı ve finansal performansı bakımından periyodik olarak denetleriz. Değerlendirme sonuçları doğrultusunda onlar için orta ve uzun vadeli hedefler ve gelişim planları oluştururuz.

DEĞER ZİNCİRİNDE GELİŞİM

TEDARİKÇİLERİMİZİN WCM METODOLOJİSİNİ İŞ MODELLERİNE ENTEGRE ETMELERİ, BÖYLELİKLE WCM PROGRAMI'NI SAHİPLENEBİLMELERİ ADINA WCM YAYGINLAŞTIRMA PROJESİ'Nİ YÜRÜTÜYÜRÜZ. PROJE İLE TEDARİKÇİLERİMİZİN WCM PERFORMANSINI İYİLEŞTİREREK ÖZELLİKLE ÇEVRE VE İSG ALANLARINDA GELİŞMELERİNE KATKI SAĞLAMAYI, REKABET GÜÇLERİNİ ARTIRMAYI AMAÇLIYORUZ.

Engin Meydan**Beyçelik-Genel Müdür**

Tofaş demek; mühendislik, güven ve sürdürülebilir başarı demek. Tofaş, sürekli dünya klasmanında yenilenen model üretimi vasıtasıyla bizlerin de sürekli yenilenerek dünya klasmanında rekabetçiliğimizi her alanda geliştirmemize olanak tanımaktadır. Sürekli değişim ve gelişim için Tofaş doğru adrestir. Dünya otomotiv endüstrisinde kullanılan tüm teknolojilerin eşzamanlı olarak firmamızda kullanılmasının teşvik edilmesiyle dinamik, yetenekli iş gücü ve rekabetçiliğe sahip olmamız, Tofaş ile birlikte çalışarak elde ettiğimiz en önemli avantajımızdır.

Tedarikçilerimizin iş süreçlerimiz hakkında sağlıklı bilgi edinmelerini sağlamak üzere 2014 yılında başlattığımız "Sinerji" tedarikçi oryantasyon programına raporlama döneminde devam ettik. 2015 yılı için koymuş olduğumuz hedefimizi gerçekleştirerek 50 tedarikçimizin 150 çalışanına bu kapsamda eğitim verdik.

Fiziksel ve finansal risklerin takibi çalışmalarını kapsamında, 2015 sonu itibarıyla 46 tedarikçi için fiziksel risk değerlendirmesi yaptık. Ayrıca, yıl boyunca 37 firmanın finansal risk değerlendirmesini yaparak gerekli hareket planlarını oluşturduk.

Tedarikçilerimizin İK süreçlerinin gelişimine dönük başarılı uygulama örneklerinin paylaşılması amacıyla 2014 yılında başlattığımız Tedarikçi İK Zirvesi'ni 2015 yılında, GO (Gelişime Odaklan) Zirvesi adıyla düzenledik. Organizasyona 44 tedarikçinin katılımını sağladık.

Tedarikçilerimizin WCM metodolojisini iş modellerine entegre etmeleri, böylelikle WCM Programı'nı sahiplenebilmeleri adına WCM Yaygınlaştırma Projesi'ni yürütüyoruz. Proje ile tedarikçilerimizin WCM performansını iyileştirerek özellikle çevre ve İSG alanlarında gelişmelerine katkı sağlamayı, rekabet güçlerini artırmayı amaçlıyoruz. Bu doğrultuda, tedarikçilerimize eğitimler veriyor ve danışmanlık desteği sunuyoruz. Üç ayda bir gerçekleştirdiğimiz yönetim gözden geçirme görüşmeleri ve yılda bir kez uzman bir kez de yöne-

tim seviyesinde yürüttüğümüz denetim faaliyetleri ile performanslarının gelişimini takip ediyoruz. Bununla birlikte, bizim bu konudaki performansımızı denetlemek amacıyla FCA Merkez WCM Ofisi de tedarikçilerimize yönelik denetimler gerçekleştiriyor. Proje kapsamında raporlama döneminde 16 firmadan 10'unda hedeflenen başarı düzeyine ulaştık. Gelecek dönemlerde 21 tedarikçimizin WCM Yaygınlaştırma Projesi kapsamında takip edilmesini hedefliyoruz.

Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi

Sürdürülebilirlik risklerini tedarik zincirimizin geneli için değerlendiriyoruz. Tedarik zincirinde gerçekleşebilecek çevresel, sosyal ve ekonomik riskleri öngörebilmek, yönetmek, izlemek, gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metotlar benimsiyoruz. Tedarikçilerimize, sürdürülebilirlik risklerinin yönetiminde bilgi sahibi olmaları yönünde ve finansal/operasyonel kaynak bakımından destek veriyoruz. Ayrıca, hedeflenen uygulama ve performans seviyesine ulaşmalarının hem kendileri hem Tofaş için gelişim sağlayıcı bir unsur olduğu konusunda farkındalıklarını artırmaya çalışıyoruz.

Tedarik zincirinde risklerin tespiti, kapsamlı ve etkin bir denetim çalışmasını gerekli kılmaktadır. Biz de bu doğrultuda, tedarikçi denetimlerimizi, çevre, iş güvenliği ve çalışan gelişimi konularının da dâhil olduğu geniş bir kapsamda

gerçekleştiriyor ve tedarikçilerimiz için performanslarını iyileştirebilecekleri gelişim planları hazırlıyoruz. Tedarikçilerimizi dahil ederek yürüttüğümüz Tedarikçi Risk Değerlendirme Projesi'nde, projenin başladığı tarihten itibaren yerel satın alımlarımızın bütçe bazında %55'ini oluşturan toplam 46 tedarikçimize yönelik denetim uygulaması yürüttük.

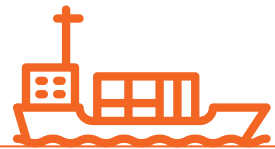
Tedarik zincirinde finansal risklerin tespiti için, her yıl belirlenen sayıda tedarikçimize yönelik bağımsız üçüncü bir kuruluş desteği ile Finansal Risk Yönetimi Departmanımız vasıtasıyla denetimler gerçekleştiriyoruz. Denetimler sonrasında tedarikçi firmaları düşük, orta ve yüksek risk skalasında değerlendirerek mali konularda danışmanlık sağlıyoruz. Denetimler, tedarikçilerimizin mali risklerinin önceden tespit edilerek gerekli önlemlerin alınmasını, bu sayede üretim sürekliliğinin sekteye uğramasının önüne geçmemize yardımcı olmaktadır. 2015 yılında 37 tedarikçimizin finansal risk değerlendirmesini gerçekleştirdik ve gerekli aksiyon planlarını hazırladık.

Hammadde ve Ürün Lojistiğinde Sosyal ve Çevresel Risklerin Azaltılması

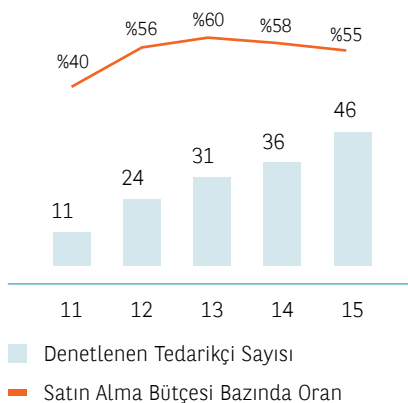
Lojistik operasyonumuzu en güvenli biçimde ve minimum düzeyde çevresel etki ile gerçekleştirmeyi amaçlıyoruz. Lojistik operasyonumuzu hizmet sağlayıcı firmalar vasıtasıyla yürütüyor olmamız nedeniyle bu operasyondan doğan sürdürülebilirlik etkilerini de tedarik zinciri kapsamında değerlendiriyoruz. Tedarik zincirinden sorumlu iş birimlerimizin koordinasyonunda olmak üzere satın alma, üretim, mali işler, satış ve pazarlama gibi birçok birimimiz lojistik süreçlerin yürütülmesi süreçlerinde çalışmaktadır. Lojistik operasyonlarımızın eksiksiz ve kesintisiz işlerliğinin sağlamak adına şirket içi politika ve prosedürleri izliyoruz. Elde ettiğimiz performans ve hedef gerçekleştirmemizi aylık olarak takip ediyor ve raporluyoruz. Geliştirdiğimiz yenilikçi uygulamalarla lojistik performansımızı iyileştirmek üzere çalışıyoruz.

Lojistik operasyon hacmimizin %30'unu ithal ham malzeme, %35'ini "Milkrun" olarak tanımladığımız Tofaş hizmet sağlayıcı tarafından gerçekleştirilen yerel malzeme, %35'ini ise tedarikçi firmaların yerel ham malzeme lojistik faaliyetleri oluşturuyor.

**LOJİSTİK
OPERASYONUMUZU
EN GÜVENLİ BİÇİMDE
VE MİNİMUM DÜZEYDE
ÇEVRESEL ETKİ İLE
GERÇEKLEŞTİRMEYİ
AMAÇLIYORUZ.**



WCM'İN TEDARİKÇİ FİRMALARA YAYILIMI



DEĞER ZİNCİRİNDE GELİŞİM

OPTİMUM AKIŞIN YANINDA LOJİSTİK MALİYETLERİNİN AZALTILMASINI HEDEFLEYEN LOJİSTİK AKIŞ DEĞİŞİKLİĞİ PROJESİ, FCA DÜNYASINDA DA İYİ UYGULAMA ÖRNEĞİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMEKTEDİR.

Onur Sümbüloğlu

Genel Müdür -Oto Sabır

Tofaş demek bizce okul demek. Bu okula ben on altı yaşında iken başladım. Yaşamayı, çalışmayı, kültürel zenginliği tatmayı öğrendim. Başladığım günden bu yana her gün öğreniyor ve geliyorum. Benim gibi öğrenenler ve işinde başarılı olanlar bu okulu çok seviyorlar.

Yol güvenliği, enerji tüketimi, sera gazı emisyonları, koruyucu ambalaj malzemesi kullanımı gibi lojistik operasyonlarında sürdürülebilirlik risklerinin en belirgin şekilde gerçekleştiği konularda ortaya çıkabilecek sürdürülebilirlik risklerini bertaraf etmeyi amaçlıyoruz. Bu doğrultuda, belirli iş yapmak ilkelelerini ve standartlarını karşılayan hizmet sağlayıcılarla çalışıyoruz. Enerji verimliliği yönetim sistemi, karbon ayak izi doğrulama sertifikası, emisyon ölçümleri, elektrikli araç kullanımı, atık toplama organizasyonu, ağaçlandırma çalışmaları gibi çevresel yetkinlikleri, kadın istihdamının teşviki için kreş uygulamaları, toplumsal gelişim projelerine yatırım gibi sosyal yetkinlikler hizmet sağlayıcı firmaları seçiminde göz önünde bulundurduğumuz temel faktörlerdir.

Lojistik operasyonlarımızdan kaynaklanan çevresel etkileri azaltmaya yönelik çaba sarf ediyoruz. Bu doğrultuda, güncel çevre standartlarına uygun düşük emisyon düzeyli araçlar kullanıyor, karayoluna alternatif deniz yolu ya da demiryolu taşıma çözümleri geliştiriyoruz. Bunun yanında, lojistik optimizasyon çalışmaları yürütüyor ve araç doluluk oranlarını takip ediyoruz. Yine lojistik süreçlerimiz kaynaklı çevresel etkileri azaltma hedefimiz doğrultusunda, ambalaj üretiminde hafif malzeme kullanılması, standardizasyonun sağlanması, ambalajların tır içinde daha verimli biçimde yerleştirilmesi gibi ambalaj malzemesi tüketimini azaltma çalışmaları yürütüyoruz. Bu sayede, atık ve emisyon miktarını düşürmüş oluyoruz.

Lojistik süreçlerinin optimizasyonu sağlamak amacıyla yürüttüğümüz uygulamalardan biri CBU Sevkiyat Süreci Sipariş Yönetimi ve Ürün Lojistiğidir. Uygulama kapsamında, araçların güvenli sevkini sağlamak adına bitmiş araç sevkiyat bölümü (CBU) park alanlarını çevreliyor ve yükleme bölgesini kameralar ile izliyoruz. Böylelikle, olası sevkiyat risklerini azaltıyor, araç bekleme sürelerini minimize ederek aracın müşterilere en kısa sürede teslim edilmesini sağlıyoruz.

Lojistik süreçlerinin optimizasyonuna yönelik bir diğer uygulamamız da Lojistik Akış Değişikliğidir. Uygulama dâhilinde, Global çapta Tofaş'ın malzeme temin ettiği tedarikçileri ve bu tedarikçilerden temin edilen yük hacimlerini analiz ediyoruz. Bu analizlerin doğrultusunda lojistik akışlarını optimize ediyor, yüklerin en ekonomik ve sürdürülebilir yöntemle Tofaş'a ulaştırılması sağlıyoruz. Optimum akışın yanında lojistik maliyetlerinin de azaltılmasını hedefleyen ve tüm FCA dünyasına yayılan proje iyi uygulama örneği olarak değerlendirilmektedir.

Kamyonla yapılan malzeme sevkiyatlarını tır ile gerçekleştirme çalışmalarımızla 2015 yılında günde iki kamyon seferi ile gerçekleştirilen nakliye işleminin bir tırla gerçekleştirilmesini sağladık. Bu sayede, toplam ayda 24 sefer ve 1.200 km azaltılırken 1,79 kg CO₂e daha az emisyon salımı gerçekleşti.

YETKİLİ BAYİ VE SERVİS AĞI

Sahip olduğumuz geniş ürün gamı, yaygın bayi ağımız ve altyapısı teknolojik imkânlarla desteklenmiş satış sonrası hizmet yapılanmamız ile güçlendiriyoruz. Ürün ve hizmetlerimizin müşterilerle bulunduğu yetkili bayi ve servis noktalarımızda, sıfır araç satış, ikinci el araç satış, bakım, onarım ve yedek parça satış, kasko, trafik sigortası ve araç kredisi hizmetleri veriyoruz. İş başarılarımızı doğrudan etkileyen bayi ve servis ağının sürekli gelişimini sağlamaya çalışıyoruz.

Raporlama dönemi itibariyle, Türkiye genelinde sahip olduğumuz bayi sayısı 81 olup bu bayilerin 75'i Fiat, 14'ü Alfa Romeo, Jeep ve Lancia markalı araçların satışlarını gerçekleştirmektedir. Bayilerimiz müşterilerimize daha yakın ve daha kaliteli hizmet verebilmek amacıyla ana tesislerinden farklı lokasyonlarında ilave satış ve servis noktaları açmaktadırlar. Bu şekilde yapılandırılmış 40 adet uydu satış ve servis noktası bulunmaktadır. Uydu noktalarla beraber Fiat markası toplam 113 satış ve 135 servis noktasıyla müşterilerine hizmet sunmaktadır. Toplam 5.531 kişinin istihdam edildiği bayi ağımızda Alfa Romeo, Jeep ve Lancia markalarına yönelik satış ve hizmetlerde 425 kişi çalışmaktadır.

Tofaş Akademi Bayi Portalı

Bayi çalışanlarımız için yenilikçi bir insan kaynakları, eğitim, gelişim, iletişim ortamı yaratarak ihtiyaç duydukları bilgi, haber ve eğitimlere daha hızlı ve kolay erişebilmelerini; insan kaynakları, performans, hedef süreçlerinin etkin bir biçimde yönetilmesini sağlamak amacıyla Tofaş Akademi Bayi Portalı sayesinde bugün yaklaşık 8.000 kişiye gelişim imkanı sunuyoruz. Yoğun şekilde sürdürülen e-öğrenme faaliyetlerinin yanı sıra güncellenen ve zenginleşen içerikleriyle bayilerimizin gelişimini desteklemeye devam ediyoruz. Bayi Portalı uygulamamızla 2015 yılında HCM Mükemmellik Ödülleri'nde bronz ödüle layık görüldük.

Keşif Günleri

Raporlama döneminde, yedek parça ve aksesuar ürün grubu ana tedarikçilerimiz ile ürün satışını gerçekleştiren servis danışmanlarını Keşif Günleri'nde bir araya getirdik. Bu sayede, satış tekniği, beceri ve yaratıcı düşünme yetkinliklerinin paylaşılarak artırılmasını hedefledik.

Erol Karadağ

Genel Müdür -Karataş Otomotiv

Tofaş gibi geniş, kurumsal ve büyük bir markanın parçası, bir ferdi olmak her daim bizlere onur ve gurur veriyor. Ülkemizde sektörün lokomotifini olan Tofaş, üretmeyi, başarmayı ve "Devletim ve ülkem var oldukça, ben de varım" felsefesini başarıyla kanıtlamış bir marka. Ülkesi ve milleti için katma değer yaratan dev bir yapı.

**SAHİP OLDUĞUMUZ
GENİŞ ÜRÜN GAMI,
YAYGIN BAYİ AĞIMIZ VE
ALTYAPISI TEKNOLOJİK
İMKÂNLARLA
DESTEKLENMİŞ SATIŞ
SONRASI HİZMET
YAPILANMAMIZ İLE
GÜÇLENDİRİYORUZ.**



değer

EĞİTİM, KÜLTÜR-SANAT, SPOR VE ÇEVRE ALANLARINDA TOPLUM İÇİN DEĞER YARATACAK UZUN SOLUKLU SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ YÜRÜTÜYÜRÜZ.

TEDARİKÇİLERİMİZDEN BAYİLERİMİZE YÜZLERCE ŞİRKETİN DÂHİL OLDUĞU GENİŞ DEĞER ZİNCİRİMİZLE YEREL EKONOMİ ÜZERİNDE POZİTİF ETKİ YARATMAK İÇİN ÇALIŞIYORUZ.



KURUMSAL VATANDAŞLIK

16 milyon TL

RAPORLAMA DÖNEMİNDE KURUMSAL VATANDAŞLIK PROJELERİNE AKTARDIĞIMIZ KAYNAK

OTOMOTİV SEKTÖRÜNÜN ÖNCÜ KURULUŞLARINDAN BİRİ OLARAK TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇERİSİNDE TUTTUĞUMUZ YERİN SORUMLULUĞUYLA HAREKET EDİYORUZ.

Faaliyet gösterdiğimiz toplumun gelişimine duyarlı bir yaklaşım benimsiyor, kendimizi kurumsal bir vatandaş olarak tanımlıyoruz. Toplumsal gelişmeyi çok yönlü olarak desteklemeyi hedefliyoruz. Bu doğrultuda ülke ekonomisine katkıda bulunuyor, eğitim, kültür-sanat, spor ve çevre alanlarında toplum için değer yaratacak uzun soluklu sosyal sorumluluk projeleri yürütüyoruz.

Toplumsal gelişim çalışmalarımızı Tofaş Bağış ve Sponsorluk Politikası çerçevesinde Kurumsal İletişim Direktörlüğü vasıtasıyla yönetiyoruz. Gerçekleştireceğimiz proje ve çalışmalarımızı belirlemeden önce yerel toplumun ve paydaşlarımızın beklenti ve ihtiyaçlarını araştırıyoruz.

Raporlama döneminde kurumsal vatandaşlık projelerine 16 milyon TL'nin üzerinde kaynak aktardık.

YEREL EKONOMİYE KATKI

Otomotiv sektörünün öncü kuruluşlarından biri olarak Türkiye ekonomisi içerisinde tuttuğumuz yerin sorumluluğuyla hareket ediyoruz. Tedarikçilerimizden bayilerimize yüzlerce şirketin dâhil olduğu geniş değer zincirimizle yerel ekonomi üzerinde pozitif etki yaratmak için çalışıyoruz. Bu doğrultuda, yerel istihdamın artırılmasına büyük

önem veriyoruz. Mavi yaka işgücümüzün tamamını, üst düzey yöneticilerimizin ise %88'ini yerel nitelikli çalışanlarımız oluşturuyor.

Tedarikçi ve iş ortaklarımızla yürüttüğümüz kurumsal ve mesleki gelişim faaliyetlerimiz, küresel çapta örnek gösterilebilecek Ar-Ge çalışmalarımızla yerel ekonomiye dolaylı ekonomik katkılarda da bulunuyoruz.

Doğrudan Ekonomik Etkiler (milyon TL)

Yaratılan Ekonomik Değer	10.168,54
Net Gelirler	10.168,54
Dağıtılan Ekonomik Değer	10.076,33
İşletme Maliyetleri	8.809,82
Çalışan Ücretleri	548,21
Temettüleri	365,00
Ödenen Vergi	336,50
Toplumsal Yatırımlar	16,80
Biriken Ekonomik Değer	92,21

EĞİTİM

Fiat Laboratuvarları

2006 yılında, Koç Holding tarafından başlatılan "Meslek Lisesi Memleket Me-selesi" projesi ile entegre şekilde başlattığımız Fiat Laboratuvarları Fiat Teknik Eğitim Programı'nı 2008 yılında Milli Eğitim Bakanlığı ile imzalanan protokol sonrasında, 9 ilde 11 Fiat Laboratuvarı kurarak ülke genelinde yaygınlaştırdık. Fiat Laboratuvarları ile Türk otomotiv sanayisindeki yeni teknolojilere hakim teknik insan gücünün yetiştirilmesini ve bu gücün sanayide değerlendirilmesini amaçlıyoruz. İstanbul, Bursa, Kocaeli, Ankara, Antalya, İzmir, Adana, Samsun ve Diyarbakır'daki toplam 11 meslek lisesinde kurulan Fiat Laboratuvarları'nda, Satış Sonrası Yöneticileri, Servis Konseyi Bölge Temsilcileri ve Bölge Sorumluları ile birlikte çalışıyoruz. İlk mezunlarımızı verdiğimiz 2010 yılından günümüze kadar laboratuvarlarımızdan 1.300 öğrencimiz mezun oldu.



Raporlama döneminde, Fiat Laboratuvarları - Fiat Teknik Eğitim Programı ile Türkiye Eğitim ve Gelişim Platformu Derneği (TEGEP) tarafından düzenlenen Öğrenme ve Gelişim Ödülleri kapsamında "Sosyal Sorumluluk" kategorisinde birincilik ödülüne layık görüldük.

Tofaş Fen Lisesi

Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi (DO-SAB) işbirliğiyle Bursa'da hayata geçirdiğimiz Tofaş Fen Lisesi, 2014-2015 öğretim yılında eğitime başladı. Toplam 16 dersliği, 280 kişi kapasiteli 70 yurt odası ve bir spor salonu bulunan lisede 384 öğrenci eğitim görüyor. 2015 yılında ilk mezunlarını veren Tofaş Fen Lisesi'nin öğrencileri, önemli bir başarıya imza atarak üniversiteye giriş sınavında %84 oranında bir başarıya ulaştı ve Bursa'daki en başarılı orta öğretim kurumu oldu.

KÜLTÜR-SANAT

Tofaş Bursa Anadolu Arabaları Müzesi ve Tofaş Sanat Galerisi

Tofaş Bursa Anadolu Arabaları Müzesi, Anadolu'daki otomotiv mirasına sahip çıkmak amacıyla kurulmuş, Türkiye'nin ilk ve tek Anadolu arabaları müzesidir. Umurbey Mahallesi'nde bulunan eski ipek fabrikası, tarihi Umurbey Hamamı ile yanındaki eski Türk evinin de içinde bulunduğu 17 bin metrekarelik araziyi restore ederek müzeye dönüştürdük. Kapılarını 2002'de açan Tofaş Anadolu Arabaları Müzesi, kuruluşundan bugüne kadar yaklaşık 550 bin kişi tarafından ziyaret edildi.

Tofaş Anadolu Arabaları Müzesi sınırları içinde yer alan ve Sanat Galerisi olarak hizmet veren Umurbey Hamamı, 2013-2015 yılları arasında "Zaman Makineleri" sergisine ev sahipliği yapmış ve sergiyi 100 bin kişi ziyaret etmiştir. Yapı Kredi Kültür Sanat İşbirliği ile 2015 yılında açılan "İşte Benim Zeki Müren" sergisinin ziyaretçi sayısı ise yaklaşık 20.000'e ulaştı.

Pamukkale Hierapolis Kazıları Sponsorluğu

Türkiye'nin en büyük beş antik şehir kalıntısından biri olan ve 1988'de UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne giren Pamukkale'deki Hierapolis Antik Kenti'ndeki kazı çalışmalarının 2005 yılından bu yana sponsorları arasında yer alıyoruz. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Denizli Valiliği'nin himayesinde ve Tofaş'ın ana sponsorluğunda yürütülen çalışmalara 2015 yılında da destek vermeye devam ettik. Hierapolis kazılarında, aralarında arkeolog, mimar, restoratör ve uzmanların bulunduğu yaklaşık 70 kişilik bir ekip görev alıyor. Çalışmalar kapsamında, Roma tiyatroları arasında en güzel örneklerden biri olan ve yaklaşık 1.800 yıl önce inşa edilen Antik Tiyatro'nun sahne binası restorasyonu tamamlandı. Türkiye'de sahne binası restore edilen tek tiyatro unvanına sahip Hierapolis Antik Tiyatrosu, yapılan restorasyon çalışmaları sonrası 12 bin kişilik kapasitesiyle kültür sanat etkinlikleri için kullanıma açıldı.

1.300

FIAT LABORATUVARLARI TOPLAM
MEZUN SAYISI



Talha Şimşek

Fiat Laboratuvarı Öğrencisi

Tofaş deyince aklıma ülkemiz için ürettiği araçlar, eğitime verdiği destek ve bize sağladığı imkanlar geliyor. Tofaş sayesinde gördüğüm eğitimle gelecekteki hayallerime bir adım daha yaklaştım. Tofaş, Motorlar ve eğitim materyalleri gibi atölye donanımlarında okulumuza destek vererek, yeni teknolojilerle tanışmamızı sağladı. Kişisel gelişim anlamında da bizlerin ufkunu genişletti. Fiat laboratuvarındaki imkanlar bizleri mezuniyet sonrası iş ve meslek hayatına hazırlıyor. Staj programlarıyla el becerilerimizin gelişmesini ve sektörü tanımamızı sağlıyor.



KURUMSAL VATANDAŞLIK

Küçükyaılı Arkeopark Kazıları Sponsorluğu

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Müdürlüğü'nün gözetimi ve himayesinde İtalyan ve Türk araştırmacılar tarafından 2001 yılında başlatılan Küçükyaılı Arkeoloji Parkı kazısına 12 yıldır verdiğimiz desteği sürdürüyoruz. Proje kapsamında, her yıl olduğu gibi 2015 yılı kazı sezonu boyunca, tanıtım ve rehberlik aktiviteleri gerçekleştirildi. Koruma çalışmaları ve bilimsel aktivitelerin yanı sıra ilköğretim öğrencilerine yönelik eğitim çalışmaları da düzenlendi. Kazı sezonu boyunca bilimsel laboratuvar bünyesinde; konservasyon, restorasyon, fotoğraflama ve veri tabanı işleme bölümlerinde araştırmalar sürdürüldü ve Koç Üniversitesi tarafından kurulan arkeoloji laboratuvarının kullanımına da devam edildi.

SPOR

Tofaş Spor Kulübü

1974'te Bursa'daki Tofaş Fabrikası'nda, Tofaş SAS (su sporları, atletizm, sportif oyunlar) adıyla kurulan Tofaş Spor Kulübü, uzun yıllardır devam eden altyapı yatırımları ve oluşturduğu altyapı odaklı takım modeliyle Türk sporuna yeni yetenekler kazandırmaya devam ediyor.

Basketbol, futbol, voleybol, masa tenisi, su topu ve briç dallarında faaliyet gösteren kulüp Bursa'ya bugüne kadar, basketbol branşında ilk Avrupa Kupası Finali ve ilk Türkiye Şampiyonlukları, Cumhurbaşkanlığı Kupası Şampiyonluğu, Türkiye Kupası Şampiyonlukları ve Okullar Basketbol Dünya Şampiyonluğu kazandırdı. En son 2008-2009 sezonunda ikinci ligde şampiyon olarak Beko Basketbol Ligi'ne yükselen Tofaş Basketbol Takımı, 2015-2016 sezonuna güçlü bir kadroyla yenilenerek giriş yaparak, halen 1. Lig'de mücadeleyi sürdürüyor.

Yeni Spor Salonu Yatırımı

Tofaş Spor Kulübü 2015 yılında Tofaş fabrikası arazisinde yeni bir spor salonu yatırımına imza attı. 5.800 m²'lik tesiste, üç basketbol sahasını içeren spor salonu, kondisyon merkezi ve her türlü fizik tedavi ihtiyacını karşılayacak tam teşekküllü sporcu rehabilitasyon merkezi yer alıyor. Tofaş personelinin yanı sıra Bursa'daki amatör spor kulüplerine ve sporculara da hizmet verecek olan spor kompleksinin, 2016 yılının ilk yarısında hizmete açılmasını planlıyoruz.

Tofaş Basketbol Okulları ve Basketbol Gönüllüleri Projesi-FiatBall Basketbol Şenliği

Tofaş Spor Kulübü çatısı altında faaliyet gösteren Tofaş Basketbol Okulları'yla 16 yıldır sporcu yetiştirmeye devam ediyoruz. Dokuz ildeki 23 okulda sporcu yetiştiren ve yılda 3.500 çocuğun faydalandığı Tofaş Basketbol Okulları, çocuklara ve gençlere spor kültürü kazandırıyor. 2011 yılından bu yana sürdürülen "Tofaş Okullarda" projesi ile bugüne kadar 80 okulda 15 bin çocuğa ulaşıldı.

Tofaş Spor Kulübü ve Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın (TEGV), yapısal sorunlar ve kaynak yetersizliği nedeniyle spor yapma şansına sahip olamayan 7-14 yaş arası gençler için 2000'de hayata geçirdiği "Basketbol Gönüllüleri" projesi 2015 yılında tarihinde Koç Üniversitesi'nde düzenlenen FiatBall Basketbol Şenliği ile son buldu. Basketbol Gönüllüleri projesi kapsamında bugüne kadar yaklaşık 13 bin çocuk basketbolla tanışırken, 317 TEGV gönüllüsü basketbol antrenörlüğü eğitimi aldı.



ÇEVRE

Dünya Çevre Günü

İçinde yaşadığımız topluma ve dünyaya karşı sorumluluğumuzun bilinciyle, sürdürülebilir bir yarın için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Geleneksel hale gelen 5 Haziran Dünya Çevre Günü kutlamalarının 4'üncüsünü çocuklarımızın katılımı ile coşku içinde gerçekleştirdik. Bursa Valiliği İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün de katılım sağladığı organizasyon resim şenliği, gösteriler, sürpriz hediyeler ile şenlik havasında geçti. Çocuklarımızda çevre bilincini erken yaşlarda oluşturmak amacıyla her yıl kutlamalarımızı daha fazla kişiye ulaştırarak devam ettirmeyi hedefliyoruz.

Ağaç Dikme Etkinlikleri

2015 yılında Mudanya ve Gölyazı bölgelerinde yaşanan yangın nedeniyle zarar gören ormanların rehabilitasyonuna katkı sağlamak amacıyla ağaçlandırma faaliyetleri yürüttük. Çalışanlarımızın ve ailelerinin katılımıyla toplam 5.000 fidanı doğaya kazandırdık.



KURUMSAL ÜYELİKLERİMİZ

İklim Platformu (REC Türkiye)	Üyelik
Otomobil Sanayi Derneği	Yönetim Kurulu, Komite ve Çalışma Grubu Üyelikleri
Otomobil Distribütörleri Derneği (ODD)	Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Komite Üyelikleri
İstanbul Sanayi Odası (İSO)	36. Grup Meslek Komitesi ve Meclis Üyeliği
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO)	Meclis ve Komite Üyeliği
Türkiye Metal Sanayicileri Derneği (MESS)	Üyelik
Yabancı Sermaye Derneği (YASED)	Yönetim Kurulu ve Komite Üyelikleri; Otomotiv ve Yan Sanayi Çalışma Grubu Başkanlığı
Uludağ İhracatçı Birlikleri Otomotiv İhracatçıları Birliği (OIB)	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı
Bursa Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (BUSIAD)	Yönetim Kurulu ve Uzmanlık Grubu Üyelikleri
Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi (DOSAB)	Yönetim Kurulu ve Eğitim Komisyonu Üyelikleri
Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi ve İş Adamları Derneği (DOSABSIAD)	Genel Kurul Üyeliği
Türkiye Personel Yönetimi Derneği Bursa Şubesi (PERYÖN)	Üyelik
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Avrasya, Afrika ve Ortadoğu İş Konseyi (DEİK)	Üyelik
Türkiye Dış Ticaret Derneği (TÜRKTRADE)	Üyelik
Türkiye Kalite Derneği (KALDER)	Üyelik ve Yönetim Kurulu Üyeliği
Reklam Verenler Derneği (RVD)	Üyelik
İtalyan Ticaret Odası	Temsilcilik
Dünya İtalyan Girişimciler Derneği (CIIM EurAsiaMed)	Yönetim Kurulu Üyeliği
Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD)	Üyelik ve Çalışma Grubu Üyelikleri
DENİZTEMİZ-TURMEPA	Üyelik
Kurumsal İletişimciler Derneği (KİD)	Yönetim Kurulu Üyeliği
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)	Otomotiv Sanayi Meclisi Üyeliği, Otomotiv Ticaret Meclis Üyeliği
ERT-TBC	Üyelik
Finansal Kurumlar Birliği (FKB)	Üyelik ve Yönetim Kurulu Üyeliği
İşık Üniversitesi	Endüstri Mühendisliği Bölümü Danışma Kurulu Üyeliği
T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	Alt Komite Üyeliği
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği (TİDE)	Üyelik
Türkiye Araştırmacılar Derneği (TÜAD)	Üyelik
Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD)	Kurumsal Üyelik ve Çalışma Grubu Üyelikleri
Yatırımcı İlişkileri Derneği (TÜYİD)	Kurumsal Üyelik
Etik ve İtibar Derneği (TEİD)	Kurumsal Üyelik ve Temsilcilik
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Eğitim Vakfı (BUTGEM)	Yönetim Kurulu Üyeliği
Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK)	Otomotiv Sektör Komite Başkanlığı
Otomotiv Teknoloji Platformu (OTEP)	İcra Kurulu ve Güvenlik Grubu Üyeliği
ODTÜ/BİLTİR-ÜTEST Ürün Kullanımı Test Birimi (OTEST)	Danışma Kurulu Üyeliği
İstanbul Ticaret Odası (İTO)	Üyelik
Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği (UKUB)	Yönetim Kurulu Yedek Üyeliği
Vergi Konseyi	Çalışma Grubu Üyelikleri
Kurumsal Risk Yönetimi Derneği (KRYD)	Üyelik

PERFORMANS VERİLERİ

	2011	2012	2013	2014	2015
Ekonomik ve Operasyonel Göstergeler					
Üretim (adet)	307.788	256.428	244.614	222.807	278.252
Otomobil	98.505	77.538	82.817	59.109	73.637
Hafif Ticari Araç	195.555	178.890	161.797	163.698	204.615
CKD/SKD	13.728	0	0	0	0
Toplam Perakende Satış (adet)	129.945	104.598	100.441	92.355	113.929
Otomobil	58.838	46.461	53.104	42.769	51.802
Hafif Ticari Araç	71.107	58.137	47.337	49.586	62.127
Toplam İhracat (adet)	180.698	154.069	160.319	142.281	173.873
Otomobil	53.216	46.869	43.477	25.067	32.055
Hafif Ticari Araç	113.562	107.200	116.842	117.214	141.818
CKD/SKD	13.920	0	0	0	0
Kapasite Kullanım Oranı (%)	77	64	61	56	70*
Net Satışlar (bin TL)	7.336.658	6.705.274	7.037.954	7.440.009	10.168.542***
Yurtiçi	3.242.963	2.928.462	2.876.376	3.023.705	4.121.142
Yurtdışı	3.964.044	3.667.217	4.069.041	4.297.030	5.729.275
Esas Faaliyetlerden Diğer Satışlar	129.651	109.595	92.537	119.274	70.306
Vergi Öncesi Kar (bin TL)	508.088	497.440	477.075	472.253	617.987
Vergi Sonrası Kar (bin TL)	474.165	442.039	434.223	574.238	830.801
FAVÖK (bin TL)	806.196	834.155	816.735	815.607	1.062.668
Hisse Başına Kazanç (Kr)	0,95	0,88	0,87	1,15	1,66
Yaratılan Ekonomik Değer - Net Gelirler (bin TL)	7.336.658	6.705.274	7.037.954	7.440.009	10.168.542
Dağıtılan Ekonomik Değer (bin TL)	6.853.313	6.534.307	6.669.779	7.307.124	10.076.334
İşletme Maliyetleri	6.137.418	5.467.501	5.751.832	6.062.362	8.809.825
Çalışan Ücretleri ve Sair Haklar	356.344	431.271	439.750	520.030	548.210
Hissedarlara Ödenen Temettü	250.000	480.000	325.000	485.000	365.000
Develete Ödenen Vergi ve Sair Yükümlülükler	98.985	144.086	140.229	228.387	336.497
Toplumsal Yatırımlar	10.566	11.449	12.968	11.345	16.802
Biriken Ekonomik Değer (bin TL)	483.345	170.967	368.175	132.885	92.208
Devletten Alınan Teşvikler (bin TL)	25.608	102.935	50.241	55.420	47.046
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu	8,58	9,03	9,14	9,01	9,06

	2011	2012	2013	2014	2015
Toplam Ar-Ge bütçesi (TL)	126.772	106.998	113.466	541.057	584
Toplam Ar-Ge çalışanı sayısı	395	395	491	605	674
Alınan patent sayısı	25	28	48	4	6
Çevresel Performans Göstergeleri					
Toplam Enerji Tüketimi (GJ)	1.406.295	1.220.966	1.124.120	1.063.686	1.303.923
Doğrudan Enerji Tüketimi - Doğalgaz (GJ)	644.128	607.682	612.661	609.138	805.475
Dolaylı Enerji Tüketimi (GJ)	762.167	613.284	511.459	454.548	498.448
Elektrik	535.517	480.107	441.120	434.108	498.448
Buhar	226.650	133.177	70.339	20.440	0
Üretilen Araç Başına Enerji Tüketimi (GJ/araç)	4,78	4,76	4,60	4,77	4,69
Enerji Verimliliği Projeleriyle Sağlanan Tasarruf (GJ)	95.400	113.500	72.614	124.812	71.010
Enerji Verimliliği Projeleriyle Sağlanan Sera Gazı Emisyonu Azaltımı (Ton CO ₂ e)	8.653	10.294	6.541	9.720	6.225
Scope 1	2.756	3.278	2.254	4.995	4.403
Scope 2	5.897	7.016	4.287	4.725	1.822
Doğrudan Sera Gazı Emisyonları (Scope 1) (Ton CO ₂ e)	60.977	51.058	49.208	50.103	68.904
Dolaylı Sera Gazı Emisyonları (Scope 2) (Ton CO ₂ e)	88.705	72.574	62.919	55.879	61.753
Personel Servislerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonları (Scope 3) (Ton CO ₂ e)	-	-	2.639	2.740	3.442
Üretilen Araç Başına Sera Gazı Emisyonu (Kg CO ₂ e/araç)	0,508	0,482	0,458	0,476	0,47
Toplam UOB Emisyonu (Ton)	1.371	1.091	993	891	1.054
Spesifik UOB Emisyonu (gr/m ² boya yüzey alanı)	42,9	38,56	36,9	35,5	33,76
Toplam Su Çekimi - Yer altı Kaynağı (m ³)	1.005.765	910.516	857.305	772.247	894.265
Üretilen Araç Başına Taze Su Tüketimi (m ³ /araç)	3,42	3,55	3,51	3,47	3,21
Toplam Su Geri Kazanımı (m ³)	27.631.420	49.136.180	52.099.771	52.430.664	60.841.359
Tekrar Kullanım	27.607.277	49.103.510	52.079.106	52.421.214	60.841.359
Geri Dönüşüm	24.143	32.670	20.665	9.450	0
Atık Su Deşarjı - Doğal Alıcı Ortam (m ³)	598.415	429.341	587.561	580.600	760.629
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikeli Atık Miktarı (Ton)	3.520,6	2.870,6	2.618,4	1.484	1.447
Enerji Geri Kazanımı	2.784,1	2.427,6	2.321,9	867,31	1.014
Geri Kazanım	343,7	441,9	288,6	320,1	411
Atık Sahası	344,5	0	0	297,44	22
Atık Yakma	22,9	4,2	7,9	0	0
Diğer (Aritma)	25,5	0	0	0	0

	2011	2012	2013	2014	2015
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikesiz Atık Miktarı (Ton)	81.624,6	69.379,1	67.831,5	62.753,1	7.847,9
Enerji Geri Kazanımı	8,5	322,7	296,8	1.046,90	1,060
Geri Kazanım	81.223,0	69.056,4	67.534,7	61.706,2	7.741,9
Atık Sahası	350,1	0	0	0	0
Atık Yakma	0	0	0	0	0
Diğer	43	0	0	0	0
Bertaraf Amacıyla Taşınan Tehlikeli Atık Miktarı (Ton)	3.520,6	2.870,6	2.618,4	1.484	1.447
Kullanılan Toplam Ambalaj Miktarı (Ton)	7.788	6.886	6.535	5.987	9.316
Ambalaj Atığı Geri Kazanım Oranı (%)	100	100	100	100	100
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Katılım (kişi sayısı)	3.102	2.305	1.600	3.917	2.767
Doğrudan İstihdam	2.402	1.575	630	3.092	2.143
Müteahhit Firma Çalışanı	700	730	970	825	624
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	8.020	3.180	1.780	3.917	6.407
Doğrudan İstihdam	7.320	2.090	630	3.092	1.648
Müteahhit Firma Çalışanı	700	1.090	1.150	825	4.759
Toplam Çevre Yönetim Harcaması (TL)**	1.965.000	2.109.100	1.821.600	1.581.544	2.230.971
Çevre Yasalarına Uyumsuzluk Cezası (adet-TL)	0-0	0-0	0-0	0-0	0
Formal Mekanizmalarla İletilen Çevresel Etki Şikayetleri (adet)	0	0	0	0	0
Çevre Kriterleriyle Değerlendirilen Toplam Tedarikçi Sayısı (adet)	0	2	6	9	7
Sosyal Performans Göstergeleri					
Çalışan Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	5.536	5.641	5.619	7.131	8.187
Mavi Yakalı	4.380	4.576	4.380	5.819	6.090
Beyaz Yakalı	1.156	1.065	1.239	1.312	2.097
Kadın	89	114	121	148	1.306
Erkek	7.047	6.527	5.498	6.983	6.881
Çalışan Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	243.045	159.223	224.198	268.412	94.918
Mavi Yakalı	149.482	106.525	122.560	141.080	25.258
Beyaz Yakalı	93.563	52.698	101.638	127.332	69.660
Kadın	7.957	9.870	10.120	13.420	14.600
Erkek	235.088	149.353	214.078	254.991	80.318

	2011	2012	2013	2014	2015
Çalışan Başına Ortalama Eğitim Saati (saat/kişi)	31,4	22,0	35,8	39,9	40,25
Mavi Yakalı	23,1	17,9	24,9	28,1	32,32
Beyaz Yakalı	73,7	41,8	76,0	86,3	44,03
Kadın	35,4	43,9	41,5	44,3	40,82
Erkek	31,3	21,3	35,6	41	40,1
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	3.954	3.842	3.312	3.875	5.748
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	4.264	4.301	5.982	7.649	4.592
Müteahhit Çalışanı Başına Ortalama Eğitim Saati (saat/kişi)	4,8	4,5	4,0	5,0	4,6
Çalışanlara Sunulan İSG Eğitimleri - Katılımcı Sayısı	9.877	12.751	10.914	16.543	8.756
Doğrudan İstihdam	5.923	8.909	6.497	8.062	4.364
Müteahhit Firma Çalışanı	3.954	3.842	4.417	8.481	4.392
Çalışanlara Sunulan İSG Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	59.060	25.456	34.500	67.181	34.896
Doğrudan İstihdam	54.796	21.155	28.518	59.532	31.602
Müteahhit Firma Çalışanı	4.264	4.301	5.982	7.649	3.294
Kayıp Günsüz Kaza Oranı (ilk yardımcı)					
Doğrudan İstihdam	0,07	0,06	0,06	0,04	0,05
Müteahhit Firma Çalışanı	1,21	0,79	0,58	0,13	0,81
Mesleki Hastalık Oranı	0	0	0	0	0
Doğrudan İstihdam	0	0	0	0	0
Müteahhit Firma Çalışanı	0	0	0	0	0
Kayıp Günlü Kaza Oranı					
Doğrudan İstihdam	0,03	0,04	0,05	0,02	0,02
Müteahhit Firma Çalışanı	0,24	2,06	0,73	0,51	0,69
İşle İlgili Ölüm Sayısı	0	0	0	0	0
Doğrudan İstihdam	0	0	0	0	0
Müteahhit Firma Çalışanı	0	0	0	0	0
Yüksek Kaza ya da Mesleki Hastalık Riski Barındıran Ortam ya da Görevlerde Çalışan Kişi Sayısı	0	0	0	0	0
İşgücü Kriterleriyle Değerlendirilen Toplam Tedarikçi Sayısı (adet)**	0	2	15	21	20

* Üç vardiya düzenine göre kurulu kapasite üzerinden hesaplanan kapasite kullanım oranı %70 olmasına karşın, 2013 yılından beri çalışan iki vardiya düzenine göre hesaplandığında, kapasite kullanım oranının %104 oranında olduğu görülmektedir.

** Kapsam sınırlarında yapılan değerlendirme değişikliği nedeniyle veriler geçmişe dönük olarak revize edilmiştir.

*** Finans sektörü faaliyetleri hasılatı dahil edilmiştir.

ÇALIŞAN DEMOGRAFİSİ

	2011	2012	2013	2014	2015
Toplam İşgücü (Sayı)	8.621	8.183	7.087	7.259	8.868
Doğrudan İstihdam	7.740	7.229	6.262	6.490	8.018
Kadın	225	225	244	303	422
Erkek	7.515	7.004	6.018	6.187	7.596
Müteahhit Firma Çalışanı	881	954	825	769	850
Sözleşme Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262	6.490	8.018
Belirsiz Süreli İş Akdi	6.731	6.413	6.252	6.461	7.890
Kadın	220	219	242	303	422
Erkek	6.511	6.194	6.010	6.158	7.468
Geçici İş Akdi	1.009	816	10	29	128
Kadın	5	6	2	0	0
Erkek	1.004.000	810	8	29	128
Kategori Bazında Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262	6.490	8.018
Mavi Yakalı	6.471	5.967	4.924	5.015	6.399
Kadın	2	1	2	20	79
Erkek	6.469	5.966	4.922	4.995	6.320
Beyaz Yakalı	1.269	1.262	1.138	1.475	1.619
Kadın	223	224	242	283	343
Erkek	1.046	1.038	1.069	1.192	1.276
İstihdam Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262	6.490	8.018
Tam Zamanlı	7.740	7.229	6.262	6.490	7.967
Kadın	225	225	244	303	422
Erkek	7.515	7.004	6.018	6.187	7.596
Yarı Zamanlı	0	0	0	0	0
Eğitim Düzeyine Göre Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262	6.490	8.018
Eğitimsiz	0	0	0	0	0
İlköğretim	898	819	747	701	716
Lise	4.770	4.424	3.582	3.662	4.691
Üniversite ve Üstü	2.072	1.986	1.933	2.127	2.611

	2011	2012	2013	2014	2015
Yaş Grubuna Göre Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262	6.490	8.018
18-30	4.177	3.330	2.010	1.828	3.331
31-40	1.628	1.897	2.148	2.635	2.719
41-50	1.905	1.968	1.952	1.951	1.860
51-60	30	34	42	76	108
Üst Yönetim Yapısı (Sayı)	15	16	19	18	16
Cinsiyet Bazında	15	16	19	18	16
Kadın	1	1	1	1	0
Erkek	14	15	18	17	16
Yaş Grubuna Göre	15	16	19	18	16
18-30	0	0	0	0	0
31-40	1	1	1	0	1
41-50	11	11	13	10	10
51-60	3	4	5	8	5
Uyruk	15	16	19	18	16
TC Vatandaşı	14	15	16	16	14
Expat	1	1	3	2	2
Orta Düzey Yönetim Yapısı (Sayı)	188	187	200	210	166
Cinsiyet Bazında	188	187	200	210	166
Kadın	15	14	18	20	20
Erkek	173	173	182	190	146
Yaş Grubuna Göre	187	186	200	210	166
18-30	5	3	4	2	0
31-40	82	74	85	90	68
41-50	90	97	97	99	83
51-60	10	12	14	19	15
Toplu Sözleşme Kapsamında Çalışan İşgücü (Sayı)	6.471	5.967	4.924	5.011	6.391

	2011	2012	2013	2014	2015
İşe Yeni Alınan Çalışanlar (Sayı)	950	94	366	607	3.087
Cinsiyet Bazında	951	94	366	607	3.087
Kadın	37	25	40	76	124
Erkek	914	69	326	531	2.963
Yaş Grubuna Göre	951	94	366	607	3.087
18-30	908	62	296	507	2.851
31-40	39	23	64	68	82
41-50	4	8	3	22	111
51-60	0	1	3	10	43
İşten Ayrılan Çalışanlar (Sayı)	309	566	1.129	426	925
Cinsiyet Bazında	309	566	1.129	426	925
Kadın	8	21	20	20	38
Erkek	301	545	1.109	406	887
Yaş Grubuna Göre	309	566	1.128	426	925
18-30	186	333	802	114	547
31-40	45	123	187	131	153
41-50	74	95	127	146	205
51-60	4	15	12	35	20
Doğum İznine Ayrılan Çalışan Sayısı	599	373	549	481	490
Kadın	18	19	16	29	33
Erkek	581	354	533	452	457
Doğum İzninden Dönen Çalışan Sayısı	74	45	549	481	490
Kadın	10	10	16	29	33
Erkek	64	35	533	452	457
Doğum İzninden Döndükten Sonra Son 12 Aydır İşten Ayrılmayan Çalışan Sayısı	74	45	549	472	479
Kadın	10	10	16	29	33
Erkek	64	35	533	443	446



GRI G4 İÇERİK İNDEKSİ

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Profil Göstergeleri			
G4-1	CEO Mesajı (s.2-3)	-	-
G4-2	CEO Mesajı (s.2-3); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10)	-	-
G4-3	İletişim (s.73)	-	-
G4-4	Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.37-40)	-	-
G4-5	İletişim (s.73)	-	-
G4-6	Ürün Portföyü (s.16-17)	-	-
G4-7	Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.66)	-	-
G4-8	Pazar Görünümü (s.17)	-	-
G4-9	Pazar Görünümü (s.17); Yetenek Yönetimi (s.37); Performans Verileri (s.53, 57); Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (p.100-106)	-	-
G4-10	Performans Verileri (s.57-58)	-	-
G4-11	Yetenek Yönetimi (s.36)	-	-
G4-12	Tedarikçi Zinciri Yönetimi (s.40)	-	-
G4-13	Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.67)	-	-
G4-14	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.6-9); İç Kontrol ve İç Denetim (s.9); Dünya Klasında Üretim ve Yönetim Standartları (s.26); Yetenek Yönetimi (s.36)	-	-
G4-15	Yönetişim ve Sürdürülebilirlik (s.4); Dünya Klasında Üretim ve Yönetim Standartları (s.26); Yetenek Yönetimi (s.36)	-	-
G4-16	Kurumsal Üyeliklerimiz (s.52)	-	-
G4-17	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-18	Rapor Hakkında (s.1); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10-11)	-	-
G4-19	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10)	-	-
G4-20	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10)	-	-
G4-21	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10) Önceliklendirme süreci dahilinde kullanılacak performans göstergesi kapsamı ve unsur bağlayıcılık sınırlarını da belirledik. GRI G4 Raporlama Rehberinde tanımlanan göstergelerle uyum sağlayan öncelikli konulara yönelik açıklamalarda gösterge protokollerini takip ederken, GRI G4 tarafından tanımlanmayan öncelikli konularda şirkete özgü performans göstergeleri oluşturduk. Raporlama kapsam sınırından dolayı Tofaş bağlı ortaklıkları olan Fer Mas Oto Ticaret A.Ş. ve Koç Fiat Kredi Tüketici Finansman A.Ş şirketlerine yönelik bilgileri, şirketin finansal portföyü hakkında genel bilgi verdiğimiz veriler dışında rapor içeriğinden hariç tuttuk. Diğer taraftan tüm öncelikli konularda şirket bilgileri rapor kapsamı dahilinde yer alırken; ilgili alt konularla sınırlı olmak kaydıyla, enerji verimliliği ve emisyonlar, İSG, yetenek yönetimi ve mesleki eğitim, iş yerinde insan hakları konularında açıklama yapılırken tedarikçi bilgilerine; ürün ve hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyeti konularında bayi ve servis bilgilerine, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele, değer zincirinde sürdürülebilirlik risklerinin yönetimi, tedarikçi ve bayi iş başarıları konularında tedarikçi, bayi ve servis bilgilerine; sürdürülebilir mobilite çözümleri, Ar-Ge yönetimi ve işbirlikleri ve gelişen pazarlarda ürün stratejisi konularında ise FCA bilgilerine yer verdik.	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
G4-22	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-23	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-24	Paydaş Katılımı (s.11)	-	-
G4-25	Paydaş Katılımı (s.11)	-	-
G4-26	Paydaş Katılımı (s.11); Paydaş Geri Bildirim Formu (arka kapak içi)	-	-
G4-27	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.6-9); Gelişen Pazarlarda Ürün Stratejisi (s.16); Tüketici Deneyimi (s.18-19) Kurumsal Vatandaşlık (s.48)	-	-
G4-28	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-29	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-30	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-31	İletişim (s.73)	-	-
G4-32	Rapor Hakkında (s.1); GRI İndeksi (s.60); Yasal Uyarı (s.73); Bağımsız Güvence Beyanı (s.68-70); Sera Gazı Doğrulama Beyanı (s.71-72)	-	-
G4-33	Yasal Uyarı (s.73)	-	-
G4-34	Kurumsal Yönetim Yapısı (s.4-5); Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.79-84, 87-88)	-	-
G4-35	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10)	-	-
G4-36	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10)	-	-
G4-38	Kurumsal Yönetim Yapısı (s.4-5); Performans Verileri (s.58); Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.19-21, 79-84)	-	-
G4-39	Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.19)	-	-
G4-40	Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.83-84)	-	-
G4-41	Tofaş Etik Davranış Kuralları: www.tofas.com.tr/tr/hakkinda/Documents/TofasEtikKurallari.pdf	-	-
G4-42	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10)	-	-
G4-43	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10)	-	-
G4-44	Kurumsal Yönetim Yapısı (s.4-5); Risk Yönetimi (s.5); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10); Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.91)	-	-
G4-45	Risk Yönetimi (s.5); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10)	-	-
G4-46	Risk Yönetimi (s.5); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10); Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.85, 87-88)	-	-
G4-47	Risk Yönetimi (s.5); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10); Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.85, 87-88)	-	-
G4-48	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10-11) Tofaş Sürdürülebilirlik Raporu, Tofaş Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu tarafından incelenmesine müteakip Tofaş Sürdürülebilirlik Komitesi'ne sunulmuş ve Komite onayının ardından yayınlanmıştır.	-	-
G4-51	Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.91)	-	-
G4-52	Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.91)	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
G4-53	Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.86, 91)	-	-
G4-56	Tofaş Etik Davranış Kuralları: www.tofas.com.tr/tr/hakkında/Documents/TofasEtikKurallari.pdf	-	-
G4-57	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.8)	-	-
G4-58	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.8)	-	-
Standart Göstergeleri			
Öncelikli Unsur: Ekonomik Performans			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EC1	Yerel Ekonomiye Katkı (s.48)	-	-
G4-EC3	İşyeri Kültürü (s.36); Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.134)	-	-
G4-EC4	Tofaş 2015 Faaliyet Raporu (s.131)	-	-
G4-EC5	Eşit işe eşit ücret anlayışı gereği Tofaş'ta cinsiyet bazında ücret farklılığı ölçümlenmemektedir. Giriş düzeyi ücretlerinin asgari ücrete oranı çalışan kategorisi bazında hesaplanmıştır. Bu oran mavi yaka çalışanlar için 1,1; beyaz yaka çalışanlar için 3,27'dir.	-	-
Öncelikli Unsur: Pazar Görünümü			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EC6	Performans Verileri (s.58)	-	-
Öncelikli Unsur: Dolaylı Ekonomik Etkiler			
G4-DMA	Kurumsal Vatandaşlık (s.48); Yerel Ekonomiye Katkı (s.48)	-	-
G4-EC7	Kurumsal Vatandaşlık (s.48)	-	-
G4-EC8	Ar-Ge Yönetimi (s.20); Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri (s.21-23); Sürekli Gelişim Odaklı İş Yeri (s.38); Kurumsal Vatandaşlık (s.48)	-	-
Öncelikli Unsur: Satın Alma Uygulamaları			
G4-DMA	Tedarik Zinciri Yönetimi (s.40)	-	-
G4-EC9	Tedarikçi Profili (s.40-41)	-	-
Öncelikli Unsur: Enerji			
G4-DMA	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27)	-	-
G4-EN3	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27); Performans Verileri (s.54)	Bağımsız olarak denetlenmiştir.	-
G4-EN5	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27); Performans Verileri (s.54)	-	-
G4-EN6	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27); Performans Verileri (s.54)	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Öncelikli Unsur: Su			
G4-DMA	Çevre Yönetim Sistemi (s.28-30); Su Yönetimi (s.30-31)	-	-
G4-EN8	Su Yönetimi (s.30); Performans Verileri (s.54)	Bağımsız olarak denetlenmiştir.	-
G4-EN9	Su Yönetimi (s.30)	-	-
G4-EN10	Su Yönetimi (s.30); Performans Verileri (s.54)	Bağımsız olarak denetlenmiştir.	-
Öncelikli Unsur: Biyoçeşitlilik			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EN11	Tofaş üretim ve diğer faaliyet tesisleri biyolojik çeşitlilik ya da benzer çevresel nitelikleri bakımından koruma altına alınmış alanlarda yer almamaktadır.	-	-
G4-EN12	Tofaş faaliyetleri nedeniyle tesis civarı alanlarda oluşan beligin bir çevresel olumsuzluk gözlemlenmemektedir. Tüm faaliyetler ilgili otoritelerce verilen izinlerde belirtilen sınır değerler çerçevesinde yürütülmektedir.	-	-
Öncelikli Unsur: Emisyonlar			
G4-DMA	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27-28)	-	-
G4-EN15	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27); Performans Verileri (s.54)	Bağımsız olarak denetlenmiştir.	-
G4-EN16	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27); Performans Verileri (s.54)	-	-
G4-EN18	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27); Performans Verileri (s.54)	-	-
G4-EN19	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27); Performans Verileri (s.54)	-	-
G4-EN21	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar (s.27); Performans Verileri (s.54)	-	-
Öncelikli Unsur: Atıklar			
G4-DMA	Verimli ve Çevreci Malzeme ve Atık Yönetimi (s.31)	-	-
G4-EN22	Su Yönetimi (s.31); Performans Verileri (s.54)	-	-
G4-EN23	Verimli ve Çevreci Malzeme ve Atık Yönetimi (s.31); Performans Verileri (s.54-55)	-	-
G4-EN25	Performans Verileri (s.54-55)	-	-
G4-EN26	Su Yönetimi (s.31)	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmetler			
G4-DMA	Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri (s.21-23)	-	-
G4-EN27	Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri (s.21-23)	-	-
Öncelikli Unsur: Yasal Uyum			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EN29	Çevre Yönetim Sistemi (s.29)	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Öncelikli Unsur: Taşımacılık			
G4-DMA	Hammadde ve Ürün Lojistiğinde Sosyal ve Çevresel Etkilerin Azaltılması (s.43-44)	-	-
G4-EN30	Hammadde ve Ürün Lojistiğinde Sosyal ve Çevresel Etkilerin Azaltılması (s.43-44)	-	-
Öncelikli Unsur: Genel			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EN31	Çevre Yönetim Sistemi (s.29)	-	-
Öncelikli Unsur: Tedarikçi Çevresel Etki Değerlendirme			
G4-DMA	Tofaş Tedarikçi Denetim Haritası (s.41); Tedarikçi Geliştirme Uygulamaları (s.41-42); Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.42-43)	-	-
G4-EN32	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.43); Performans Verileri (s.55)	-	-
G4-EN33	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.42-43)	-	-
Öncelikli Unsur: Çevresel Şikayet Mekanizmaları			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EN34	Çevre Yönetim Sistemi (s.29)	-	-
Öncelikli Unsur: İstihdam			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-LA1	Performans Verileri (s.59)	-	-
G4-LA2	Tüm Tofaş çalışanları iş akitlerinin doğasına uygun tüm haklardan özdeş biçimde faydalanmaktadır. 2015 itibarıyla, Tofaş işgücü dahilinde yarı zamanlı çalışan bulunmamakta, geçici iş akdiyle çalışan 128 kişi bulunmaktadır.	-	-
G4-LA3	Performans Verileri (s.59)	-	-
Öncelikli Unsur: İş Sağlığı ve Güvenliği			
G4-DMA	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.34-35)	-	-
G4-LA5	Tofaş üretim tesisinde bulunan 9 İSG kurulunda 98 çalışan görev almaktadır. Tüm çalışanların temsil edildiği kurullarda İSG konularına yönelik bağlayıcı kararlar alınmaktadır.	-	-
G4-LA6	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.34); Performans Verileri (s.56); Raporlama döneminde herhangi bir iş kazası sonucu ölüm ya da mesleki hastalık vakası yaşanmamıştır.	-	-
G4-LA7	Performans Verileri (s.34)	-	-
G4-LA8	İmzalanan toplu sözleşmelerin içeriğinde İSG taahhütlerimiz yer almaktadır. Son gerçekleştirilen toplu sözleşme, yasal mevzuata uyum, sağlık ve koruyucu ekipmanlarla ilgili konularını içermektedir.	-	-
Öncelikli Unsur: Eğitim			
G4-DMA	Sürekli Gelişim Odaklı İş Yeri (s.38)	-	-
G4-LA9	Sürekli Gelişim Odaklı İş Yeri (s.38); Performans Verileri (s.56)	-	-
G4-LA10	Sürekli Gelişim Odaklı İş Yeri (s.38)	-	-
G4-LA11	Yüksek Performans Odaklı İşyeri (s.39)	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Öncelikli Unsur: Çeşitlilik ve Eşit Olanaklar			
G4-DMA	İşyeri Kültürü (s.36)	-	-
G4-LA12	İşyeri Kültürü (s.37)	-	-
Öncelikli Unsur: Kadın ve Erkekler için Eşit Ücretlendirme			
G4-DMA	İşyeri Kültürü (s.36)	-	-
G4-LA13	Yüksek Performans Odaklı İşyeri (s.39)	-	-
Öncelikli Unsur: Tedarikçi İşgücü Uygulamaları Değerlendirmesi			
G4-DMA	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.42-43)	-	-
G4-LA14	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.42-43)	-	-
G4-LA15	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.42-43)	-	-
Öncelikli Unsur: Ayrımcılığın Önlenmesi			
G4-DMA	İşyeri Kültürü (s.36)	-	-
G4-HR3	Raporlama döneminde ayrımcılıkla ilgili bir vaka yaşanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Örgütlenme Hakkı ve Toplu Sözleşme			
G4-DMA	İşyeri Kültürü (s.36)	-	-
G4-HR4	Raporlama döneminde Tofaş operasyonlarında örgütlenme ve toplu sözleşme hakkının risk altında olduğu yönünde bir vaka gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarik denetim sürecinin de bir parçası olarak ele alınmakta olup risk unsuru belirlenmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Çocuk İstihdamı			
G4-DMA	İşyeri Kültürü (s.36)	-	-
G4-HR5	Raporlama döneminde Tofaş operasyonlarında çocuk istihdamı konusunda bir risk gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarik denetim sürecinin de bir parçası olarak ele alınmakta olup risk unsuru belirlenmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Zorla ve Zorunlu Çalışma			
G4-DMA	İşyeri Kültürü (s.36)	-	-
G4-HR6	Raporlama döneminde Tofaş operasyonlarında zorla ve zorunlu çalışma konusunda bir risk gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarik denetim sürecinin de bir parçası olarak ele alınmakta olup risk unsuru belirlenmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Güvenlik Uygulamaları			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-HR7	Tofaş faaliyet sahalarının güvenliğinin sağlanmasında alanında uzmanlaşmış, sertifikalı güvenlik personeli görev almaktadır. Güvenlik personelinin eğitim içeriğinde 3. taraflarla iletişim ve insan hakları konuları bulunmaktadır. Tüm güvenlik personeline şirket prosedürleri hakkında bilgilendirme yapılmaktadır.	-	-
Öncelikli Unsur: Değerlendirme			
G4-DMA	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.6)	-	-
G4-HR9	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.6)	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Öncelikli Unsur: Tedarikçilerde İnsan Hakları Uygulamaları Değerlendirmesi			
G4-DMA	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.42-43)	-	-
G4-HR10	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.42-43)	-	-
G4-HR11	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.42-43)		
Öncelikli Unsur: Yerel Toplum			
G4-DMA	Kurumsal Vatandaşlık (s.48)	-	-
G4-S02	"Kurumsal Vatandaşlık (s.48) Raporlama döneminde Tofaş operasyonlarından dolayı yerel toplum üzerinde bir olumsuz etkinin oluştuğu vaka yaşanmamıştır."	-	-
Öncelikli Unsur: Yolsuzlukla Mücadele			
G4-DMA	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.6-9)	-	-
G4-S03	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.7)	-	-
G4-S04	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.6)	-	-
G4-S05	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.7)	-	-
Öncelikli Unsur: Kamu Politikaları			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-S06	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.8)	-	-
Öncelikli Unsur: Toplum Üzerinde Etkilere Yönelik Şikayet Mekanizmaları			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-S011	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.8)	-	-
Öncelikli Unsur: Tüketici Sağlık ve Emniyeti			
G4-DMA	Araç Emniyeti, Sürüş ve Yolcu Konforu (s.22)	-	-
G4-PR1	Araç Emniyeti, Sürüş ve Yolcu Konforu (s.22)	-	-
G4-PR2	Raporlama döneminde araç ve yolcu emniyeti konularıyla ilgili yasal düzenlemelere uyumsuzlukla ilgili bir vaka yaşanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmet Etiketleme			
G4-DMA	Tüketici Deneyimi (s.18-19)	-	-
G4-PR3	Tüketici Deneyimi (s.18-19)	-	-
G4-PR4	Raporlama döneminde tüketici bilgilendirme ve ürün etiketlendirme konularıyla ilgili yasal düzenlemelere uyumsuzlukla ilgili bir vaka yaşanmamıştır.	-	-
G4-PR5	Tüketici Deneyimi (s.19)	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Öncelikli Unsur: Pazarlama İletişimi			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-PR7	Raporlama döneminde pazarlama iletişimi konularıyla ilgili yasal düzenlemelere uyumsuzlukla ilgili bir vaka yaşanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Sürdürülebilirlik ve Risk Yönetimi			
DMA	Risk Yönetimi (s.5-6); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.10-11); Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.42-43)	-	-
Öncelikli Unsur: Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri			
DMA	Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri (s.21)	-	-
Öncelikli Unsur: Ar&Ge Yönetimi ve İşbirlikleri			
DMA	Ar-Ge Yönetimi (s.20-21)	-	-
Öncelikli Unsur: Bayi ve Tedarikçi İş Başarısı			
DMA	Tedarik Zinciri Yönetimi (s.40-43); Yetkili Bayi ve Servis Ağı (s.45)	-	-
Öncelikli Unsur: Gelişen Pazarlarda Ürün Stratejisi			
DMA	Gelişen Pazarlarda Ürün Stratejisi (s.16)	-	-

BAĞIMSIZ GÜVENCE BEYANI

Bureau Veritas	Güvence Beyanı (Makul güven)
	ASR-TT-07 versiyon 1.1



BAĞIMSIZ GÜVENCE BEYANI

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.'nin Paydaşlarına

Önsöz ve Çalışmanın hedefleri

BUREAU VERITAS TÜRKİYE, TOFAŞ 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'ndaki seçilmiş GRI Performans Göstergelerinin (Enerji Verimliliği ve Sera Gazı (CO₂) emisyonları, Su Yönetimi) bağımsız güvencelerini gerçekleştirmek için TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş. tarafından görevlendirilmiştir. Bu Güvence Beyanı aşağıda açıklanan çalışmanın kapsamında belirtilen göstergelere ait bilgiler için geçerlidir.

TOFAŞ 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'ndaki bilgiler ve sunumu; TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş. yönetiminin sorumluluğundadır. Bureau Veritas raporun hazırlanmasına dahil olmamıştır. Bizim tek sorumluluğumuz; var olan bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğinin ve bu bilgilerin elde edilmesi, analizi ve gözden geçirilmesi için kullanılan temel sistem ve süreçlerin bağımsız güvencesini sağlamaktır.

Çalışma kapsamı

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş., Bureau Veritas'tan aşağıdakilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlaması için talepte bulunmuştur:

- TOFAŞ 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'ndaki GRI Performans Göstergelerine (Enerji Verimliliği ve Sera Gazı (CO₂) emisyonları, Su Yönetimi) ait veriler ve bilgiler.

Metodoloji

Bağımsız güvencenin bir parçası olarak; Bureau Veritas, aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmiştir:

- BUREAU VERITAS TÜRKİYE, Yeni Yalova Yolu Cad., No: 574, Osmangazi/BURSA adresinde bulunan bir üretim yeri ve Büyükdere Cad., Tofaş Han Kat:1-5, No:145, Zincirlikuyu/İSTANBUL adresinde bulunan bir merkez ofis binası için bu doğrulamayı gerçekleştirdi;
- BUREAU VERITAS TÜRKİYE, Yeni Yalova Yolu Cad., No: 574, Osmangazi/BURSA adresinde bulunan üretim yerinde 17.05.2016 tarihinde saha ziyareti gerçekleştirdi;
- Saha ziyareti doğrulaması süresince; ilgili veri sistemleri ve bu verilerin elde edilmesi, derlenmesi ve analiz edilmesi süreçlerinden sorumlu olan 6 kilit personel ile görüşmeler yapıldı;
- TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş. tarafından oluşturulan belgelenmiş kanıtlar gözden geçirildi;
- Küresel Raporlama Girişimi (GRI) prensiplerine; "Doğruluk, Erişilebilirlik, Eşitlik, Açıklık, Karşılaştırılabilirlik, Güvenilirlik ve Güncellik" dayalı olarak bilgilerin değerlendirilmesi yapıldı;
- Performans verilerinin denetimi gerçekleştirildi;
- TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş. veri ve bilgi sistemleri; verileri elde etme, derleme, analiz ve gözden geçirme yönünden incelemeye tabi tutuldu;

Çalışmamız; ilgili sürdürülebilirlik parametrelerinin güvence beyanı için Bureau Veritas'ın standart prosedür ve kuralları çerçevesinde, mevcut en iyi uygulamalar göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmiştir.



Bureau Veritas	Güvence Beyanı (Makul güven)
	ASR-TT-07 versiyon 1.1

Çalışma; mutlak yerine makul bir güvence sağlamak için planlanmış ve yürütülmüştür. Bureau Veritas olarak bu çalışmanın vardığımız sonuçlar için makul bir temel oluşturduğuna inanıyoruz.

Bulgularımız

Yukarıda açıklanan metodoloji ve faaliyetlere dayanarak görüşlerimiz aşağıdaki gibidir:

- Güvencemiz kapsamındaki veri ve bilgiler doğru ve güvenilirdir ve herhangi bir maddi hata ya da yanlış beyan içermemektedir;
- Veri ve bilgiler açık, anlaşılır ve erişilebilir bir şekilde sunulmaktadır;
- TOFAŞ 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'ndaki seçilmiş GRI Performans Göstergeleri (Enerji Verimliliği ve Sera Gazı (CO₂) emisyonları, Su Yönetimi) ile ilgili bilgiler, bu parametreler ile ilgili faaliyetlerin adil ve eşit temsiliyi sağlamaktadır;
- TOFAŞ 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'ndaki seçilmiş GRI Performans Göstergeleri (Enerji Verimliliği ve Sera Gazı (CO₂) emisyonları, Su Yönetimi) ile ilgili bilgiler; okuyucularına, faaliyetleri ve performansı hakkında bir görüş oluşturmak için olanak sağlamaktadır;
- TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş., GRI Performans Göstergelerine (Enerji Verimliliği ve Sera Gazı (CO₂) emisyonları, Su Yönetimi) ilişkin bilgileri elde etme, derleme ve analiz etme süreçleri için uygun sistemleri kurmuştur;

Ek açıklamalar

Bureau Veritas, güvence çalışması boyunca TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.'de belirlenen iyi uygulama alanlarını "bilgilerin doğruluğunu sağlamak için kullanılan etkili sistem ve süreçler, iyi kalitede gözden geçirme mekanizmaları, düzenli ve zamanında raporlama için kurumsal taahhüt" gözlemlemekten memnuniyet duymuştur.

Yapılan çalışmanın sonucunda, TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.'ne aşağıdakileri dikkate almasını tavsiye etmekteyiz:

- Eğer sayaçlar operatörler tarafından izleniyorsa, yanlış okuma risklerini azaltmak için okumalarda çifte kontrol yapılabilir.
- Sayaç kalibrasyonlarında herhangi bir problem gözükmemesine rağmen, ek olarak tüm sayaçların düzgün şekilde çalışıp çalışmadığını görmek için operatör tarafından bire bir kontrol edilmesi faydalı olur.
- Oluşabilecek veri kayıplarını önleyebilmek ya da en aza indirebilmek için ilgili tüm personelin katılımıyla gözden geçirme toplantılarının belirli aralıklar ile düzenlenmesi tavsiye edilmektedir.

Küresel Raporlama Girişimi (GRI) G4 Sürdürülebilirlik Raporlaması İlkelerine göre Değerlendirme

Bureau Veritas; TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş. 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'ndaki seçilmiş GRI Performans Göstergelerini (Enerji Verimliliği ve Sera Gazı (CO₂) emisyonları, Su Yönetimi) G4 Sürdürülebilirlik Raporlaması İlkelerine göre değerlendirdiğini taahhüt eder.

Çalışmalarımıza dayanarak oluşturduğumuz görüşümüze göre; TOFAŞ 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'ndaki seçilmiş GRI Performans Göstergeleri (Enerji Verimliliği ve Sera Gazı (CO₂) emisyonları, Su Yönetimi) denetim ekibi tarafından doğrulanmış ve onaylanmıştır. Bu güvence beyanı; yürütülen süreç ve prosedürlere dayanarak önemli ölçüde doğrudur ve GRI G4 parametreleri olan EN3, EN8, EN10 veri ve bilgilerinin makul bir temsildir.

Bureau Veritas	Güvence Beyanı (Makul güven)
	ASR-TT-07 versiyon 1.1

Sınırlamalar ve Muafiyetler

Aşağıdakiler ile ilgili bilgilerin güvencesi çalışmalarımızın kapsamı dışında tutulmaktadır:

- Belirlenen güvence süresi dışındaki faaliyetler;
- Duruma bağlı ifadeler (TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş tarafından görüş, inanç, amaç ve gelecek niyetli ifadeler) ve gelecek taahhüdüne ilişkin açıklamalar;

Bağımsızlık, tarafsızlık ve yeterlilik ifadesi

Bureau Veritas, neredeyse 180 yıllık geçmişi ile Kalite, Sağlık, Güvenlik, Sosyal ve Çevre yönetimi konusunda uzmanlaşmış bağımsız profesyonel bir hizmet şirkettir.

Bureau Veritas, günlük iş faaliyetleri içerisinde çalışanları arasında yüksek etik kurallarını sürdürülebilmek için şirket içi etik kurallarını uygulamakta ve özellikle çıkar çatışmalarının önüne geçebilmek için ihtiyatlı davranmaktadır.

Denetim ekibinin hiçbir üyesinin TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş. yöneticileri ve direktörleri ile bu doğrulamanın gerekliliği dışında bir iş ilişkisi bulunmamaktadır. Bureau Veritas bu doğrulamayı herhangi bir çıkar çatışması olmadan bağımsız bir şekilde gerçekleştirmiştir.

Denetim ekibi; doğrulamanın yürütülmesi, çevre ve enerji verimliliği alanında sistem ve süreçlerin incelenmesi için geniş bir deneyime sahiptir. Ayrıca denetim ekibi bu alanda ve Sürdürülebilirlik Raporlarının Güvencesinin sağlanması için Bureau Veritas'ın standart metodolojisinin uygulamasında 3 yıldan fazla müşterek bir deneyime sahiptir.



ONUR YILMAZ

Baş Doğrulayıcı

BUREAU VERITAS TÜRKİYE

Küçükyalı - Maltepe / İSTANBUL

07/06/2016

SERA GAZI DOĞRULAMA BEYANI



TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.S.
Yeni Yalova Yolu Cad. No:574/BURSA

İlgili Makama,

Bu beyan ile Bureau Veritas Belgelendirme'nin 01 Ocak 2015 ile 31 Aralık 2015 periyotlarına ait Sera Gazı Doğrulaması hakkındaki görüşü TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.'ne sunulmaktadır.

Bureau Veritas Türkiye; karbon saydamlık projesi gereklilik şartlarını yerine getirmek için sizin tarafınızdan yayınlanacak bu beyanı Karbon Saydamlık Projesi kapsamında onaylıyor. Bureau Veritas Türkiye bu beyan ya da güvence raporuna erişimi olan herhangi bir taraf ya da CDP tarafı üzerinde herhangi bir sorumluluk ya da yükümlülük kabul etmez.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş. 2015 yılı Sera Gazı Envanterini doğrulamak için Bureau Veritas Belgelendirme'yi görevlendirdi. Bu doğrulama 2016 Nisan ve Mayıs ayları arasında gerçekleştirildi.

Doğrulanmış Sera Gazı beyanları aşağıdaki gibidir:

- 2015 Sera Gazı Envanteri, ISO 14064-1:2006 Standardını da içeren yaygın sektör uygulamalarıyla uyumlu olarak geliştirildi.
- 2015 yılında Kapsam 1 ve Kapsam 2 Sera Gazı emisyonları **130.650 tCO₂e** olarak hesaplandı (her bir kaynağı içeren emisyon kaynakları doğrulama raporunda verilmiştir)
- 2015 yılında Kapsam 3 Sera Gazı emisyonları **6.510.213 tCO₂e** olarak hesaplandı (her bir kaynağı içeren emisyon kaynakları aşağıda verilmiştir)
 - Satın alınan mal ve hizmetler: **508.545 tCO₂e**
 - Ürün taşıma ve dağıtım: **56.234 tCO₂e**
 - Operasyonlarda oluşan atıklar: **444 tCO₂e**
 - İş seyahatleri: **585 tCO₂e**
 - Çalışanların ulaşımı: **3.442 tCO₂e**
 - Hammadde taşıma ve dağıtım: **31.551 tCO₂e**
 - Satılan ürünlerin kullanımı: **5.653.032 tCO₂e**
 - Satılan ürünlerin yaşam döngüsü: **256.380 tCO₂e**

Yukarıdaki Sera Gazı beyanlarına ilişkin makul ve sınırlı güvence seviyelerinde bir görüş ortaya çıkarmak doğrulamanın asıl göreviydi.

- ISO 14064-1 genel gereksinimlerine uyumluluğu,
- 01.01.2015-31.12.2015 periyodu için hesaplanan Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarının makul olup olmadığı,
- 01.01.2015-31.12.2015 periyodu için hesaplanan Kapsam 3 emisyonlarının hangi seviyede sınırlı olduğu,

BUREAU VERITAS GÖZETİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.
Ticaret Sicil No: 285797/233379 - www.bureauveritas.com

İstanbul / Merkez
Cemalpaşa 5000, Anadolu
Sanayi Bölgesi No:1/34054
Kağıthane - Şişli / İstanbul
T: +90 (212) 318 40 50 (pbx)
F: +90 (212) 318 38 00

Ankara Bölgesi
İTİBET BİRLEŞİM
Mevlana Köyü Mh.
217754 No: 2/2
Çankaya / Ankara
T: +90 (312) 289 64 48 (pbx)
F: +90 (312) 219 64 49

Ege Bölgesi
İTİBET BİRLEŞİM
Otluk 5/6 Gökçeay Cd No:68
Aydın Gölge B-04 K.5 D-9
Bahçelievler - Kızılyaka / İzmir
T: +90 (232) 330 60 40 (pbx)
F: +90 (232) 330 60 48

Bursa Bölgesi
İTİBET BİRLEŞİM
Dini Plaza Yeni Kurumun
Mh. Saray Cd. No:150/23
16670 Osmangazi / Bursa
T: +90 (224) 453 25 70 (pbx)
F: +90 (224) 453 25 76

Mersin Bölgesi
İTİBET BİRLEŞİM
Günışık Mh. İsmailhan
Tuluş Cd. Papatya Plaza
No:5/1 Yeniyerler / Mersin
T: +90 (324) 327 19 33 (pbx)
F: +90 (324) 327 19 32

Gaziantep Bölgesi
İTİBET BİRLEŞİM
İncirpazarı Mh. Şenayir
Aksoy Bulvarı FAH İş Merkezi
K/2 Nova Şubikent / Gaziantep
T: +90 (342) 282 41 11 (pbx)
F: +90 (342) 272 41 12

Mardin Bölgesi
İTİBET BİRLEŞİM
Onuq Mah. Mh. Vahit Çayan
Cd. Baraj İş Merkezi K:5
Biraz 24 Merkez / Mardin
T: +90 (482) 713 13 83 (pbx)
F: +90 (482) 713 13 84

Şırnak Bölgesi
İTİBET BİRLEŞİM
Çevre Mh. Süleyman Demirel
1.0.0 Yarı Tc. ve San.
Okulu Kat:1 Silopi / Şırnak
T: +90 (486) 518 40 45 (pbx)
F: +90 (486) 518 40 46

Mersis No: 0191000648400014*



Sera Gazı doğrulamaları için Bureau Veritas tarafından gerçekleştirilen doğrulamada ISO 14064-3 Uluslararası Standardı uygulandı. Aşağıdaki doğrulama faaliyetleri gerçekleştirildi:

1. Diğer doğrulama raporları da dahil olmak üzere belge, control ve metodolojilerin gözden geçirilmesi,
2. Risklerin değerlendirilmesi ve doğrulama planlaması,
3. Tesis kalite yönetim sistemleri de dahil olmak üzere belge, kontrol ve metodolojilerin değerlendirilmesi,
4. Doğrulama raporundaki doğrulama bulguları ve önemli konuların belgelenmesi,
5. Doğrulama raporundaki önemli konuların değerlendirilmesi ve ilgili çözümlerin belgelenmesi,
6. Doğrulama beyanın yayınlanması ve doğrulamanın tamamlanması.

SERA GAZI Beyanı #1: Sera Gazı Envanteri, ISO 14064-1 Standardı genel şartlarına uygundur.

SERA GAZI Beyanı #2: Toplam **130.650 tCO₂e** Sera Gazı emisyonu; **68.897 tCO₂e** doğrudan emisyonlar (Kapsam 1) ve **61.753 tCO₂e** enerji dolaylı emisyonlar (Kapsam 2) ile makul seviyede hesaplanmıştır. (Her bir kaynağı içeren emisyon kaynakları doğrulama raporunda verilmiştir)

Görüş Bildirimi

Uluslararası standartlar temelinde gerçekleştirilen doğrulama denetim sonucunda Sürdürülebilirlik Raporu'nda açıklanan 2015 sera gazı emisyon verileri (Kapsam 1 ve Kapsam 2) makul güvence ile doğrulanmıştır.

SERA GAZI Beyanı #3: **6.510.213 tCO₂e** olarak belirtilen diğer dolaylı emisyonlar (Kapsam 3) sınırlı seviyede hesaplanmıştır.

Görüş Bildirimi

Uluslararası standartlar temelinde gerçekleştirilen doğrulama denetim sonucunda Sürdürülebilirlik Raporu'nda açıklanan 2015 sera gazı emisyon verileri (Kapsam 3) sınırlı güvence ile doğrulanmıştır.

Doğrulamayı Düşünce ve Nitelikler

Sera Gazı beyanı; gerçekleştirilen süreç ve prosedürlere dayanarak, ISO 14064-1 gereklerine uygun olarak hazırlanmıştır.

Sera Gazı beyanı; gerçekleştirilen süreç ve prosedürlere dayanarak önemli ölçüde doğrudur ve bu beyan Sera Gazı veri ve bilgilerinin uygun bir temsildir.

Tarih: 13 MAYIS 2016

ONUR YILMAZ
Ürün Müdürü

BUREAU VERITAS GÖZETİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.
Ticaret Sicil No: 285797/233379 - www.bureauveritas.com

İstanbul / Merkez
Cemalpaşa Mah. Açıkörsel
Sanayi Çarşısı No: 5/3454
Karaköy - Beşiktaş / İstanbul
T: +90 (212) 515 40 50 (pbx)
F: +90 (212) 515 39 00

Ankara Bölgesi
İrhalat Binası
Mevlana Köprüsü Mh.
3127.Sk. No: 26/2
Çankaya / Ankara
T: +90 (312) 219 64 40 (pbx)
F: +90 (312) 219 64 49

Ege Bölgesi
İrhalat Binası
Orhan Paşa Çarşısı Cd. No:58
Aydın Ofisi: B-İsk. K:5 D:9
Balçıkçılar - Katrakça / Kandı
T: +90 (232) 330 66 40 (pbx)
F: +90 (212) 330 60 18

Bursa Bölgesi
İrhalat Binası
Uzun Pazar Yeni Kışlası
Mh. Saçsı Cd. No:150/3
10170 Osmangazi / Bursa
T: +90 (224) 433 25 20 (pbx)
F: +90 (224) 455 25 26

Mersin Bölgesi
İrhalat Binası
Limanlık Mh. İttihat
Tutay Cd. Popül Plaza
No:5/1 Yenışehir / Mersin
T: +90 (324) 327 19 32 (pbx)
F: +90 (324) 327 19 32

Gaziantep Bölgesi
İrhalat Binası
İncilipazar Mh. Münevver
Akay Bulvarı F3/11 Mh. K:2
No:6 Şehitkamil / Gaziantep
T: +90 (342) 232 41 11 (pbx)
F: +90 (342) 232 41 12

Mardin Bölgesi
İrhalat Binası
Onuç Han Mh. Yedigörmü
Cd. Barışlı Mh. K:5
Büyükd. Merkez / Mardin
T: +90 (482) 213 13 83 (pbx)
F: +90 (482) 213 13 84

Samsat Bölgesi
İrhalat Binası
Çağ Mh. Süleyman Demirel
L.O.O Yarı Tlc. ve San.
Ödün Kst.1 Sığıp / Samsat
T: +90 (400) 515 40 45 (pbx)
F: +90 (400) 515 40 46

Mersis No: 0191000648400014

İLETİŞİM

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.

Genel Müdürlük:

Büyükdere Caddesi No:145 Tofaş Han 34394 Zincirlikuyu İstanbul Türkiye

T: +90 (212) 275 33 90

F: +90 (212) 275 39 88

Fabrika:

İstanbul Caddesi No:574 16369 Bursa Türkiye

+90 (224) 261 03 50

+90 (224) 255 09 47

Rapor hakkında bilgi edinmek; görüş ve önerilerinizi iletmek için Sürdürülebilirlik Sorumlumuz ile iletişime geçebilirsiniz:

sustainability@tofas.com.tr

T: +90 (212) 275 33 90

Raporlama Danışmanı:

info@kiymetiharbiye.com

T: +90 (212) 279 13 13

Tasarım:

Tayburn

www.tayburnkurumsal.com

T: +90 (212) 227 04 36

Yasal Uyarı:

Tofaş 2015 Sürdürülebilirlik Raporu ("Rapor"), Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. ("Tofaş") tarafından hazırlanmıştır. Bu Rapor'da yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgi, görüş ve değerlendirmeler Tofaş tarafından sağlanmış ve bu Rapor amacıyla -enerji, su ve sera gazı emisyonlarına yönelik veriler haricinde- bağımsız olarak doğrulanmamıştır. Bu Rapor, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturmayı amaçlamaktadır. Bu raporda yer alan bilgiler Tofaş hisselerinin satışına ait herhangi bir teklifi veya bir teklifin parçasını ya da bu tür bir satış sürecine davet niteliği teşkil etmez ve bu Rapor'un yayımlanmasıyla bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz. Bu Rapor'da yer alan tüm bilgi ve ilişkili belgelerin, Rapor'un kapsadığı dönem itibarıyla doğru olduğuna inanılmakta olup bilgiler güvenilir kaynaklara dayanarak iyi niyetle açıklanmıştır. Ancak Tofaş bu bilgilere yönelik herhangi bir beyan, garanti ya da taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak Tofaş, Tofaş hissedarları, Tofaş iştirakleri veya onların yönetim kurulu üyeleri, çalışanları ve danışmanları, bu Rapor kapsamında açıklanan herhangi bir bilgi ya da iletişimde veya bu Rapor'da yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde kişi veya kişilerin doğrudan ya da dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zarardan sorumlu değildir.

 Raporun hazırlanmasında %100 geri dönüşümlü kağıt kullanılmıştır.

TOFAŞ 2015 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU PAYDAŞ GERİ BİLDİRİM FORMU

Dahil olduğunuz paydaş grubunu belirtiniz.

Çalışan		Yerel Halk	
Hissedar		Yerel Yönetim	
Tedarikçi		Kamu Kuruluşu	
Bayi		Üniversite & Akademisyen	
Müşteri		Çalışan Ailesi	
STK		Diğer (lütfen belirtiniz)	
Medya			

Rapor hakkındaki genel izleniminiz nasıl?

	Çok İyi	İyi	Yeterli	Zayıf
İçerik				
Kapsam				
Önceliklendirme				
Okunabilirlik				
Sayısal Verilerin Anlaşılabilirliği				
Karşılaştırılabilirlik				
Tasarım				

Rapor beklentilerinizi ne ölçüde karşılıyor?

Kapsamlı şekilde karşılıyor.	
Kısmen karşılıyor.	
Hiç karşılamıyor.	

Rapora yönelik yorum, beklenti ve önerilerinizi paylaşınız.

Ad Soyad:

E-posta:

Telefon:

Geri bildirim formunu tarayarak sustainability@tofas.com.tr adresine gönderebilirsiniz.

www.tofas.com.tr

